

Szabó Ferenc
Kegyelem, győzelem

Szabó Ferenc

Kegyelem, győzelem

Szabó Ferenc
2005

© Szabó Ferenc
www.szaboferenc.hu
e-mail: kerdes@szaboferenc.hu

ISBN

Lektorálta:
Szabó Attila
Soós Attila
Csókási Pál

Készítette ... Nyomda

Tartalom

Előszó.....	5
1. Nagyobb-e a bűn hatalma, mint a kegyelemé?	6
2. Milyen alapokon kell állnunk, hogy győzzünk?	18
3. Hogyan léphetünk át a győzelembe?	40
4. Ábrahám hite – a hívők két útja	61
5. Hogyan nevelte Isten Jákóbot?	79
6. Hogyan győzött Jézus?	89
7. Kereszténység vagy Krisztus?
8. Mit jelent a közösség az Újszövetségben?	109
9. A kihívottak közössége mint Krisztus teste
10. Mit üzen Jézus a végidő egyházának?	125
Felhasznált irodalom

Előszó

Ez a könyv segítséget kíván adni azoknak a keresztényeknek, akik teljesebb hívő életre vágnak. Szeretném továbbadni azt, amit megértettem, ami számomra is sokat jelentett. Írásom Krisztusról, életünkben végzett munkájáról szól. Hogyan segít bennünket győzelemre Krisztus? Hogyan lehetünk igazak Isten előtt, és ennek milyen következményei vannak? Hogyan jártak mások előttünk Isten útján? Krisztus követőiként és egyháztagokként milyen feladatokat kell elvégeznünk? Milyen alapon álljon a szolgálatunk? Milyen egyházat szeretne látni Jézus, aki a legnagyobb áron, saját vérén váltotta meg az emberiséget? Mit üzen nekünk mint egyéneknek és mint közösségnek Üdvözítőnk?

Jézus nagyon súlyos árat fizetett értünk a kereszten, sok erőfeszítés által viseli gondunkat a mai napig. Bárcsak mind nagyobb szeretetre indulnánk iránta, életünkkel dicsőítve meg az Ő nevét.

Adja meg a Mindenható, hogy ez a könyv szerény eszköz lehessen ehhez, közelebb segítse olvasóit Krisztushoz, életünk egyetlen méltó urához.

Szabó Ferenc

1.

Nagyobb-e a bűn hatalma, mint a kegyelemé?

Látva az egyre növekvő gonoszságot, az elhatalmasodó erőszakot, a katasztrófákat, háborúkat, joggal vetődhet fel bennünk a fejezet-címbe jelzett kérdés. Ki uralkodik ezen a világon? Sátán vagy Isten? A bűn vagy a kegyelem? Van-e menekvés, létezik-e győzelem?

A Szentírás tanúságtétele szerint a bűneset óta az egész világ „a gonoszságban vesztegel” (I. János 5,19). Az ember átadta a Föld feletti uralmat Sátánnak, aki mindenkit bűnbe és halálba akar vinni. Pusztító áradatként öntötte el világunkat a törvénytelenység, a bűn. Dániel könyve úgy mutatja be Nabukodonozor álmában az emberi történelmet, mint egy szobrot, amely fényes volt, de az arca rettenetes. Vannak fényes korszakai az emberiségnek, de a történelem teljes egészében rettenetes. Petőfi így kezdi az *Ítélet* című versét:

„A történeteket lapozám s végére jutottam,
És mi az emberiség története? vérfolyam, amely
Ködbevesző szikláibul a hajdanna ered ki,
És egyhosszában szakadatlan foly le korunkig,
Azt ne higyétek, hogy megszűnt már. Nincs pihenése
A megeredt árnak, nincsen, csak a tenger ölében.”

Ha bekapcsoljuk a rádiót, televíziót, alig látunk-hallunk mást, mint „háborúkat, háborúk híreit” (Máté 24,6), katasztrófákat, természeti csapásokat, baleseteket. Másutt emberi gaztettekről kapunk hírt: ki hogyan csalt, lopott, hazudott, miként élt vissza az erejével, tudásával, hatalmával. Felüdülés, ha valami kevés jóról is szólnak a hírek néhanap.

Alapvető kérdés az, hogyan viszonyul Isten az elbukott emberiséghez? Jób könyvében, a 14. fejezet 15. versében azt olvassuk, hogy Isten kívánczik, vágyódik az Ő kezének alkotásai után. János apostol így ír az evangéliuma 3. fejezete 16. versében: „*Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*” Isten nemcsak szeretné megmenteni az embert, hanem gyakorlati lépéseket is tett: odaadta Jézust minden-

kiért, hogy megmenthesse azokat, akik hisznek Őbenne. A legtöbbet adta, amit csak adhatott. Az ember, ha valami nagy célt akar elérni, felméri a feladat nagyságát, és azt, mi a legtöbb, amit még hajlandó megtenni ezért a célért. Ha pedig a cél az élet odaáldozását igényli, ezt a felelősséggel gondolkodó ember csak úgy teszi meg, ha tökéletesen biztos a dolgában. Isten pedig a saját örökkévaló életét tette kockára és adta oda Krisztusban – és győzött. Ha bizonytalanok is lennénk, hogy győzhet-e ebben a világban a jó, akkor Jézus életét és feltámadását látva megszabadulhatunk minden kételytől. Jézus váltságműve szilárd és mozdíthatatlan alap. *„Mert kicsoda Isten az Úron kívül? És kicsoda kőszikla a mi Istenünkön kívül?”* (Zsoltárok 18,32) „Ha valaki hisz Őbenne” – ez azt jelenti, hogy mindenki, aki hisz, vagy bárki, aki hisz, az Őbenne hívők számától teljesen függetlenül. Ha csak egyvalaki lett volna a történelemben, aki hisz Jézusban, Ő azért az egy emberért is feláldozta volna magát. Ennyire szeret bennünket, ennyire értékes minden egyes ember a Teremtője szemében. Isten *„azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson”* (I. Timótheus 2,4). Istennek az az akarata, hogy minden egyes ember, kivétel nélkül, a sok milliárd, aki eddig élt és ezután születik, eljusson az üdvösségre. Olyan szeretettel van Isten ez iránt a veszendő – és ismerjük be, méltatlan – világ iránt, hogy Jézus Krisztusban mindenki meghívást kapott Isten országába. Az Úr a maga részéről garantálja a célba jutást. Az apostolok is megkérdezték Jézust: Kicsoda üdvözülhet? Jézus válasza így szól: *„Embereknél ez lehetetlen, Istennel együtt lehetséges.”* (Lukács 18,27) A bűn hatalma nagy, mert emberi erőből lehetetlen eljutni az örök életre. Ám a kegyelem nagyobb, mert ami lehetetlen az embernek, az Istennel együtt, Isten által lehetségessé válik. *„Mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a végrehajtást jó kedvéből.”* (Filippi 2,13) Isten célja az, hogy igaz embereket formáljon a bűnösökből, azaz belőlünk. Szó sincs arról, hogy válogatás nélkül mindenki részesülhetne az örök életben. Ha így lenne, ugyanott folytatná a világ, ahol abbahagyta, és sohasem lenne vége a romlásnak, a bűnnek, a halálnak. Hol van együtt válogatatlanul a jó és a gonosz, a bűneitől szabadulni akaró, és a bűneihez ragaszkodó is? Éppen e mai világban. Isten azonban a mainál jobbat szeretne és fog is létrehozni: egy új világot, ahol nem lesz bűn, nem lesz halál, *„sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé”* (Jelenések 21,4).

Mindannyian bűnösök vagyunk, ebben nincs különbség közöttünk. A különbség abban van az üdvösségre jutó és azt el nem nyerő emberek között, hogy elfogadták-e Isten ajándékait, felkínált kegyelmét,

vagy pedig nem. Így tehát nincs helye semmiféle önigazultságnak, vagy vélt felsőbbrendűségnek egy keresztény ember életében. Érdekes ezzel kapcsolatban felidézni Jézus egy példázatát: „*Úgy van az Isten országa, mint mikor az ember beveti a magot a földbe. És alszik és fölkel éjjel és nappal; a mag pedig kihajt és felnő, ő maga sem tudja, miképpen. Mert magától terem a föld, először fűvet, azután kalászt, azután teljes búzát a kalászban. Mihelyt pedig a gabona arra való, azonnal sarlót ereszt rá, mert az aratás elérkezett.*” (Márk 4, 26–29)

Ebben a szakaszban a hívő élet fejlődési fokozatait láthatjuk. Fű – kalász – teljes búza. Jézust magát is hasonlítja az Ige a búza magjához – a növekedés, fejlődés végén azok is gabonává lesznek, akik Jézust befogadják mint személyes Üdvözítőjüket. A vetőmag hasonmásaivá lesznek. A fű jelképének azonosítását I. Péter 1,24-ben találjuk: „*Mert minden test olyan, mint a fű, és az embernek minden dicsősége olyan, mint a fű virága. Megszárad a fű, és virága elhull.*”

Megszületünk erre a világra, öröklünk a szüleinktől egy hiábavaló életet, amelynek vége a halál, az elszáradás lenne, ha az Úr nem avatkozna közbe. A „fű” állapot az ember természetes állapota. Az a nagy kérdés – az üdvösség kérdése! –, hogy fejlődünk-e tovább, a kalász, vagyis a keresztény életforma felvétele után a teljes búzáig, azaz a héj megtelik-e tartalommal? Nincs különbség ember és ember között abban, hogyan indulunk el az életünkben – a különbség a végeredményben lesz.

Isten minden pillanatban azon munkálkodik, hogy a kárhozat felé tartó embereket visszafordítsa. Ezt mondja Ezékiel 33,11-ben: „*Élek én, ezt mondja az Úr Isten, hogy nem gyönyörködöm a hitetlen halálában, hanem hogy a hitetlen megtérjen újtárról és éljen.*” Minden embernek van lelkiismerete, amely a jó felé tereli, mindenki rendelkezik olyan erkölcsi felfogóképességgel, hogy alapvető kérdésekben képes különbséget tenni jó és rossz között. Erre az is bizonyíték, hogy még a legelvetemültebb bűnöző is tudja, ha vele szemben igazságtalanul járnak el, ha becsapják vagy ártanak neki – jaj annak, aki ilyesmivel próbálkozik.

A lelkiismeret mellett abban a lelki törvényszerűségben is megláthatjuk Isten kegyelmét, hogy a bűnben élő embereknek nincsen lelki békességük, megalégedettségük. Lehet, hogy az illetőről nem árulkodik, mi zajlik benne, kifelé elégedettséget mutat, de a Biblia szava mindenkor megáll: „*A hitetlenek olyanok, mint egy háborgó tenger, amely nem nyughatik, s amelynek vize iszapot és sarat hány ki. Nincs békesség, szól Istenem, a hitetleneknek!*” (Ésaiás 57,20–21) Sok akadály van azon az

úton, amely a kárhozatra visz. Minden egyes szenvedés, megpróbáltatás egy-egy tilalomfa, hogy tovább ne menjünk. Vigasztalan élet és keserű vég vár arra, aki ezen az úton jár.

Nehéz-e kereszténynek lenni?

De mi a helyzet a keresztényekkel? Ha végeznénk egy felmérést, és megkérdeznénk a keresztényeket, hogy könnyű vagy nehéz a keresztény élet, bizonyos, hogy a túlnyomó többség azt mondaná: a keresztény élet egyáltalán nem könnyű. Úgy tartjuk sokszor, hogy Krisztus igája nehéz, kereszténynek lenni hősies és nehéz vállalkozás, súlyos teher, esetleg nyomasztó feladat, olyasvalami, amire csak kevés kiválasztott képes. Valóban így van ez?

Máté 11,28–30-ban ezt mondja Jézus: *„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelettetek, és én megnyugosztalak titeket. Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek. Mert az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű.”*

Így tanított a Megváltó: az én igám gyönyörűsége, és az én terhem könnyű. Nem az tehát a kérdés a továbbiakban, hogy nehéz vagy könnyű a keresztény élet, mert ha Jézus a mindenek feletti tekintély számunkra, akkor azt kell mondanunk, hogy a keresztény élet könnyű és gyönyörűsége. Sokszor mégis úgy érezzük, hogy nehéz; a kérdés tehát a továbbiakban az, hogy mi miatt nehéz, ha nehéz a keresztény élet, nem pedig az, hogy önmagában nehéz vagy könnyű.

Mitől lehet nehéz a kereszténység? Alapvetően attól, ha az ember saját akaraterejével kíván igaz életet élni. Nem kisebb feladat ez, mint egy autót feltolni a hegy tetejére. Ha pusztán természetes erőnkkel kívánunk harcolni a rossz tulajdonságaink ellen, azt fogjuk tapasztalni, hogy ez igen keserves dolog. *„A lélek kész, de a test erőtelen.”* (Máté 26,41) Ahogyan az autót sem emberi erőre tervezték, hanem másként kell működtetni, ehhez hasonlóan Isten sem azt kívánja, hogy önmagunkból erőltessük ki azt, ami örökölt és természetes képességeink számára teljes lehetetlenség. Nagyon nehéz a keresztény élet, ha nem Jézusra nézünk. Van egy mondás, amely szerint *„ha csüggedni akarsz, nézz másokra, ha kétségbe akarsz esni, nézz önmagadra; de ha üdvözülni akarsz, nézz Jézusra”*. Ha a körülményeket nézzük, ha nehézségeinket tekintjük, ha személyes hibáinkba keseredünk bele, és nem Istenre né-

zünk, akkor biztosan el fogunk erőtlenedni, és akkor csakugyan nagyon nehéz lesz a keresztény élet.

Jézus azt mondja, hogy „jöjjetek énhozzám”. De mi általában nem megyünk. Vagy ha Jézushoz megyünk, vissza is jövünk Tőle. Elvisszük hozzá a bűneinket, a nehézségeinket, elmondjuk a bajainkat. Ezután legtöbbször két eset van: vagy ugyanazokkal a bajokkal és terhekkkel a nyakukban ismét visszamegyünk a világba, vagy letesszük, de mindjárt el is megyünk újabbakat gyűjteni. Azért nehéz a keresztény életünk, mert magunk cipeljük életünk terheit: vállunkon visszük a saját gondjainkat, a családunk gondjait, a gyülekezet gondjait, egyházunk gondjait, Isten gondjait, így aztán embertelenül meg vagyunk terhelve. Jézus azt akarja, hogy a terheket vigyük Őhozzá, és megnyugoszt ezektől. De ugyanakkor az akarja, hogy maradjunk is az Ő közelében. „*Maradjatok énbennem és én is tibennetek*” – kéri Jézus (János 15,4). Azt akarja, hogy tegyük le a terheinket Őelőtte, mert neki gondja van ránk. És miután ezt megtettük, vegyük magunkra az Ő igáját, vagyis csatlakozzunk ahhoz a munkához, amit a lelkek megmentéséért végez. Ez legyen a mi legfőbb dolgunk: keressük és munkáljuk legelőször Isten országát, keressük az Ő igazságát, és mindazt, ami ezen kívül szükséges, megkapjuk Tőle.

Nem véletlenül mondja Jézus, hogy az Ő igáját vegyük magunkra. Az iga kétszemélyes konstrukció. Jézus nem ránk teszi az igát, és azt mondja, hogy húzzuk, ahogyan csak bírjuk. Szó sincs erről. Ebben az igában Ő is benne van, és közös munkálkodásra hív mindannyiunkat. A Vele együtt végzett tevékenységben tanulhatjuk meg azt a két dolgot Jézustól, amire a leginkább szükségünk van: a szelídséget és az alázatos-ságot. Ha Isten kér tőlünk valamit, ne húzódozzunk, mondván, hogy nem vagyunk elég szentek, elég jók. Nagy valószínűséggel nem is vagyunk, de a felhívás nem az állapotunk felmérésére, hanem a munka elvégzésére vonatkozik. Isten nem azt kérdezi, hogy milyenek vagyunk, hanem azt mondja meg, hogy mit tegyünk. Ezt a két dolgot soha nem szabad összekevernünk; Ő sokkal jobban tudja nálunk, hogy milyenek vagyunk valójában. Ha végezzük a munkát, és látjuk, hogy mi mindenben kell még megváltoznunk, előbbre haladnunk az igaz életben, akkor jobban fogjuk kívánni a megszentelődést, mint ha nem csinálnánk semmit. Helytelen a szemléletünk, ha a saját megszentelődésünk olyan célként lebeg előttünk, amelyet foggal-körömmel kell kiharcolnunk magunknak. Nyilvánvalóan fontos dolog a tiszta élet, és feltétlenül figyel-nünk kell rá, csak fontos, hogy ennek az útját helyesen lássuk. A megszentelődés cél ugyan, és rendkívül fontos cél, de alapvetően valaminek

a következménye: a Krisztussal végzett munkának és a Vele való egyre mélyebb közösségnek, önmagunk átadásának a következménye. Mi magunktól nem tudunk jók lenni, bármennyire is törekszünk erre: törekvésünknek az Istennel való közösség fenntartására kell irányulnia.

A Szentlélek munkájáról ezt mondja Pál apostol: „*Mondom pedig, Lélek szerint járjatok, és a test kívánságát véghez ne vigyétek. Mert a test a lélek ellen törekszik, a lélek pedig a test ellen; ezek pedig egymással ellenkeznek, hogy ne azokat cselekedjétek, amiket akartok.*” (Galata 5,16–17) Hatalmas dolog, hogy a Mindenható Isten lakik, illetve akar lakni a szívünkben az Ő Lelke által! Vajon könnyű-e üdvözülni, ha a felmérhetetlen hatalmú Isten lakik a szívünkben? Ha a Szentlélek vezet és tanácsol bennünket? Mindez azonban csak akkor valósulhat meg, ha ezt mi is akarjuk és igényeljük.

Emberi mivoltunknak a bűneset óta nem sok területe van, amely emlékeztet az édeni állapotokra, de egy megmaradt: ez pedig a döntés szabadsága. És ezt Isten mindig tiszteletben tartja. Ebből a kis csírából hajthat ki az örök életünk, ha mi is akarjuk – hit által. A hit elsődlegesen bizalmat, Istennel való hagyatkozást jelent: még ha összeomlik a világ körülöttünk, akkor is Őbenne bízunk, mert tudjuk, hogy értékesek vagyunk a szemében, mert Ő az Egyszülöttjét adta értünk. Krisztus bennünk lakozik, az Úr ígéretei a mieink, ha az előfeltételeket teljesítettük.

Miért nincs meg bennünk az ezek iránti teljes bizalom? Több ok is állhat a háttérben: az ismeret hiánya, az Úrban való élet ápolásának hiánya, önerőnkre támaszkodás, a hitetlenség, és akár a bűn is. A bűn miatt – amelyről tudjuk, hogy kizárhat az üdvösségből – kétségkedünk, hogy elérhetünk-e arra az örökségre, amely ránk vár a mennyben. Végül a bűn az, amelyet végleg le kell győzni ahhoz, hogy elérjük hitünk célját, az üdvösséget. **A bűn feletti győzelmen át vezet az út az örömteli és teljes keresztény élethez.** Meg kell „*világosíttatnunk, megízlelvén a mennyei ajándékot, és részeseivé lenni a Szent Léleknek, megízlelni az Istennek jó beszédét és a jövőendő világnak erőit*” (Zsidókhöz írt levél 6,4–5).

Az evangélium, a „jó hír” abban áll, hogy Isten ingyen kegyelméből megbocsátja bűneinket, s ugyancsak kegyelemből a gyakorlati életünket is tisztává teheti. Nem kell mást tennünk, mint Őhöz mennünk, ahogyan vagyunk, és Őbenne maradnunk. Ha Isten egy szint elérését kívánná az embertől, mielőtt kegyelmében részesíthetné, mindig lenne valaki, aki ezt a szintet nem volna képes elérni saját erejéből. Így azonban az ember úgy mehet mennyei Atyjához, ahogyan van, s minél inkább tudatában van saját tehetetlenségének, annál jobb. Isten pedig

elvégi értünk azt, amit önmagunkért soha nem tudna megtenni – fel-emel a mennyre alkalmas élet szintjére. A lehetőség mindenki előtt nyitva áll, s a kegyelem olyan nagy, hogy annak fényében semmilyen kifogást, mentséget nem találhatunk önmagunk számára.

Lehet-e bűn nélkül élni?

Ha ismerjük Istent, akkor is lehetséges, hogy hívő életünk nem olyan diadalmas, olyan egyenletesen fejlődő, mint szeretnénk. Külső nehézségek, belső megpróbáltatások között élünk, legyőzöttnek gondolt bűnök, rossz tulajdonságok bukkannak elő újra. Váratlan helyzetekben újabb gyengeségeinkre figyelünk fel. Az emberi természet pedig – gyakran nem tudatosan – hajlik a bűnnel vívott harc feladására, kompromisszum kötésére: „Ilyen vagyok és kész, mindenkinek van valamilyen rossz tulajdonsága, nem kell ebből olyan nagy ügyet csinálni” – gondolják sokan.

Lehetséges-e igaz életet élni ebben a világban, olyan életet, amelyben nincsen bűn? Vagy be kell érünk félgyőzelmekkel, mert akkora a rossz hatalma az emberi életben, hogy nincsen erő, amely megtörje?

Hála az Úrnak, lehetséges a győzelem. Péter, Pál és Júdás apostol egyaránt bizonyoságot tesz arról, hogy létezik a szent és igaz élet kívánalma, tehát lehetősége is. Péter apostol a következő felhívást intézi a keresztényekhez: „*Mint engedelmes gyermekek, ne szabjátok magatokat a ti előbbi kívánságaitokhoz, amelyek tudatlanságotok alatt voltak bennetek; hanem amiképpen szent az, aki elhívott titeket, ti is szentek legyetek teljes életetekben; mert meg van írva: Szentek legyetek, mert én szent vagyok.*” (I. Péter 1,14–16) Nem kisebb elvárást állít eléünk itt az apostol, mint az Istenéhez hasonló szentség kívánalmát. Eszünkbe juthat, mit mondott Jézus Krisztus a Hegyi beszédben: „*Legyetek azért tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.*” (Máté 5,48)

Péter apostol itt rámutat, hogy **az Isten iránti engedelmesség a megtisztult és igaz életben mutatkozik meg**. Az újjászületett ember nem akar a bűnből élni, éppen ez a legékesebb bizonyítéka az újjászületésének. Aki felülről született, az mindenáron szabadulni akar a rossztól, hiszen a bűn az, ami tönkreteszi az életet, és ez az, ami Isten egyszülött Fiának az életét követelte. Hogyan egyezhetnénk azzal, ami ennyire rossz, azzal, amit Isten is gyűlöl (Zsoltárok 45,8)? Isten szándé-

ka az, hogy feddhetetlenné legyünk Őelőtte. *„Maga pedig a békeségnek Istene szenteljen meg titeket mindenestől; és a ti egész valótok, mind lelketek, mind testetek feddhetetlenül őriztessék meg a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére.”* (I. Thesszalonika 5,23) Júdás apostol így fejezi be a levelét: *„Annak pedig, aki titeket a bűntől megőrizhet, és az Ő dicsősége elé állíthat feddhetetlenségben nagy örömmel, az egyedül bölcs Istennek, a mi megtartónknak, dicsőség, nagyság, erő és hatalom most és mindörökké. Ámen.”* (Júdás 1,24–25) Itt ismét felbukkan a feddhetetlenség mint az emberi élet célja. Júdás apostol is rámutat, hogy ez csak úgy valósulhat meg, ha Isten meg tud bennünket őrizni a bűntől. Nem arról van szó, hogy az Ő hatalma nem volna erre elég, hanem arról, hogy Isten nem őrizhet meg bennünket, ha mi bűnt akarunk elkövetni, mert a szabadságunkat mindig tiszteletben tartja. Hogyan állít maga elé Isten? Így írta az apostol: „nagy örömmel”. Isten örömét leli abban, ha a gyermekei Őbenne bíznak, és feddhetetlenségben élnek.

Hatalmas felhívások, ugyanakkor hatalmas bátorítások is ezek, mert Isten nem kíván mást tőlünk, csak ami lehetséges, ami Őáltala meg is valósulhat az életünkben.

Milyen úton érhető el a szent élet?

Az igaz élet megvalósítása emberi erőből lehetetlen – olyan igazság ez, amit nem lehet elégszer hangsúlyozni. Lehetetlen vállalkozás az, hogy megismerjük Isten törvényét, és elhatározzuk, hogy ezután a saját erőfeszítéseink által meg fogjuk tartani azt, így igazak leszünk Isten előtt (a későbbi fejezetekben még részletesen szólunk erről). Az Isten szerinti út nem ez. Előbb Isten ajándékoz nekünk igazságot, eltörli a bűneinket Jézus áldozatáért, s gyakorlati igazságra való képességet és hatalmat ad. Ebből a hit által való igazságból fakadhatnak azután igaz, törvényt betöltő cselekedetek.

Emlékezzünk, mit mond János apostol az evangéliuma bevezetésében Jézusról? *„Valakik pedig befogadták Őt, hatalmat adott azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, akik az Ő nevében hisznek; akik nem vérből, sem a testnek akarataiból, sem a férfiúnak indulatjából, hanem Istentől születtek.”* (János 1,12–13) A „hatalom”-nak fordított görög szónak a következő jelentései vannak: hatalom, jogosultság, képesség, erő. Mindazok részesülnek ebben, akik hitben befogadják Jézust az életükbe, szívükbe. Nem az egyháztagság, hanem az Istentől születés

és a Vele való közösség az, amely örök életet adhat nekünk, ingyen ajándékol, mert azt megszolgálni vagy kiérdemelni nem lehet.

Vajon lehetséges-e igaz életet élni akkor, ha a belső világunkat teljességgel Isten vezetése alá helyezzük? Lehetünk-e tökéletes szentek, ha a bűngyűlölő szent Isten lakozik bennünk? Ha az a Jézus ad erőt és segítséget, aki „*megkísértetett mindenben, hozzánk hasonlóan*” (Zsidókhoz írt levél 4,15), de mindig győzött? Miért lenne határa a Szentlélek megújító munkájának? Vajon Isten nem ad meg minden segítséget, hogy kiküszöbölje az életünkből azt, ami teljességgel idegen Tőle, vagyis a bűnt? Péter apostol így fogalmaz: „*Kegyelem és békesség adassék néktek bőségesen az Istennek és Jézusnak, a mi Urunknak megismerésében. Mivelhogy az Ő isteni ereje **mindennel megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való, annak megismerése által, aki minket a saját dicsőségével és hatalmával elhívott.***” (II. Péter 1,2–3) Ha mindent megkaptunk, van-e valami, ami hiányzik? Isten célja, hogy a bűn rabszolgáiból igaz, szent embereket formáljon. „*...eljő az óra, és az most van, amikor az igazi imádók Lélekben és igazságban imádják az Atyát: mert az Atya is ilyeneket keres, az Ő imádóiul. Az Isten Lélek: és akik Őt imádják, szükség, hogy Lélekben és igazságban imádják.*” (János 4,23–24) Lélek és igazság: ezek együtt vannak, együtt járnak, egymástól el nem választhatók. Isten olyanokat keres az Ő imádóiul, akik szoros közösségben vannak a Szentlélekkel, s ezáltal igaz életet élnek, bemutatják a világnak Istent. Bemutatják azzal, hogy Istennek volt hatalma őket is kiemelni a rosszból, tehát bárki folyamodhat Őhöz, és megszabadulhat a bűntől. Az igaz élet hatásosabb ezer szónál. Bárki, akinek csak egy kis vágy is van a szívében az igazság után, könnyen elindulhat Istenhez, ha hiteles az az ember, aki az utat mutatja. Ezért volt sikeres az őskeresztény korszak, és ezért lesz sikeres a nagy evangéliumhirdetés, amelyről Jézus Máté evangéliuma 24. fejezetében beszélt: olyan emberek hirdetik majd az igazságot, akik maradéktalanul megélik azt.

Meghalni a bűnnek

A Szentírás nemcsak arról beszél, hogy szakítani lehet a bűnnel, hanem arról, hogy meg kell tőle szabadulni. Pál apostol ezt írta a római gyülekezetnek: „*Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen: akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élnénk még abban? Avagy nem tudjátok-e, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az Ő halálába keresztelkedtünk meg? Elte-*

mettettünk azért Ővele együtt a keresztség által a halálba: hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atya dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az Ő halálának hasonlatossága szerint Vele eggyé lettünk, bizonyára feltámadásáé szerint is azok leszünk. Tudván azt, hogy a mi őemberünk vele megfeszítettett, hogy megerőtelenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek: mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól. Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is Ővele. Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadott a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik. Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer; hogy pedig él, az Istennek él. Ezenképpen gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.” (Róma 6,1–11)

A meghalás a bűnnek olyan halál, amely minden keresztyén számára szükséges; Pál mindenkire mondja ezt, és nem említ kivételt. Mindannyiunknak meg kell halnunk a bűnnek. Élő bűnnel, bűnben élve nem lehet bejutni a szűk kapun.

Jézus ezt mondta a zsidóknak, akik el akarták Őt fogni: *„Ti innét alulról valók vagytok, én onnét felül való vagyok; ti e világból valók vagytok, én nem vagyok e világból való. Azért mondtam néktek, hogy a ti bűneitekben haltok meg: mert ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok a ti bűneitekben.”* (János 8,23–27) Ez a két út áll előttünk is: **vagy meghalunk a bűneinkben, vagy meghalunk a bűnnek.**

A legelső, amit látnunk kell az idézett igéből, hogy a gyakorlatban mit jelent halottnak lenni a bűn számára? Az apostol ezt írta: *„Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen: akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élnénk még abban?”* Pál leszögezi: ha meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk abban tovább? Lehetetlen együtt a bűn és a bűnnek való meghalás: ha rendszeresen bünt követünk el, ez azt jelenti, hogy nem haltunk meg a bűnnek.

Érdemes elgondolkodnunk ezen a jelképen, a halott ember jelképén. Nincs, ami megelevenítsen, nincs mozgás, nincs tevékenység. Az emberi természetet mi eleveníti meg? A kívánság. II. Péter 1,4 szerint *„a romlottság... a kívánságban van e világon”*. Jön egy bűnös gondolat, amely megragad a gondolkodásban, ebből kívánság lesz, ami megfogant a bűnt szül, s a megfogant bűn halált hoz, tehát azt eredményezi, hogy a bűneinkben halunk meg. Aki halott a bűnnek, amíg ebben az állapotában van, nem táplál magában bűnös kívánságokat, nem követ el bünt, ő a másik értelemben halott.

Tegyük fel a kérdést, vajon arról beszél-e Pál, hogy ha meghalunk a bűnnek, akkor már soha többé nem leszünk képesek a bűnt elkövetni? Ilyenfajta tökéletesség nem létezik, mivel az apostol nyomatékosan figyelmeztet minket Róma 6,6-ban, hogy az emberi természet megmarad bennünk, csak „*megerőtlenül a bűnnek teste*”. A képesség, a lehetőség a bűnre megmarad, mivel a döntés szabadsága Isten mellett vagy ellen mindig fennáll. De ez nem lehet mentség a bűnre, mivel a bűnnek való meghalás nem a megromlott természetünk eltűnését jelenti. Akkor is meghalhatunk a bűn számára, ha megromlott természetünk bennünk van – a kérdés csak az, megnyilvánul-e tetteinkben ez a természet, vagy nem. Ha meghalunk a bűn számára, megerőtlenül a megromlott természet, gyenge lesz a cselekvésre, de vigyáznunk kell, mert bármely pillanatban új erőre kaphat.

Pál tehát itt nem arról ír, hogy nem tudunk majd bűnt elkövetni, hanem arról, hogy nem kell bűnt elkövetnünk. Nem vagyunk törvényi erővel alávetve a megromlott természetnek, nem szükségszerű, hogy bűnököt kövessünk el, ha Krisztussal vagyunk közösségben. Mindenesetre ha bűnt követünk el, ez ma még nem azt jelenti, hogy véglegesen elvesztünk volna. János apostol ezt mondja: „*Én fiacskáim, ezeket azért írom néktek, hogy ne vétkezzetek. És ha valaki vétkezik, van Szószólónk az Atyánál, az igaz Jézus Krisztus. És Ő engesztelő áldozat a mi vétkeinkért; de nemcsak a miénkért, hanem az egész világért is.*” (I. János 2,1–2) Amíg van közbenjárónk, szószólónk az Atyánál, Jézus által bocsánatot nyerhetünk a bűnre. De Istennek ez a bocsánata és szeretete nem lehet mentség a további bűnözésre. Isten soha nem ad engedélyt senkinek a bűnre, s nem is nézheti el azt. A bűn egyetlen módon rendezhető: Jézus megváltói áldozata által. Ez pedig Isten szemében nem a bűn elnézése, hanem a rendezése. A bűnömmelel én is oka vagyok Jézus halálának, nem játszhatom ezzel felelőtlen módon. A bűn zsoldja a halál (Róma 6,23). Mindaddig, míg bűnököt követek el, a halál felé közelítek: végül, ha nem tudok a rossztól megszabadulni, vele szembe fordulni, a bűneimben fogok meghalni.

Életünk utolsó percében is szembefordulhatunk a bűnnel, ám ha valaki az életében már kiegyezett azzal, elfogadta és gyakorolta a rosszat, az utolsó pillanatban aligha fordul vissza. Nincs veszedelmesebb dolog a halogatásnál. Menjünk most Istenhez, hadd tisztítson meg. Mindazonáltal tudnunk kell, hogy az őszinte bűnbánatot Isten soha nem utasítja el. „*Minden, amit nékem ad az Atya, énhozzám jó; és azt, aki*

hozzám jő, semmiképpen ki nem vetem.” (János 6,37) Ha valaki a halálos ágyán őszintén megbánja a bűneit, bizonyos, hogy Isten nem zárja ki az üdvösségből. De az Úr ennél jóval többet szeretne kimunkálni az életünkben. Szomorú leltár, ha az életünk végén csak ennyit mondhatunk: elérni nem tudtam, de legalább vágyakoztam a jóra. Szomorú ugyan, de nem teljességgel reménytelen. Azonban halálos veszedelemben forognak mindazok, akik kiegyeznek a bűnnel, nem törődnek vele, s abban a tévhitben ringatják magukat, hogy békessége lesz „mindenkinek, aki az ő szívének keménysége szerint jár” (Jeremiás 23,17).

2.

Milyen alapokon kell állnunk, hogy győzzünk?

Mennybemenetele után Jézus a Szentlelket küldte el követőinek mint az Ő helyettesét. Általa jelöl meg Isten minket a tulajdonaiként. „*Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé*” – mondja Pál Róma 8,9-ben. Ugyancsak ő intézi az efézusiakhoz a következő felhívást: „*És meg ne szomorítsátok az Istennek ama Szent Lelkét, aki által megpecsételtettetek a teljes váltságnak napjára.*” (Efézus 4,30) A Szentlélek isteni személye megszorítható, ekkor bizonyos mértékig visszavonul az embertől, de küzd, hogy a vétkezőt bűnbánatra vezesse. Az egyszer már elnyert Szentlélek nem marad meg automatikusan az ember lelkében, méltatlan cselekedetek nyomán visszahúzódik, mivel az ember nem veszi figyelembe a készletét, sőt akár teljesen el is távozik, ha az illető kitart a rosszban. Ez igaz, ám mégsem automatizmusként kell erre tekintenünk, mert Isten minden módon és minden eszközzel vissza akar bennünket tartani a rossztól. A Szentlélek végső távozása csak a Lélek elleni bűn állapotában következik be. Akkor viszont örökre – de azért, mert többé már nem engedem be az életembe, lelkembe. Ha bűnt követek el, a Lélek az adott területen visszavonul, mert a döntésemet – ha a rosszra irányult is – tiszteletben tartja. Küzd értem, hogy mélységében felismerjem és megbánjam a rosszat, de Isten Lelke végképpen elhagyni csak akkor fog, ha már teljesen szembefordultam Vele, és ragaszkodom ahhoz, ami Isten szemében megvetendő. Akkor a bűnöm feljegyzése megmarad a mennyei könyvekben, mint aki nem nyert bocsánatot (mivel nem kért), és az ítélet során eggyel több nevet törölnek majd ki az élet könyvéből. A bűn valóban olyan, mint a kovász, előbb-utóbb mindent átjár, soha nem marad ugyanazon a szinten, egyik törvénytelenység vonzza a másikat, s az élet újabb és újabb területét borítja be a sötétség.

A mi célunk azonban az üdvösség és a megszentelt élet – ebben viszont csak akkor részesülhet az ember, ha megbánja minden bűnét. Ez a cél pedig hit által érhető el. A hit általi megigazulás első része a bírói vagy törvény szerinti megigazítás, amely Krisztus áldozatán alapszik, és mint lehetőség, minden ember számára adatott. „*Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Őbenne, el*

ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (János 3,16) Krisztus ajándékának szívbeli elfogadása azonnal a szív, az ember megváltozását munkálja. A szív megváltozása pedig természetes módon az élet megváltozásával jár együtt. Ez a második része a hit általi megigazulásnak, amikor Krisztus igaz életében is részesül a hívő, ezt nevezzük a részesített igazságnak. Ennek eredményét Pál így fogalmazza meg: *„Nem azok igazak Isten előtt, akik a törvényt hallgatják, hanem azok fognak megigazulni – Isten felmentő ítéletében részesülni –, akik a törvényt betöltik.”* (Róma 2,13) A megigazulás, Krisztus igazságában való részesülés tehát az Isten szava iránti engedelmisségben mutatkozik meg. A hívő ember készséges lesz Isten parancsolatainak megtartására, ami szorosan összekapcsolódik a Szentlélek ajándékával. A harmadik isteni személy saját tulajdonságait plántálja belénk jelenléte és uralma által, amelyeket semmilyen más úton nem lennének képesek elérni. Szeretjük Istent és egymást, ragaszkodunk Isten beszédéhez, békességünk megingathatatlan, s nagylelkűek, becsületesek, szilárdak, Isten iránt odaadóak, büngyülölők leszünk. *„A Lélek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szíveség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.”* (Galata 5,22)

Az új szövetség

Jeremiás könyvében – tehát az Ószövetségben – olvashatunk egy új szövetség megkötéséről, amelyet Pál apostol visszaidéz a Zsidókhoz írt levél 8. fejezetében: *„Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és új szövetséget kötök az Izráel házával és a Júda házával. Nem ama szövetség szerint, amelyet az ő atyáikkal kötöttem azon a napon, amelyen kézen fogtam őket, hogy kihozzam őket Egyiptom földéből, de akik megrontották az én szövetségemet, noha én férjük maradtam, azt mondja az Úr. Hanem ez lesz a szövetség, amelyet e napok után az Izráel házával kötök, azt mondja az Úr: Törvényemet az ő belsejükbe helyezem, és az ő szívükbe írom be, és Istenükké leszek, ők pedig népemé lesznek. És nem tanítja többé senki az ő felebarátját, és senki az ő atyjafiát, mondván: Ismerjétek meg az Urat, mert ők mindnyájan megismernek engem, kicsinytől fogva nagyig, azt mondja az Úr, mert megbocsátom bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem.”* (Jeremiás 31,31–34)

Isten akarata, törvénye már nem egy külső normarendszer lesz az ember számára, hanem – megtérése, újjászületése folytán – a szívébe lesz írva, belső igénye és személyes kívánsága lesz az, hogy azt betöltse. Maga Isten lesz az, aki véghezviszi az élet átalakulását a Vele való kö-

zösség révén. *„És hintek reátok tiszta vizet, hogy megtisztuljatok, minden tisztátalanságotoktól és minden bálványaitoktól megtisztítlak titeket. És adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek, s elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet. És az én lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolataimban járjatok, és az én törvényeimet megőrizzétek és betöltsétek.”* (Ezékiel 36,25–27) A törvény betöltése nem teher lesz immár, hanem az Istenben való élet természetes megnyilvánulása. Természetesen az ember közreműködésére is szükség van. Mivel a szeretetben járás, vagyis a törvény betöltése az új szövetség célja (Róma 13,10), maga Jézus is tanított arról, hogy mennyire fontos az Isten parancsolatai szerinti élet az új szövetségben is: *„Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok. És én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké. Az igazságnak ama Lelkét: akit a világ be nem fogadhat, mert nem látja és nem ismeri Őt; de ti ismeritek, mert nálatok lakik, és bennetek marad.”* (János 14,15–17, vö. Máté 5,17–19)

Látható, hogy az Isten és ember iránti szeretet Isten parancsolatainak megtartásában nyilvánul meg. Rosszul gondolkodunk Isten felől, ha azt tartjuk, hogy az Újszövetség hívőinek nem szükséges Isten parancsolatai szerint élni, mert nem a törvény, hanem a kegyelem alatt vagyunk. Ilyenkor két, össze nem tartozó dolgot kever össze az, aki nem kívánja megtartani a parancsolatokat, vagy nem látja ezek fontosságát. Kegyelem alatt vagyunk, mert Krisztus meghalt értünk, ez igaz. Isten parancsolatai azonban örök érvényűek, és nem vagyunk a törvény ítélete alatt, de csak akkor, ha ezeket az Úr ereje által betöltjük. Nem a mércét szállítja le Isten, hanem az embert emeli föl az Ő Lelke által. Erről később még részletesen szólnunk.

János apostol, a „szeretett tanítvány” beszél arról, fontosak-e Isten parancsolatai: *„És ő engesztelő áldozat a mi vétkeinkért; de nemcsak a mienkéért, hanem az egész világért is. És arról tudjuk meg, hogy megismertük Őt, ha az Ő parancsolatait megtartjuk. Aki ezt mondja: Ismerem Őt, és az Ő parancsolatait nem tartja meg, hazug az, és nincs meg abban az igazság. Aki pedig megtartja az Ő beszédét, abban valósággal teljessé lett az Isten szeretete. Erről tudjuk meg, hogy Őbenne vagyunk. Aki azt mondja, hogy Őbenne marad, annak úgy kell járnia, amint Ő járt.”* (I. János 2,2–5) A kegyelem tehát nem törli el a törvényt, hanem megerősíti annak érvényességét. A kegyelem senkit nem szabadít fel a vétkezésre, hanem átformálja az embert, aki ezáltal Isten akarata szerint járhat. Éppen a tiszta élet a bizonyítéka a kegyelemben való életnek.

Pál apostol sem biztatja azokat, akik bűnöket követnek el: „*Mit mondunk tehát? Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen: akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élénk még abban?*” (Róma 6,1–2) Isten nem elsiklik az ember hibái felett, nem látja igaznak, miközben valójában gonosz, hanem a törvény betöltőjévé teszi az embert.

Jelenések könyve elmondja, kik azok, akik eljuthatnak az üdvösségre, beléphetnek a mennybe: „*És nem megy abba be semmi tisztátalan, sem aki utálatosságot és hazugságot cselekszik, hanem csak akik beíratk az élet könyvébe, amely a Bárányé.*” (Jelenések 21,27) Isten nem szolgáltatja majd ki az újjáteremtett világot ismét a bűnnek, márpedig ez történe, ha bárkit üdvözítene, aki cselekszi és kedveli a bűnt, a gonoszszágot. „*Valaki a bűnt cselekszi, az a törvénytelenéget is cselekszi; a bűn pedig a törvénytelenég*” (I. János 3,4), a törvény megszegése, áthágása. „*Ha kegyelmet nyer a gonosz, nem tanul igazságot, az igaz földön is hamisságot cselekszik, és nem nézi az Úr méltóságát.*” (Ésaiás 26,10)

Az üdvösségnek tehát feltétele az, hogy az ember szakítson a bűnnel, töltsse be a törvényt – Krisztus által. Mielőtt az ember cselekedni tudná a jót, meg kell igazulnia Istennél, hiszen a bűnös természetből, testből, gondolkodásmódból, szenvedélyvilágból nem következhet jó. Meg kell változnia a gondolkodásmódnak – ami nem más, mint a megtérés vagy újjászületés –, és a testnél erősebb hatalomnak, vagyis a Szentléleknek kell uralnia a bűnre hajló természetet. Mi nem úgy leszünk igazak, hogy a törvényt betöltjük a saját erőnkkel, s ezután bátran mehetünk Istenhez, hanem úgy kell mennünk, ahogy vagyunk, részesülnünk kell Krisztus igazságában kegyelemből, és ezután a Szentlélek jelenléte által lehetséges lesz a törvény betöltése.

„*Tudván azt, hogy az ember nem igazul meg a törvény cselekedeteiből, hanem a Jézus Krisztusban való hit által, mi is Krisztus Jézusban hittünk, hogy megigazuljunk a Krisztusban való hitből és nem a törvény cselekedeteiből; mivel a törvény cselekedeteiből nem igazul meg egy test sem.*” (Galata 2,16) Ha valaki mától a saját erejéből képes is lenne megtartani a törvényt, ez sem lenne elegendő az üdvösséghez, mert az előző bűneit nem tudná eltörölni vagy jóvátenni. Isten nem von egyenleget a rosszból és a jóból. De lehetetlen is „*tisztát adni a tisztátalanból*” (Jób 14,4), a bűnnel megrontott gondolkodásmódból és belső világból bármi annyira tisztát létrehozni, ami a tökéletes és szent Isten előtt megállhatna. „*Mert mindnyájan vétkeztek, és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül. Megigazulván ingyen az Ő kegyelméből a Krisztus*

Jézusban való váltság által, kit az Isten eleve rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az Ő vérében, hogy megmutassa az Ő igazságát az előbb elkövetett bűnöknek elnézése miatt, az Isten hosszútűrésénél fogva, az Ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való. Hol van tehát a dicsekedés? Kirekesztett. Mely törvény által? A cselekedeteké által? Nem, hanem a hit törvénye által. Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül.” (Pontosított fordítás szerint: „nem a törvény cselekedeteiből.”) (Róma 3,23–28)

Alapvető tény, hogy mindenki vétkezik, szűkölködik Isten nélkül. Ezután következhet számomra Isten kegyelmének elfogadása, János 3,16 életbe léptetése, mely szerint Krisztus mindenkiért, tehát értem is meghalt. Ez ingyen ajándék, mert az ember sem előre, sem utólag megszolgálni nem tudja. Isten kijelenti Igéjében, hogy ezt követően, miután a bűneinket beszámítja azok közé, amelyekért Krisztus meghalt, jogilag igazra tesz, és ezzel egy időben mindent megad, ami csak „*az életre és a kegyességre való*” (II. Péter 1,3). Nem tisztának látja az embert a valóság ellenére, hanem azért látja annak, mert valóságosan azzá teszi. Isten ebben az eljárásban „igaz lesz”, tehát e tetteiben nem találhat hibát senki, és ez az alapja annak, hogy teljes életében megigazíthassa azt, aki hisz Jézusban, „*megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való*”.

Isten nem mentegeti a bűnöst, nem próbálja a rosszat jóvá magyarázni, vagy tisztázni a bűne alól (ami lehetetlen is), hanem elveszi a bűnt, és a helyettes, vagyis Krisztus igazságát úgy számítja be, mint az ember saját igazságát, de azért, mert ezt a valóságban meg is adja.

Az Ószövetség tanúságtétele

A bűn megbocsátása több mint forma. A megigazítás ténylegesen megtisztít a bűntől, s új, tiszta szívet nyerünk. Ha figyelmesen elolvassuk Zakariás látomását Józsuaról, a főpapról, eligazít minket a hit általi megigazulás kérdésében. „*Azután megmutatta nékem Jósuát, a főpapot, aki az Úr angyala előtt állt, és a Sátánt, aki jobb keze felől állt, hogy vádolja őt. És mondta az Úr a Sátánnak: Dorgáld meg téged az Úr, te Sátán; dorgáld meg az Úr, aki magáévá fogadja Jeruzsálemet. Avagy nem tűzből kikapott üszök-e ez? Jósua pedig szennyes ruhába volt öltöztetve, és állt az angyal előtt. És szólt, és mondta az előtte állóknak: Vegyétek le róla a szennyes ruhákat! És mondta néki: Lásd! Levettem rólad a te álnokságodat, és ünnepi ruhákba öltöztetlek téged! Azután*

mondta: Tegyenek fejére tiszta süveget! Feltették azért fejére a tiszta süveget, és ruhákba öltöztették őt, az Úr angyala pedig ott állt. És bizonysgot tett az Úr angyala Jósuának, mondván: Ezt mondja a Seregek Ura: Ha az én útjaimban jársz, és ha parancsolataimat megtartod, te is ítélője leszel az én házamnak, sőt őrizni fogod az én pitvaraimat, és ki- s bejárást engedek néked ez itt állók között. Halld meg Jósua, te főpap; te és barátaid, akik előtted ülnek, mert jelképes férfiak ezek: Imé, bizony előhozom az én szolgálmat, Csemetét! Mert imé e kő az, amelyet Jósua elé helyezek; egy kövön hét szem; imé, én faragom annak faragványait, így szól a Seregek Ura, és eltörlöm e föld álnokságait egy napon. Azon a napon, így szól a Seregek Ura, ki-ki hívja majd a maga felebarátját a szőlőtő alá és a fügefa alá.” (Zakariás 3,1–10) Józua, a főpap, Isten előtt áll, Sátán pedig vádolja őt. Isten tűzből kikapott üszöknék, megégett, megfeketedett fadarabnak nevezi Józsuát, akin szennyes ruha van: ezek azt jelképezik, hogy bűnös ember, illetve mint főpap, a nép bűneit hordozza. A főpap maga egy szót sem szól, elvégre ő is tisztában van mindezzel. Jelleme – mint minden emberé – fogyatékos és bűnös. Ésaías 64,5-ben ezt mondja a próféta rólunk és mindenkiről: „És mi mindnyájan olyanok voltunk, mint a tisztátalan, és mint megfertőztetett ruha minden mi igazságaink, és elhervadánk, mint a falomb mindnyájan, és álnokságaink, mint a szél hordának el bennünket!” A szennyes ruha az ember jellemét és ebből fakadó cselekedeteit jelképezi, a tiszta fehér ruha pedig a krisztusi jellemet és cselekedeteket (Jelenések 19,8).

Krisztus mit tesz? Előbb leveszi a szennyes ruhákat, majd ráadja az emberre a tiszta ruhát és a süveget (a főpap süvegén ez a felirat volt: „szentség az Úrnak”). Krisztus megbocsátása és megtisztítása nem leplet borít a szennyre, hanem megszabadít attól, és szentséget ad. Nem menteti a bűnt és meghagyja, hanem elveszi a rosszat.

Az Úr nyomatékosan felhívja a figyelmet a parancsolatok betöltésére: „Ha az én parancsolataimban jársz” – mondja. De nem majd valamikor a jövőben ér el Józua oda, hogy ezt meg tudja tenni, hanem ettől a pillanattól kezdve, ahogyan a megbocsátásban részesült, ahogyan a szennyből megtisztult. A menny erőforrásai immár elérhetőek számára, „ki- s bejárást engedek néked ez itt állók között” – mondja Isten. Bármikor az Úr elé járulhat támogatásért, erőért mind önmaga, mind mások számára. Ez számunkra nyilvánvalóan a mi Főpapunkon és egyetlen Közbenjárónkon, Jézuson keresztül lehetséges. Rajta keresztül nyerjük el az áldásokat, akit az Úr itt Csemetének (hajtásnak, sarjadéknak) nevez. Józua elé állítja mint példát, mintát, akit követnie kell, és mint éle-

tének az alapját. A kő, a szikla mindig Krisztust jelképezi, akire fel kell épülnie a hívő életének. Hét szem van rajta, ami Krisztus mindent látását, mindent tudását jelképezi – nem kerüli el figyelmét a szívbeli őszinteség és alázat, de ennek az ellenkezője sem. Ettől függ, képviseli-e az embert az Atya előtt, vagy meg kell tagadnia. Utalást olvasunk az ítéletre is: az álnokságot Isten egy napon eltörli, és azokat is, akik ragaszkodnak az álnoksághoz. Egy félmondat vár még azonosításra: „*ki-ki hívja majd a maga felebarátját a szőlőtő alá és a fügefafa alá.*” A szőlőtő Krisztus jelképe (János 15,1), a fügefafa pedig az egyes hívőé, de Isten népé is (Hóseás 9,10). Elsősorban a Krisztussal való közösségre kell hívni az embereket, másodsorban pedig a hívő néppel való közösségre. Fontos a sorrend is: előbb Krisztussal, csak utána az Ő egyházával.

Ha teljességében megértjük ezt a látomást, rávezethet bennünket egy fontos igazság megértésére is. Sokakban, akiknek már van valamilyen ismeretük a hit általi megigazulásról, él egy olyan elgondolás a tulajdonított és részesített igazságról, hogy Isten a bűnbocsánatban most tulajdonít nekem igazságot, részesíteni pedig majd a jövőben fog benne, amikor tökéletes leszek. A valóságban nincs időbeli különbség a tulajdonított és a részesített igazság között. Azért tűnhet úgy, hogy mégis van, mert nem élünk helyesen azokkal az erőforrásokkal, amelyeket Isten elérhetővé tesz számunkra. Téves gondolat az, hogy csak a jövőben juthatok el abba az állapotba, amikor majd képes leszek Isten parancsolatai szerint járni; valamikor a távoli jövőben talán enyém lesz a bűn nélküli élet lehetősége. Az a nap, amikor igazak lehetünk, már tegnap elérkezett, ma is az a nap van, és mindaddig ez az aktuális nap az, amíg tart a kegyelemidő. A tulajdonított igazság és a részesített igazság között a valóságban nincs és nem is lehet időbeli különbség. Az ember oldaláról nézve sajnos lehet, amikor megvalósul, de Isten megigazítása tökéletes: nekünk tulajdonítja Krisztus igazságát, a bűnbocsánatban pedig szabaddá tesz a büntől, vagyis nem vagyunk a vétkezésre kötelezve. „*Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.*” (János 8,36)

Ha a távoli jövőbe helyeznénk a tökéletességet, akkor azt kellene mondanunk, hogy Isten eszerint az életünkbe kikerülhetetlenül betervezte a bukácsolást, amiből kigyógyulva majd jók leszünk. A bűnnek így pozitív hatása lenne Isten eljárásaiban – ez azonban nem így van. Igaz ugyan, hogy Isten képes a rosszból jót kihozni, de ez nem jelenti azt, hogy bármi módon kiegyezne vele. Isten tervei végbemennek, de nem a rossz által, hanem annak ellenére. Sátán nem mentegetheti majd magát, hogy ha ő nem tett volna annyi rosszat, Isten nem vihette volna

végbe a saját jó terveit. A bűnre van megoldás, van kimenekedés, de Isten mindent véghezvihetne az életünkben anélkül is, hogy bünt követnénk el, ha valóban Őrá tudnánk hagyatkozni. „Mert az Úr nevét hirdetem: magasztaljátok Istenünket! Köszikla! Cselekedete tökéletes, mert minden útja igazság! Hűséges Isten és nem csalárd, igaz és egyenes Ő!” (V. Mózes 32,3–4) „Kezeinek cselekedetei hűség és igazság; minden végzése tökéletes. Megingathatatlanok örökké és mindvégig; hívségből és egyenességből származottak.” (Zsoltárok 111,7–8)

Ismét szeretném hangsúlyozni, hogy nem Isten akarata a bűn, de a bűn létezik, ezért Ő figyelembe veszi azt, megoldást hoz, de egy pillanattal sem akarja, hogy bárki bármi rosszat tegyen. Az Úr azt szeretné, hogy minden igazságban és szentségben menjen végbe, de mivel nem tőri meg az akaratunkat, nem kényszerít bennünket semmire belátásunk és akaratunk ellenére, figyelembe kell vennie a rossz dolgainkat is. Ilyen módon tehát terveiben figyelembe veszi a rosszat, ami kizárólag rajtunk áll, de meg akar óvni minket a gonoszságtól. Egy simább és jobb út is lenne, amin keresztül Isten szándékai megvalósulnának az életünkben, csak sokszor a kerülő és nehezebb utat választjuk.

Egy másik téves nézet is igen elterjedt: hogy jellemfejlődésünk csúcsa a bűntől való mentesség, és erről sokan azt gondolják, csak az örökkévalóságban valósul majd meg. A valóság ezzel szemben az, hogy egész életünkben, sőt örök életünkben is fejlődni fogunk, viszont a bűnt a földi élet keretei között el kell hagyni. Tehát a bűn elhagyása a jellemfejlődésünk részeként zajlik le, Istennel való közösségünk mértékében valósul meg, a végső cél pedig Krisztus, aki felé mindig haladni fogunk.

Abban a pillanatban, amikor Krisztus valóban bennünk lakik, ha Pál apostollal elmondhatjuk, hogy „*élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus*” (Galata 2,20), akkor Őbenne miénk a győzelem, bennünk lakozik a teljes Szentháromság, Isten fiai vagyunk, nem pedig a bűn szolgái – ha hitben megragadjuk ezt.

Ahogy már beszéltünk róla, törvény és evangélium szoros egységben van. Krisztus élete az emberben az, ami lehetővé teszi a törvény betöltését, sőt ha valóban Krisztus él bennünk, akkor nem vétkezünk. Krisztus soha nem szegte meg a törvényt, és ha valóban bennünk élhet, ha tökéletes közösségben vagyunk Vele, akkor a bűn nem vehet rajtunk erőt. A bűnre hajló természetünk egészen Krisztus második eljöveteleig megmarad, de nem szükségszerű, hogy engedjünk a kívánságoknak, hiszen a Szentlélek ereje elegendő a tiszta élethez. Nem a mi erőnk miatt lehetünk igazak, csak és kizárólag Isten által.

Egységben Krisztussal

Három dolog szükséges az Istennel való kapcsolat létrehozásához, ápolásához és az Őbenne maradáshoz, amelyek egyike sem titkos vagy új dolog: a hit, az ige és az imádság.

A hit elsődleges jelentése: bizalom. Jobban bízunk-e Istenben, mint a saját gondolatainkban, eszméinkben, jobban ragaszkodunk-e Istenhez, mint az énünkhöz – ez a döntő kérdés számunkra.

Több mint száz helyen olvasható az Újszövetségben az, hogy „Krisztusban” vagy „Jézusban” milyen hatalmas ajándékok válnak elérhetővé a hívők számára. Krisztussal nem tehetjük meg azt, amit az életünkben egyébként szoktunk, hogy veszünk valamit, azután úgy használjuk fel, úgy gazdálkodunk vele, ahogyan jónak látjuk. Krisztus esetében nincs így: nekünk Őhöz kell mennünk, Őbenne kell maradnunk. *„Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlőműves. Minden szőlővesszőt, amely énbennem gyümölcsöt nem terem, lemetsz; mindazt pedig, amely gyümölcsöt terem, megtisztítja, hogy több gyümölcsöt teremjen. Ti már tiszták vagytok ama beszéd által, amelyet szóltam néktek. Maradjatok énbennem és én is tibennetek. Miképpen a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, hanemha a szőlőtőkén marad; akképpen ti sem, hanemha énbennem maradtok. Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek. Ha valaki nem marad énbennem, kivettetik, mint a szőlővessző, és megszárad; és egybegyűjtik ezeket és a tűzre vetik, és megégnek. Ha énbennem maradtok, és az én beszédeim bennetek maradnak, kérjétek, amit csak akartok, és meglesz az néktek.”* (János 15,1–7) Ellen White írja erről a példázatról: „Bár Krisztus távozóban volt, de a tanítványaival kialakult lelki kapcsolata változatlan maradt. Krisztus azt mondta, hogy a vessző összekötése a szőlőtővel jelképezi azt a kapcsolatot, amelyet fenn kell tartaniuk Vele. A vesszőt beoltják az élő szőlőtőbe, és annak rostjai összeforrnak a rostokkal, erei az erekkel, s így a szőlőtő részeivé lesznek. A szőlőtő élete a szőlővessző életévé válik. Így a bűnökben és vétkekben halott lélek új életet kap a Krisztussal fenntartott kapcsolat útján. Krisztusban mint személyes Üdvözítőben való hit által formálódik ki az egység Krisztus és követői között. Ha a bűnös egyesíti gyengeségét Krisztus erejével, ürességét Krisztus teljességével, törekénységét Krisztus mindent elhordozó erejével, akkor egy értelemre jut Krisztussal. Krisztus emberi természete megérinti a mi embervoltunkat, és a mi emberi

természetünk megérinti az istenséget. Így a Szentlélek bennünk végzett munkája által részeseivé válunk az isteni természetnek. »Megajándékozott«-ak leszünk »ama Szerelmesben« (Efézus 1,6).

Ezt a Krisztussal való egységünket, amely egyszer kialakult, fenn kell tartanunk. Krisztus azt mondta: »Maradjatok énbennem és én is tibennetek. Miképpen a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, hanemha a szőlőtőkén marad; akképpen ti sem, hanemha énbennem maradtok.« (János 15,4) Ez nem véletlen kapcsolat, nem valami alkalmi összeköttetés. A vessző részévé válik az élő szőlőtőnek. Az élet, az erő és a **termékenység hatása** a gyökértől a vesszőkig akadálytalan és állandó. A vessző nem maradhat élő a szőlőtőtől elválasztva. Jézus ezzel azt fejezte ki: többé ti sem lehettek nélkülem. Azt az életet, amelyet tőlem kaptatok, csak a velem való folytonos közösségben őrizhetitek meg. Nálam nélkül nem győzhetek le egyetlen bűnt sem, s nem állhattok ellent a kísértéseknek.

»Maradjatok énbennem, és én is tibennetek.« (János 15,4) A Krisztusban maradás az Ő Lélekének állandó birtoklását jelenti, azt, hogy életünket minden feltétel nélkül átadjuk az Ő szolgálatára. A kapcsolat csatornáját mindig nyitva kell tartani az ember és Isten között. Mint ahogy a szőlővessző folyamatosan szívja magába a nedvet az élő szőlőtőből, úgy nekünk is hozzá kell tapadnunk Krisztushoz, és hittel el kell Tőle fogadnunk lényének erejét és tökéletességét.

A gyökér a szőlővesszőkön át küldi el a táplálékot a legszélső vesszők hegyéig. Így árad Krisztustól is erősítő lelki táplálék minden hívő emberhez. Amíg a lélek egységben van Krisztussal, addig nem áll fenn annak a veszélye, hogy elsorvad, elszárad, elpusztul. A szőlőtő élete a vesszőkön lévő ízes gyümölcsökben mutatja eredményét: »Aki énbennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.« (János 15,5) Amikor hittel az Isten Fiában élünk, akkor a Lélek gyümölcsei láthatóvá lesznek életünkben, és egyetlen gyümölcs sem fog hiányozni.

»Az én Atyám a szőlőműves. Minden szőlővesszőt, amely énbennem gyümölcsöt nem terem, lemetsz.« (János 15,1–2) Miközben a ráoltott vessző külsőleg egyesül a szőlőtővel, megtörténhet, hogy nincs közöttük élő kapcsolat. Ilyenkor elmarad a növekedés és a gyümölcs-termés. Így előfordulhat, hogy látszólagos kapcsolatunk van Krisztussal anélkül, hogy hit által valóságosan egyek lennénk Vele. Hitünk megvallásával egy egyház tagjaivá lehetünk, de ez nem elég. Jellemünk és magatartásunk mutatja meg, hogy valóban kapcsolatban vagyunk-e Krisztussal. Ha nem termünk gyümölcsöt, akkor nem vagyunk igazán

élő szőlővesszők. Ha elkülönülünk Krisztustól, ez olyan romlást jelent, amely éppoly teljes, mint amit a halott vessző ábrázol. »Ha valaki nem marad énbennem – mondotta Krisztus –, kivettetik, mint a szőlővessző, és megszárad, és egybegyűjtik ezeket, a tűzre vetik, és megégnek.« (János 15,6) »Mindazt pedig, amely gyümölcsöt terem, megtisztítja, hogy több gyümölcsöt teremjen.« (János 15,2)» (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek!” c. fejezet., 582–584. l.)

Az Ige hatalma

Hasonlatában Jézus utalt a beszédeire is: Isten hittel elfogadott szava új valóságot hoz létre az emberben. Isten igéje teremtő hatalom. Az Úr a szavával hozta létre a mindenséget, a beszédein keresztül szólít meg és formálja át a szívünket, nem mindegy tehát, hogy milyen viszonyban vagyunk a Szentírással. „*A teljes írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.*” (II. Timótheus 3,16–17) Ez a két Biblia-vers elmondja a Szentírás eredetét – hogy Istentől származik –, és célját: a tökéletességre (alkalmasságra) vezet minket az ige a tanítás, nevelés által. Az eredeti görög kifejezés szerint az 16. vers eleje így szól: „*A teljes írás Istentől lehelt.*” Elgondolkodtató, hogy vajon miért ez a szó áll az eredetiben, hogy Istentől „lehelt”? Hiszen állhatna az is, hogy Istentől származó, vagy ahogyan a fordításunk is mondja, Istentől ihletett, mindegyik lehetőség helyes volna. Ez a kifejezés, hogy Istentől lehelt, egy fontos párhuzamra hívja fel a figyelmünket. Az ige, amely ezzel összecseng, egy jól ismert rész Mózes első könyvéből, a 2. fejezet 7. verse: „*És formálta az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehelt az ő orrába életnek leheletét. Így lőn az ember élő lélekké.*” János első levele 2. fejezetének 24–25. verse pedig így szól: „*Amit azért ti kezdettől hallottatok, az maradjon meg bennetek. Ha bennetek marad az, amit kezdettől fogva hallottatok, ti is az Atyában és a Fiúban maradtok. És az az ígéret, amelyet Ő ígért nekünk: az örök élet.*” Láthatjuk az igékből: amint Isten a föld porából életet teremt azáltal, hogy belé leheli az élet leheletét, úgy támaszt örök életet bennünk azáltal, hogy befogadjuk igéjét, s gondolkodásunk, cselekedeteink alapjává tesszük. Emlékezhetünk arra, amit Jézus mondott: „*Ha nem eszitek az ember Fiának testét és nem isszátok az ő véréét, nincs élet bennetek.*” (János 6,53) Ha az Ige nem a mindennapi táplálékunk, ha nem válik a testünkkel és vérünkkel, elmulasztjuk a része-

sülést Isten életéből. Most sem tudunk Isten akarata szerint élni, és az örök életet is elveszítjük. Isten megteremt, majd újjáteremt, „*az Ő akaratára szült minket az igazság igéje által*” (Jakab 1,18).

A Biblia két kifejezést használ az igére, az egyik a logosz (mint a jakabi igében is), a másik pedig a hréma.¹ (A logosz – mint érthető kijelentés – jelenti Jézus Krisztus személyét is, aki közvetítő Isten és ember között, egyszerre Isten és ember.)

A hréma a Biblia szóhasználatában az a kijelentés, amely nem csak elhangzik, hanem hatással is van rám. Pál apostol így ír Róma 10,17-ben: „*A hit hallásból van, a hallás pedig Isten igéje (kijelentése – hréma) által.*”

¹ A logosz szó jelentését így adja meg a Balázs Károly-féle szótár: „Szó, értelmes hangcsoport. Az egymáshoz kapcsolódó szavak összessége a gondolat teljes kifejezése, a mondat. A logosz szó tartalma sokrétű, valódi jelentése legtöbb esetben csak a szövegösszefüggésből állapítható meg... Sokszor a dolog szóval adjuk vissza... A logosz szó kapcsolatát a lalia-val (beszéd), jól szemlélteti János 8,43: »Nem értitek beszédemet? Mert nem hallgathatjátok az én szómat.«... Ez a kimondott szavakból álló szöveg tartalma: az, amit mondunk, így pl. a prófétai kijelentés, amely az írott Igében előttünk áll...” (H)réma: „A (h)réma a (h)reó ige (ömlik, zuhog, árad; mindent elsöprő erővel és mennyiségben) főnévi alakja a -ma végződéssel, amely egy tett következményeként beállt állapotra utal: kijelentés. Ez történhet emberi szavakkal... vagy anélkül, pl. amiről a teremtés beszél (Zsolt 19:2–5/a)... Vonatkozhat az Istentől származó szóra is... Több esetben prófétai jelleggel, jövendölés értelemben... A ker. bizonyágtétel (igehirdetés, prédikáció) szinonim szava... (A héberben még nem különül el a két szó jelentése...) A (h)réma tehát: egy szó vagy mondat, amint kiejtjük az élőbeszéd hangjaival. Mondat, annak külső alakjában, ahogy a szavakból felépül... Röviden: A három szó között a görögben talán felállítható a következő kapcsolat:

- lalia: a beszéd hangzása, hangok, amelyeket nem feltétlenül értünk,
- logosz: értelmes beszéd, a gondolatok megfogalmazása, adott esetben érzelmi töltettel,
- (h)réma: a beszéd, amint elhangzott, megszólalt.

Amikor a Szentírás a személyes megszólításról beszél, inkább a hrémát használja (Róma 10,17, lásd még: Máté 26,75, Lukács 3,2, János 6,68, Efézus 6,17). A hrémának nem csak ez a jelentése. Ez egy jelentésárnyalat, ami leginkább a »-ma« végződéssel hozható összefüggésbe. Ez a végződés fejezi ki a tett nyomán beállt végeredményt. Nemcsak megszólalt az értelmes beszéd, hanem kiáradt, megérintett...”

A logosz általában jelenti az írott igét, a hréma pedig az az ige, amely megszólítja a belső emberemet, a Szentlélek bizonyágtétele által, hogy ez itt és most nekem szól.

Mindenki átélte már azt, hogy a sokszor olvasott Biblia-vers hirtelen új fényben tűnt fel, új jelentéstartamával megszólította. Logosz volt, Isten beszéde volt előtte is, amikor hússzor olvastam, de egyszerre csak hrémává lett: megszólított, megérintett. János 3,16-ot kívülről tudjuk, sokszor elhangzik, s egyszer csak a „*ha valaki hisz Őbenne*” szíven üt, és megérted, hogy érted jött el Krisztus, s téged hív az Őbenne való hitre.

A logosz ismerete jó dolog, de nem elegendő. A zsidó vezetők is ismerték a logoszt, de nem volt hrémájuk, nem tudta a Lélek megérinteni őket, hiába olvasták az Igét. Lexikális tudásukkal nem lettek más emberré. Ám ha engedünk a megszólító szónak, megváltozunk. Ha valóban személyes kapcsolatunk van Istennel, akkor az abban is megnyilvánul, hogy ő újra és újra megszólít bennünket. Ha nincs hréma, nincs személyes kapcsolat sem. Ha az Úr nem szólal meg a belső emberünkben, nem beszélhetünk kereszténységről a szó teljes értelmében. Ha Krisztus benn van a szívünkben, szólni is fog. Ha hosszú ideig csend van, az bizony jelentős probléma. Személyes útmutatást akkor kaphatunk, ha beengedjük az életünkbe az Üdvözítőt, vagyis elszánjuk magunkat az engedelmességre. Isten a hréma által tisztítja meg az egyházát (Efézus 5,26), mert a személyes megszólítás az, amire felelünk, ami aktivizál bennünket.

Ha nem hat ránk az ige, hiába hallgatjuk. Ez történt a választott néppel is. Így szólt az Úr Ezékiel prófétához: „*És imé, te olyan vagy nekik, mint valamely szerelmeskedő ének, szép hangú, s mint valamely jó hegedűs; csak hallják beszédidet, de nem cselekszik azokat.*” (Ezékiel 33,32)

A képzelet csapdája

Ugyancsak az igével összefüggésben szólnunk kell egy Bibliaversről, amely így hangzik: „...*az Úrnak dicsőségét... szemlélvén... elváltozunk...*” (II. Korinthus 3,18) A dicsőség szó a Bibliában az Úr jellemét, belső világát is jelenti (II. Mózes 33,19–34,8). Jézus Krisztus isteni természete mellé ugyanazt az emberi természetet vette magára, amely Ádám óta a mi örökségünk is. Ebben vívta ki a győzelmét, s így lett a hívők példaképe.

Nem csupán eszménykép Jézus, akit tisztelhetünk és messziről csodálhatunk, de megközelíteni soha nem lehet, hanem példaképünk, követhető, sőt követendő példaképünk. Krisztus elrejtette isteni dicsőségét, isteni életét, hogy közöttünk élhessen, és szemlélhessük Őt mint a tökéletes jellemet, szeretetet. Erre utal Pál apostol: „*Mi pedig az Úrnak dicsőségét mindnyájan fedetlen arccal szemlélvén, ugyanazon ábrázatra elváltozunk, dicsőségről dicsőségre, úgy mint az Úrnak Lelkétől.*” (II. Korinthus 3,18) Erre az ígére is igaz az (mint az összes többire), hogy nem szabad felületesen átfutni rajta, úgy gondolva, hogy máris értjük, hanem e kijelentés mélységeit is fel kell tárnunk.

A szövegkörnyezetből kiderül, hogy Pál itt arról beszél, hogy a zsidók sok bibliai kijelentés értelmét nem képesek meglátni, mivel visszautasították Jézust mint Messiást. Jézus személyén, életén keresztül érthető meg sok-sok kijelentés, és ezért egyfajta „lepel” takarja el a Biblia sok részének valódi tartalmát. Mi viszont, akik felismertük és elfogadtuk Őt, e lepel nélkül, világosan láthatjuk az Urat mind az Ő-, mind az Újszövetségből. A Biblia történeteiben, tanításain keresztül megértjük Jézus életének eseményeit, képet kapunk a jelleméről, indítékairól, példáján keresztül az Ige a helyes magatartásra tanít bennünket. Teljesebben megismerhetjük így Jézust, mint azok a kortársai, akik csak rövid ideig láthatták Őt.

Ha látjuk a tökéletes életet, amely Jézus Krisztusban megnyilatkozott, ha megértjük azt a hatalmas szeretetet, amely arra készítette Őt, hogy az életét adja értünk, és ha elfogadjuk, milyen magas erkölcsi színvonalra kell eljutnunk, akkor felébred bennünk a vágy, hogy Hozzá hasonlóvá váljunk.

Krisztust szemlélni fontos, de csak akkor hoz eredményt, ha ez erkölcsi kiértékeléssel és döntések sorozatával jár együtt. Nem csak nézünk Őt, hanem látjuk is: elsősorban azt, hogy milyen sokban különbözik a mi életünk az övétől. Ha pedig ezt látjuk, és vágy ébred a szívünkben arra, hogy Őhöz hasonló legyünk, döntenünk kell, hogy akarjuk-e valójában Őt követni, vagy megelégszünk egyfajta kegyes szemlélődéssel és felületes sajnálkozással állapotunk miatt. A kegyesség látszata a legveszedelmesebb dolog, ami csak létezhet egy keresztény ember életében. Az igazi kegyesség ereje az élet megváltozásában nyilvánul meg. „*Bárcsak hideg volnál, vagy hév*” (Jelenések 3,15–16) – Krisztus szavai szerint még ateistának is jobb lenni, mint langyos kereszténynek, és mennyire nem érezzük át ennek a kijelentésnek a súlyát!

Létezik Krisztus szemlélésének egy igen veszedelmes változata, a vizualizálás. Elképzeljük magunknak Krisztus életének eseményeit, ma-

gunk elé idézzük pl. a szenvedését a kereszten, s ezt a magunk alkotta képet szemléljük. Az emberi elme természetes működéséhez tartozik, hogy képeket alkot, de van egy határ, amit nem szabad átlépni.

Érdeemes tudnunk, hogy minden mágikus gyakorlat alapja a vizualizáció, az elme ilyen irányú edzésével kezdi a gyakorlatait az, aki ebben szeretne előrehaladni. Már ez óvatosságra int. A pogány népek megmintázták elképzelt isteneiket, olyan tulajdonságokkal ruházták fel őket, amilyenekkel csak akarták. Az Úr megtiltotta az Isten-ábrázolásokat a vallásos élet céljára. „*Ne csinálj magadnak faragott képet*”, „*ne imádd és ne tiszteld azokat*” – hangzik a parancsolat (II. Mózes 20,5–6). **Ha én a kereszten függő Krisztust vizualizálok magam elé,** e parancsolat ellen cselekszem. Készítek egy képet, még ha csak az elmémben is, és ezt használom fel arra, hogy közelebb érezhessem magamat Istenhez.

Gondoljuk át, hogy a Biblia mennyire szűkszavúan és tényszerűen beszél Jézus Krisztus szenvedéseiről. A kifejezhető testi szenvedésről is igen tömören szól az Ige, a gyakorlatilag kifejezhetetlen lelki szenvedésről (amely Krisztus számára sokkal nagyobb volt, mint a testi) éppen csak utalás szintjén beszélnek az evangéliumok. Ez a hallgatás sokatmondó.

Miért veszedelmes a vizualizálás?

Először is a második parancsolatba ütközik. Mivel itt az ember alkot magának valamit, hogy a maga céljait elérje, félő, hogy előbb-utóbb saját maga válik vallásos életének a mércéjévé, hozzászokik, hogy önmagára alapozzon, s a súlypont az évre kerülhet. Ha nem a valóságos Krisztusban van az alapunk, ha horgonyunk nem a mennybe van vetve, a földhöz láncoljuk magunkat (Zsidókhöz írt levél 6,19). Az ember hajlamossá válik arra, hogy azt tekintse valóságnak, ami csak a saját képzelete által kiszínezett kép, s ha megszokjuk, hogy az a jó, amit mi gondolunk, előbb-utóbb bezárjuk elménket a Biblia előtt.

Másodszor, ha a képekre koncentrálnak, az értelmi tevékenység a háttérbe szorul, és az érzelmeink korbácsolódnak fel. A lelki szenvedést nem lehet elképzelni, marad tehát a testi szenvedés, és természetes emberi reakcióként a Krisztus iránti sajnálat, a bánat.

Természetesen nem arról van szó, hogy fojtsuk el magunkban ezeket az érzéseket mindenkor, hanem arról, hogy az ilyesfajta gyakorlat során fellépő érzelmi túlfűtöttség igen káros. A képek és az érzelmek dominálnak, az értelem hallgat, a gondolkodás egyszerű pályákon kénytelen futni, törvényszerűen termel bizonyos tételgondolatokat, amelyek legtöbbször nem válnak tudatossá.

Körülbelül így: „Mivel én sajnálom Krisztust, ezért rendben vagyok. Krisztust a jó emberek sajnálták, tehát én jó vagyok. Én mellette állok, mások bántották Őt, mások feszítették keresztre. Ők az okai Krisztus halálának, én nem. Hogy teheték ezt Krisztussal? Én soha nem tennék ilyet.” Pedig a Biblia szerint mindannyian okai vagyunk annak, ami kétezer éve történt, mivel mindannyian bűnöket követtünk és követünk el. Nemcsak „mások” az okai Krisztus halálának, hanem az én bűneim is, tehát én magam is. Krisztus akkor is eljött volna, odaáldozva életét, ha egyedül én lettem volna az, aki elfogadja Őt. Isten szemében nagyobb rossz az, hogy mi elveszünk, mint az, amin Fiának át kellett mennie. Ez emberi elmével felfoghatatlan, mégis így van.

Nem elég sírnunk Krisztus szenvedésein, azután menni a magunk dolgai után, hanem fel kell ismernünk elveszett állapotunkat, a bűn súlyát Krisztus áldozatán keresztül. Krisztus még szenvedései során sem önmagával foglalkozott: nagyobb súllyal nehezedett a lelkére, hogy mi lesz azokkal, akik elvetik őt, mint az, hogy mi lesz Ővele. *„Követé pedig Őt a népek és az asszonyoknak nagy sokasága, akik gyászolták és siratták Őt. Jézus pedig hozzájuk fordulván, mondta: Jeruzsálem leányai, ne sírjatok énrajtam, hanem ti magatokon sírjatok, és a ti magzataitokon.”* (Lukács 23,27–28)

Menjünk Hozzá, a bűnbocsánat egyedüli forrásához, és kövessük Őt, nem csupán érzelmi szeretetben, hanem igazságban – tanításának, beszédének megtartásában, elveinek és gyakorlatának alkalmazásában. *„Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok.”* (János 14,15)

A vizualizálás során nem csak az öngazolás gondolatai jöhetnek elő, felmerülhet az a gondolat is, hogy magam is oka vagyok Krisztus halálának. Ekkor viszont az a veszély fenyegethet, hogy ez terméketlen önostorozás kiindulópontjává válik. Újra önmagára irányul az ember figyelme, és önmagában vájkálva lelki beteggé lehet. Valódi önértékelés híján az ember vagy mindenképp különbséget tekint magát, vagy olyasvalakinek, aki még Isten szemében is elfogadhatatlan, és nincs segítség számára.

Meg kell tanulnunk Isten szemével látni magunkat. Önmagunkban értéktelenek vagyunk, Jézus Krisztus vééréért mégis értékesek. Az önvizsgálat és a magunkban vájkálás két különböző dolog. Ha szokásunkká válik az önkínzás, rabjaiává lehetünk. Ennek az állapotnak az ismertetője a félelem önmagunktól, rettegés a kárhozattól, reménytelenség, erőtlenség. Krisztushoz kell mennünk, nála a beteg lelkek gyógyulást találunk. Rá nézzünk, Őbenne bízunk. *„Mert nem félelemnek Lelkét adott*

nékünk az Isten; hanem erőnek, szeretetnek és józanságnak Lelkét.” (II. Timótheus 1,7)

A vizualizáció említett módszerét sokan alkalmazzák, például a jezsuiták lelkigyakorlati rendszere ezen alapul.²

Az a szemlélés, amelyre a Biblia tanít, Krisztusnak a Szentírásból való megismerését jelenti, nem pedig egy általunk létrehozott kép szemlélését. A kettő távol van egymástól. Önmagában az, hogy valaki

² „Különleges jezsuita »lelki fegyver« a lelkigyakorlatok loyolai módszere. Ezekről a századok során könyvtárnyi könyvet írtak össze. A meditációnak ezt a részletesen kidolgozott módszerét minden jezsuitának élete során többször is alkalmaznia kell. Az újonc, noviciátusának első évében, teljes elkülönítettségben elmélkedik Krisztus kínszenvedésein, »a tökéletesség lépcsőit« járva böjtökkel, önkínzással sanyargatja magát. A módszerek, formák lépésről lépésre meghatározott és ellenőrzött jellegűek.

A lelkigyakorlatok, amelyeket a hit ébrentartásának és felújításának hatásos eszközeként később más egyházi szervezetek is elfogadtak, Loyola legsajátosabb, legegényibb művének tekinthetők. A lelkigyakorlatokról írott könyvében olvasható, hogy az ember »lelki úton«, vagyis képzelete segítségével, bármely tárgyat vagy eseményt éppoly élesen idézhet maga elé, mintha szemtanúja vagy szereplője volna az általa elképzeltnek.

»Az érzékek alkalmazásának módja a következő – írja lelkigyakorlatos könyvében a rendalapító: – 1. Az ember sorban elképzeli az előforduló személyeket, magatartásukat, mozdulataikat, tekintetüket. 2. Hallja, hogy mit mondanak vagy mit mondanának hasonló helyzetekben. 3. Igyekszik érezni az adott helyzet örömét vagy bánatát, átérezve annak valamennyi ízét vagy keserűségét. 4. Törekszik arra, hogy lélekben érinthesse az illető tárgyat, jelenséget, például a pokol tüzeit.«

Az önhipnózis magasabb fokán már bizonyos helyzeteket is észlel; átéli a kárhozottak szörnyű sorsát a pokolban. Ehhez különböző előgyakorlatok szükségesek. Loyola a következő receptet javasolja: »Képzeld el a poklot teljes hosszúságában, szélességében és mélységében. Látás: nézd a pokol tüzeinek mérhetetlen terjedelmét, az elkárhozottak vergődését, az ördögök kegyetlenségét. Hallás: halld sóhajaikat, nyögéseiket, kétségbeesett segélykiáltásaikat, üvöltésüket. Szaglás: gondold az égő húsnak, a kátránynak, kénnek fojtó bűzére. Tapintás: képzeld a pokol lángjainak kínjait, amelyek a testet, a lelket gyöttrik.« [...] A fantázia plaszticitását fokozzák az egyedüllét, az elzártság, a böjt, az önsanyargatás és más ehhez hasonló eszközök.” (Rácz Zoltán: *Jezsuiták tegnap és ma*, Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1974, 385–386.)

(A szerző megjegyzése: A Biblia tanítása szerint nem létezik folyton égő pokol, ahol a lelkek örökké szenvednének.)

kötelességszerűen elolvas egy-egy fejezetet a Bibliából, még nem jelenti azt a fajta szemlélést, amelyről szó van – ez a rutin nem jó másra, csak önmagunk megnyugtatására és álomba ringatására. Lelki szomjúsággal kell a kezünkbe vennünk az Írást. Hogyan lehetek Krisztushoz hasonló? Hogyan menekülhetek meg? Mély indíttatás híján kevés lelki haszonnal fog járni a Biblia-tanulmányozásunk. A lepel, amely elfedi a kijelentéseket, tágabb értelmében jelentheti mindazokat az akadályokat, amelyek miatt az Ige mélységei felfoghatatlanok maradnak. Ezek az akadályok mindig az ember oldaláról állnak fenn. A zsidó nép esetében az akadály Krisztus elutasítása volt, ebben nyilvánult meg az engedetlenség Isten beszéde iránt. A mi életünkben az akadály legtöbbször az engedelmesség készségének a hiánya. Végző soron minden az engedetlenséghez vezethető vissza: azért nem tárulhat fel az ige teljes világossága, mivel a meglevő világosságnak sem engedünk. Isten dolgainak megértése nem azon múlik elsősorban, hogy mennyire vagyunk éles elméjűek, sokkal inkább függ az alázatos lelkülettől, gyakorlati életünk minőségétől. A „legkisebb” hívő, aki alázatos, engedelmes Isten iránt, megismeri Őt, de az engedetlen, legyen akár a legnagyobb elme, semmit nem fog megérteni az Úr dolgaiból. A Szentlélek csak azokon a területeken tud működni bennünk, ahol engedjük. Ha valahol „bezárunk” a világosság előtt, az a terület feltáratlan és sötét folt marad a lelkivilágunkban. Ahol jobbnak gondoljuk a magunk elképzelését, gyakorlatait, gondolatait, mint Istenét, ott a Szentlélek nem munkálkodhat, hiszen munkája éppen azzal kezdődik, hogy a sötétségből előhossa a bűneinket, engedelmességeinket, és szembefordít velük. Ekkor kezdődhet meg a gyógyulás. Természetesen fájdalmas beismerni a tévedéseket, de ez a gyógyulás fájdalma, amit nem kerülhetünk el, ha üdvözülni szeretnénk. Sokan igen tapasztalt és óvatos Biblia-olvasók – körültekintően elkerülik azokat a helyeket, amelyek megítélnék őket, s az igazságokat mindig másokra alkalmazzák. Hasonlóak ahhoz a hölgyhöz, aki egy alkalommal ezt mondta az igehirdetőnek: „Amit a bűnről mondott, csodálatos volt, minden pontosan ráillik a férjemre.” Az engedetlenség vakká tesz. Felfoghatatlan, hogy vannak olyan emberek, akik kereszténynek mondják magukat, mégsem hajlandók egymással kibékülni. Torzsalkodásuk megmérgezi az egész gyülekezetet, és minden áldást távol tart. Talán az engedelmesség olyasvalami, ami csak másokra vonatkozik? A szeretetet csak nekem nem kell gyakorolnom? Én vagyok az egyetlen, akivel annyira nagyvonalú Isten, hogy megengedi a bűnt? Szó sincs róla. A feltételek egyetemesek, és Isten kivétel nélküli engedelmességét kíván mindenkitől. *„Sámuel pedig mondta: Vajon kedvesebb-é az Úr előtt az*

égő és véres áldozat, mint az Úr szava iránt való engedelmesség? Ímé, jobb az engedelmesség a véres áldozatnál, és a szófogadás a kosok kövérénél! Mert mint a varázslásnak bűne, olyan az engedetlenség; s bálványozás és bálványimádás az ellenszegülés.” (I. Sámuel 15,22–23)

Pál apostol figyelmeztetése örök érvényű: *„Ha mi ítélnénk magunkat, nem ítéltetnénk el.” (I. Korinthus 11,31)* Ha a bűneinkhez ragaszkodunk, vagy engedetlenek vagyunk az Úr iránt, nem hallgathatja meg imáinkat, mindaddig, míg meg nem bánjuk és el nem rendezünk mindent Jézus vére által. *„Valaki elfordítja fülét a törvény hallásától, annak könyörgése is utálatos.” (Példabeszédek 28,9)*

Az imádság jelentősége

Az ima fontosságára Jézus példájával és szavaival is felhívta a tanítványok figyelmét: *„Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek; mert jóllehet a lélek kész, de a test erőtelen.” (Máté 26,41)* Ima által léphetünk közvetlen kapcsolatba Jézussal, nyerhetjük el a megígért áldásokat. Ki-ki lemérheti az Istennel való kapcsolatát azon, hogy milyen az imaélete – mind a nyilvános imádságot, mind a belső szobai imádságot tekintve.

A közös imának rövidnek és lényegre törőnek kell lennie. Néhány mondat bőven elegendő lehet, ha tudjuk, hogy kihez szólunk, mit akarunk kérni és miért. Ez a három fő szempont minden imádságra vonatkozik: kitől, mit és miért kérünk. Az imaéletet is veszélyezteti – mint az élet minden más területét – a megszokás. Rendkívül fontos, hogy elkerüljük ezt, elvessük a sablonokat. Vannak olyan helyzetek, amikor az ima témája kötött, de ez nem azt jelenti, hogy ekkor ne lehetne őszintén és összefogottan imádkozni. Vannak mindenkinek kedves szófordulatai, ami nem baj, de nagy hiba, ha ebből afféle panelima kerekedik ki: egy panel, két panel, három panel, ámen – mint az összerakós játék darabkái. Ha az illető abbahagyná egy ponton az imát, a többiek képesek lennének folytatni azt, minden nehézség nélkül. Néhány „drága szent orcád” ide, egy-két „lábad szent zsámolya” oda, máris kész a panelima. „Azonnal oldódó” imádság, amiben semmi „tápérték” nincs a lélek számára. Ha az ima nem érinti meg az imádkozó szívét, gondolatait, nem nevezhetjük imádságnak. Csak az őszinte, egyszerű, szívből jövő ima viheti közelebb Istenhez az imádkozót és a hallgatókat is. A Szentlélek segít bennünket abban, hogy jót és jól kérjünk, sokszor az Ige szavaira,

kéréseire irányítja figyelmünket. Nagy szükségünk van arra, hogy az imában is várjuk és igényeljük a Lélek vezetését.

Nem okvetlenül baj, ha időnként ugyanazok a kéréseink Istenhez, mert a szükségleteink nem biztos, hogy gyorsan változnak, hanem az, ha ebből olyan rutinima lesz, amire mi magunk sem figyelünk oda igazán – nem is várhatjuk tehát, hogy Isten odafigyeljen.

Fontos, hogy átgondolt legyen az imánk, mert nem mindegy, mit mondunk. Hallottam olyan imát, amelyben valaki azt kérte, hogy „Uram, bocsáss meg, ha valamivel megbántottalak”. Azért említem ezt, mert általános gondolkodásbeli hiányosságot mutat meg. Így ne forduljunk Istenhez. Először is döntsük el, hogy konkrét dologgal megbántottuk-e Istent, vagy nem. Ha bűnt követtünk el, kérjünk bocsánatot. Ha nem követtünk el, akkor ne kérjünk. Vegyük a fáradságot ahhoz, hogy megvizsgáljuk magunkat. A közösségi ima alkalmával különben sem helyénvaló bűnbocsánatért könyörögni, ezt kinek-kinek egyedül, a saját bűnéért kell megtennie, és ez senki másra nem tartozik, csak Istenre és az imádkozóra, valamint arra, aki ellen vétkezett. Ha közösen követtünk el Isten ellen valamilyen bűnt, akkor kérjünk közösen bocsánatot, megnevezve a bűnt. Az a mi dolgunk, hogy megvizsgáljuk az életünket, és összehasonlítsuk Isten szavával, ezért ezt a munkát nem háríthatjuk át Istenre. Jussanak eszünkbe Pál apostol szavai: „...*ha mi ítélnénk magunkat, nem ítéltetnénk el.*” (I. Korinthus 11,31) A panelekből felépített ima és a rutinból végzett minden cselekvés kikapcsolja az értelmet, ezért a lelki életben jelentős károkat okoz.

Mindig átgondoltan imádkozunk, tudva, hogy mit kérünk, és miért kérjük. Ne feledjük: az imádságban értelem az értelemmel találkozik, Isten és ember beszélget egymással. A hangsúly nem a sok beszéden van, hanem a tartalmon. S ha Istentől kérdezünk valamit, jó megvárni a választ. Az ember igen leleményes, és képes arra, hogy még ezen a területen is megtévessze önmagát. Ha nem várjuk meg a választ, akkor az imádság az önmeggyőzés és önhipnózis eszköze is lehet. Hallhatjuk, ha valami nem sikerül: „De hát én imádkoztam érte.” Ez jó dolog – de megvártad a választ is? Ha valaki társért imádkozik, és feltűnik egy illető, aki érdeklődést mutat, akkor az már válasz? Nem feltétlenül, mert Isten soha nem cselekszik az igéjével ellentétesen. „*Ne legyetek hitetlennel felemás igában.*” (II. Korinthus 6,14) Természetesen az Isten ellen lázadótól a tökéletes hívőig terjedő skálán sok fokozat van, s az sem biztos, hogy aki megkeresztelkedett, igazán hívő, mindenesetre kinek-kinek magának kell Istentől megtudnia, mi is a valódi helyzet a saját esetében. Ha nem várjuk meg az Istentől jövő választ, hanem ha-

marabb feladjuk, teljesen biztos, hogy az érdekeink és a saját gondolataink alapján hozzuk meg a döntéseket, így rosszabb lesz a helyzet, mint ha nem is imádkoztunk volna. Rosszabb, mert tényleges útmutatás elnyerése helyett az imádsággal elaltatjuk, megnyugtatjuk magunkat. A saját életemben is megtörtént az, hogy imádkoztam valamiért, ami jónak látszott, meg is valósult, s csak utólag láttam, hogy jobb lett volna aznap ki sem lépnem az ajtón, de akkor már késő volt. Vannak dolgok, amik szépnek és jónak látszanak, s ha valóban azok is, nem biztos, hogy én vagyok az, akinek ezeket el kell végeznie.

Nagy veszély, ha igazi ima nélkül cselekszünk, de nem kisebb hiba az sem, ha restek vagyunk megtenni azt, ami a kötelességünk lenne. Az imának megvan az ideje, ugyanúgy a cselekvésnek is. *„Miért mondjátok pedig nékem: Uram! Uram! ha nem mívelitek, amiket mondok?”* – kérdezte egy alkalommal Jézus (Lukács 6,46). Szép dolog, ha imádkozom azért, hogy elsimuljon a nézeteltérés a testvéremmel, de ha nem próbáltam meg rendezni vele a dolgot, semmi foganatja nem lehet az imának önmagában. Az Úr azt kéri a Bibliában, hogy a megfelelő időben menjek el a másikhoz, és beszéljem meg vele a dolgot. Ha nem állok készen a cselekvésre, akkor az ima hiábavaló. A Bibliában is van példa arra, hogy amikor a tettek ideje jön el, akkor nem imádkozni, hanem cselekedni kell. A kivonuláskor, a Vörös tenger partján a nép szemrehányást tett Mózesnek, hogy miért hozta ki őket Egyiptomból. Mózes a nép lelkére beszélt, és így fejezte be: *„Az Úr hadakozik értetek; ti pedig vesztet legyetek. És monda az Úr Mózesnek: Mit kiáltasz hozzám? Szólj Izráel fiainak, hogy induljanak el.”* (II. Mózes 14,14–15) Józsué könyvének hetedik fejezetében, amikor Ainál vereséget szenvedtek az izraeliták, és Józsué Istenhez kiáltott, az Úr ezt mondta neki: *„Kelj fel! Miért is borulsz te arcra? Vétkezett Izráel... Nem leszek többé veletek, ha ki nem vesztitek magatok közül azt a nékem szentelt dolgot. Kelj fel, és tisztítsd meg a népet...”* (Józsué 7,10, 11/a, 13/a)

Amikor imádkozunk, elsőrendű fontosságú a lelkiületünk, mert ez meghatározza, hogyan fogadjuk Isten megszólítását. Nagyon érdekes megvizsgálni Mária és Zakariás válaszát, amit az angyalnak adtak. Máriának elmondja a mennyei küldött, hogy fia fog születni, és ezután *„mondta pedig Mária az angyalnak: Mi módon lesz ez, holott én férfit nem ismerek?”* (Lukács 1,34); Zakariás, miután hírét vette annak, hogy fia születik, ezt mondta: *„Miről tudhatom én ezt meg? mert én vén vagyok, és az én feleségem is igen idős.”* (Lukács 1,18) A két kérdés között formailag nincs különbség. De Zakariás nem hitt az angyalnak, a

láthatókra nézett, Mária lelkületét és hitét pedig jól mutatják záró szavai: „*Monda pedig Mária: Imhol az Úrnak szolgálója; legyen nékem a te beszéded szerint. És elment őtőle az angyal.*” (Lukács 1,38) Nem tudta, hogy Isten hogyan viszi véghez, amit mondott, de mert Isten mondta, nem kételkedett.

Imádságainkat általában úgy fejezzük be, hogy kéréseinket Jézus nevében terjesztettük elő, s erre a Szentírás bátorít is bennünket. Az Ő nevében akkor tudunk jót és jól kérni, ha szoros kapcsolatban vagyunk Vele. Akkor azokat kérjük, amiket Jézus is kérne a helyünkben. Gondoljuk meg azt is, hogy ha elmegyek valakihez, hogy „X. Y. nevében kérek tőled kölcsönt”, akkor tulajdonképpen ki is kér? Valóban fel vagyok tartalmazva arra, hogy kérjek, az illető feljogosított erre? Minden áldás Krisztuson keresztül érkezik hozzánk, s mélyebb fogalmakat nyerhetünk Krisztus közbenjárásáról, ha időnként erről is gondolkodunk.

Ha van hitünk, bizalmunk Istenben, ha az Igét valóságnak tekintjük, mint ahogyan az is, és ha helyesen élünk az imádság eszközével, az Úr hatalmasan képes munkálkodni bennünk. Talán nem a mennyiség növelésére van szükségünk: többet igét olvasni, többet imádkozni, hanem minőségi változásra. Az ima ne imamalom legyen, az Igét ne kötelességből olvassam – az élő Istent kell keresni ezekben, és meg fogjuk találni. A formális vallásosság értéke a nullát is alulmúlja – az élő hité felbecsülhetetlen, mert a jelen és a jövő világ ígéretei kapcsolódnak hozzá.

3.

Hogyan léphetünk át a győzelembe?

Melyek a hívők életére vonatkozó ígéretetek? A Szentírás tanúságot tesz arról, hogy Isten győzelmes életet szán az övéinek, nem a bukások és megszegyenülések sorozatát, hanem győzelemről győzelemre haladó keresztény életet. Az Igében – tapasztalatainkhoz képest – hihetetlennek látszó dolgokat olvasunk, például hogy egy hívő ember mindig örüljön, erőről erőre haladhatunk, ujjongjunk és örvendezzünk folytonosan. „*Örüljete az Úrban mindenkor; ismét mondom, örüljete!*” (Filippi 4,4) „*Az igazak pedig örvendeznek és vigadnak az Isten előtt, és ujjongnak örömmel.*” (Zsoltárok 68,4) „*Boldog ember az, a ki nek Te vagy erőssége, s a Te ösvényeid vannak szívében. Átmenvén a Siralom völgyén, forrássá teszik azt; bizony áldással borítja el korai eső. Erőről erőre jutnak, míg megjelennek Isten előtt a Sionon.*” (Zsoltárok 84,6–8) Sőt Péter apostol ezt írja: „*Akit, noha nem láttatok, szerettek; akiben, noha most nem látjátok, de hisztek benne, kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel örvendeztek: Elérvén hitetek célját, a lélek üdvösségét.*” (II. Péter 1,8–9)

Így van ez? Mi a valóság ezzel szemben? Jobb esetben küszködünk a bűneinkkel, és azért szenvedünk, mert nem tudunk győzni évek vagy akár évtizedek óta, rosszabb esetben kiegyeztünk a rosszal, és fásultságban töltjük el a napjainkat, éveinket. Sokszor nincs igazi öröm bennünk, mert a tehetetlenség és a bűn megrontja az életünket, a győzelmes élet elérhetetlennek tűnik. „*Ismerem az én bűneimet, és az én vétkem szüntelen előttem forog.*” (Zsoltárok 51,5) „*Bizony kiszáradott az öröm az emberek közül.*” (Jóel 1,12/b) Hol a szabadság, hol a dicsőség, hol a szüntelen örvendezés, hol a győzelem, hol az erőről erőre jutás?

Isten igéje azt mondja, hogy mindez a miénk lehet. Ő győzelmes életet szán nekünk, nem pedig bukásról bukásra tántorgót. Egyszerű a helyzet: vagy Isten téved, vagy mi tévedünk. Világos, hogy csak mi tévedhetünk. Az Úr szerint az eddigi tapasztalataink sivatagából átléphetünk a hit Éden-kertjébe – csak rajtunk áll, hogy megtörténik-e ez a csoda az életünkben.

Hívó életünk kezdetén, amikor megismerkedtünk Krisztussal, milyen másnak tűnt minden! Emlékszem, hogy amikor Isten minden ellenérvet kivett a kezemből, és beláttam, hogy Isten létezik, Jézus a Megváltóm, megízleltem „*a jövő világnak erőit*” (Zsidókhhoz írt levél 6,5). Öröm töltött el, és nem jelentett erőfeszítést, hogy lemondjak a bűneimről. Természetes volt az engedelmisség, különleges öröm volt Jézus tanításait olvasni az Igéből, úgy élni, ahogyan kívánta. Nem volt feladat, ami túl nehéz lett volna, engedelmisségre való felhívás, aminek ne engedtem volna szívesen. Boldog voltam, ahogy soha azelőtt, és úgy gondoltam, hogy ez mindig így lesz. Ám a szép remények nem váltak valóra, a menny szinte kézzelfogható közelsége távolivá vált. Visszatért a bűnök egy része, s hiába próbáltam megszabadulni ezektől. Hívó életem hullámvá vált. Öröme ború, borúra öröm jött, és érkeztek egymás után a megpróbáltatások, amelyek nagy részében elbuktam. Csüggedések, hitetlenkedések – hát valóban így kellene ezután leélni az életet? Hát nincs igazi megoldás? Ki akar a pocsolya vizén élni, ha már megízlelte a hegyi patakot? „*Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?*” – kérdeztem Pálhoz hasonlóan (Róma 7,24).

Úgy hiszem, ez nemcsak az én tapasztalatom, hanem sok más keresztényé is. A bűn nem más, mint a „*test cselekedete*”, az örökölt – és megromlott – ösztönös természet megnyilvánulása. „*A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók, melyek ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás. Bálványimádás, varázslás, ellenségeskedések, versengések, gyűlölködések, harag, patvarkodások, visszavonások, pártütések, irigységek, gyilkosságok, részegségek, dobozódások és ezekhez hasonlók: melyekről előre mondom néktek, amiképpen már ezelőtt is mondtam, hogy akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek.*” (Galata 5,19–21)

Talán sok minden nincs a keresztények között ezekből: bujálkodás, varázslás, bálványimádás, hogy csak a legdurvábbakat említsem. No de egy kis harag? Némi indulat, veszekedés? Egy kevéske „ki a nagyobb”? „Szóra sem érdemes” mértéktelenség? Sértődés a másikkal szemben? S ha nem Isten van a legelső helyen az életemben, az bizony bálványimádás, nem igaz? Ha az Ige valamire felszólít, és figyelmen kívül hagyom, az vajon nem engedetlenség-e Istennel szemben? Az apostol nyíltan kimondja: akik ilyeneket cselekednek, Isten országának örökösei nem lesznek. Aki indulatoskodik, veszekszik, Isten országának örököse nem lesz. Aki a háta mögött megszólja a másik embert, Isten

országának örököse nem lesz. Ha ez igaz – márpedig az –, lesz valaki egyáltalán Isten országának az örököse?

Sok minden van az életünkben, ami jó, ne tagadjuk le. Mégis úgy vagyunk, mint a gazdag ifjú, aki Jézushoz ment, mert érezte, hogy valami hiányzik az életéből. „*És megkérdezte őt egy főember, mondván: Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem? Mondta pedig néki Jézus: Miért mondasz engem jónak? Nincs senki jó, csak egy, az Isten. A parancsolatokat tudod: Ne paráználkodjál; ne ölj; ne lopj; hamis tanúbizonyságot ne tégy; tiszteld atyádat és anyádat. Az pedig mondta: Mindezeket ifjúságomtól fogva megtartottam. Jézus ezeket hallván, mondta néki: Még egy fogyatkozás van benned: Add el mindenedet, amid van, és oszd el a szegényeknek, és kincsed lesz mennyországban; és jér, kövess engem. Az pedig ezeket hallván, igen megszorodott; mert igen gazdag volt. És mikor látta Jézus, hogy az igen megszorodott, így szólt: Mily nehezen mennek be az Isten országába, akiknek gazdagságuk van! Mert könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, hogynem a gazdagnak az Isten országába bejutni. Akik pedig ezt hallották, mondták: Ki üdvözülhet tehát? Ő pedig mondta: Ami embereknél lehetetlen, lehetséges az Istennél.*” (Lukács 18,18–27) Lehet több, lehet kevesebb fogyatkozásunk, de legalább egy biztosan van, ami megakadályozza azt, hogy az örök élet részesei lehessünk, ha nem győzünk fölötte. A tapasztalat azt mutatja, hogy van olyan bűn, amely könnyen legyőzhető, minden különösebb erőfeszítés nélkül. Van olyan, ami nehezebben, de mégis legyűrhető. S végül vannak olyan visszatérő bűnök, amelyekkel szemben tehetetlenek vagyunk. Legalább egy olyan fogyatkozás van az életünkben, ami megmutatja, hogy alkalmatlanok vagyunk az örök életre. Van, akinek a természetében az indulatoskodás tér újra meg újra vissza minden ima és küzdelem ellenére, van, akinek a torkosság. Másnak a sértődés, megint másnak a pletykálgodás. Tisztátalan gondolatok, lustaság, nemtörődömség, pazarlás, hiúság, képmutatás, fősvénység, megszólás, keményszívűség, és még sorolhatnánk.

Örökölt természetünk és Isten törvénye

Mivel tudjuk, hogy ezek nem maradhatnak meg az életünkben, sokszor emberi törekvésekkel igyekszünk megfékezni az előtörő rosszat. Újra meg újra nekilendülünk, de legtöbbször eredmény nélkül. Imádkozom azért, hogy ne legyek indulatos, de egy óvatlan pillanatban megint

csak az leszek. Arra gondolok, hogy biztosan nem imádkoztam eleget, vagy nem elég jól. Megfogadom, hogy legközelebb nyugodt maradok, minden helyzetben résen leszek. Néhány napig talán megy is, a vége azonban megint csak kudarc – sokadjára. Megpróbálom elfojtani az indulatot magamban, és valamelyest sikerül uralkodni rajta. Forr az ember belül, de nem tör ki. Ez azonban nem győzelem: akkor lenne az, ha teljesen nyugodt tudtam volna maradni. Az Ige azt mondja, hogy nem szabad ilyennek lennem. Én is tudom, de nem tudok más lenni, hiába feszítem meg minden erőmet, semmit nem ér. Nem én uralkodom az indulatomon, hanem az uralkodik rajtam. *„Mert tudjuk, hogy a törvény lelki; de én testi vagyok, a bűn alá rekesztve.”* (Róma 7,14) *„Mert tudom, hogy nem lakik énbennem, azaz a testemben jó; mert az akarás megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom. Mert nem a jót cselekszem, melyet akarok; hanem a gonoszt cselekszem, melyet nem akarok.”* (Róma 7,18–19)

Az emberi természet – akárhogy is toldozzuk-foldozzuk, erőltetjük – képtelen jobb lenni. A „test” soha nem lesz türelmes, jóságos, hitre hajló. Elfojtani, elnyomni nem lehet, az ezzel való próbálkozás sehová sem visz. Hasonló ez ahhoz, mint amikor csőtörés van a falban, és tíz helyen jön a víz. Hiába teszem a tíz ujjam a lyukakra, vagy nem tudom visszatartani a vizet, vagy csak egy rövid ideig vagyok rá képes. Azután a víz vagy kispriccel az ujjaim alatt, vagy újabb lyukat tör magának. Az emberi természet semmire nem jó. Róma 8,7–8-ban azt mondja Pál apostol, aki maga is megtapasztalta ezt, hogy *„a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti. Akik pedig testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.”* A test nem tud más lenni, mint amilyen, nem tud mást adni, csak ami a lényege. Fel kell hagynunk azzal a törekvéssel, hogy önmagunkból csiholjuk ki a jót. Az erőlködésünk eredménytelen, és soha nem is lesz más. *„Ki adhat tisztát a tisztátalanból? Senki.”* (Jób 14,4) Be kell látnunk, hogy kudarcot vallottunk, minden erőlködésünk hasztalan, és gyöngék vagyunk a jóra. Ez megmásíthatatlan tény. A „testet” nem lehet megjavítani, egyet lehet tenni vele, amit Isten is tesz: kiiktatja, magasabb hatalom alá rendeli, Jézus visszajövelekor pedig megsemmisíti. Ha már teljesen reménytelennek látjuk magunkat, itt az ideje, hogy átlendüljünk a győzelembe, mert csak a tehetetlenség pontjáról lehet ezt megtenni. A bűn és a halál foglyai vagyunk – mégis van rá mód, hogy a vereségünk diadallá változzon.

Pál apostol megosztotta tapasztalatait a római hívőkkel. Írt arról, hogy belátta teljes tehetetlenségét, és így kiáltott fel: „*Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?*” (Róma 7,24) A legmélyebb ponton pedig megragadta Isten ígéreteit, és világosan elé tárult, ki az, aki képes győztessé tenni az embert. „*Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint. Mert a Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől.*” (Róma 8,1–2)

Pál apostol ebben a két Biblia-versben két törvényről beszél, az egyik a bűn és a halál törvénye, a másik pedig a Krisztusban való élet törvénye. Az apostol itt a természeti törvény értelmében használja a törvény szót. Mit jelent a természeti törvény? Egy jelenség, amely száz esetből százszor teljesül, a világ bármely pontján. Amit Budapesten leejtünk, az ugyanúgy lefelé esne Kalkuttában vagy Grönlandon. Nincs szükség rá, hogy erővel akadályozzuk meg, hogy egy nehéz tárgy ki ne repüljön a légkörből, ha elengedjük. Ez a gravitáció törvénye, amely kivétel nélkül minden esetben működik.

A bűn törvényét, amely ugyanúgy működik, mint a természeti törvények, jól ismerjük mindannyian. Vannak bűneink, rossz tulajdonságaink, amelyek időről időre legyőznek minket. Sokszor szembesülünk Róma 7. tapasztalatával: tudjuk mi a jó, szeretnénk is tenni, de azt találjuk, hogy nem vagyunk rá képesek. „*Ó én nyomorult ember!*”, kiáltunk fel Pállal. Eljutunk a kétségbeesés pontjáig. Látjuk, hogy nem vagyunk képesek Isten törvényét megtartani, betölteni. Nyilvánvaló lesz, hogy kevés az erőnk, s úgy gondoljuk, több erőre van szükségünk. Talán nem igyekeztünk eléggé, talán nem feszítettük meg kellően az akaratunkat, és úgy véljük, hogy ha jobban igyekeznénk, akkor sikerülne győzni a bűn fölött.

Isten erkölcsi törvénye tökéletességet kíván. Ez tény. Én természetemnél fogva képtelen vagyok betölteni a törvényt. Ezt is tény. Tapasztalatainkon túl Isten Igéje is bizonyítja ezt. „*Elváltoztathatja-é bőrét a szerecsen, és a párduc az ő foltosságát? Úgy ti is cselekedhettek jót, akik megszoktátok a gonoszt.*” (Jeremiás 13,23) „Szerecsenek” és „foltos párducok” vagyunk, s Isten igéje azt mondja, hogy az ilyenek nem üdvözülhetnek

Akkor a törvényben van a hiba? Isten azt mondaná, hogy a törvény rossz, és felül lehet bírálni, félre lehet tenni azért, hogy a szerecsenek és párducok üdvözülhessenek? Pál ezt mondja: „*A törvény szent, a parancsolat szent, igaz és jó.*” (Róma 7,12) Jézus programbeszédében

kijelentette: „*Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére. Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltsen.*” (Máté 5,17) Ne gondoljuk tehát, hogy Krisztus eltörölte volna a törvény érvényességét.

A törvény szent, igaz és jó, mégis van valami probléma a törvény és az ember viszonyában, tudniillik az ember természeténél fogva nem képes annak megtartására. A törvény jó, követelményei igazak, de az a személy, aki felé a követelések irányulnak, meg van romolva, nem képes engedelmeskedni. Miért adta hát Isten a törvényét? Elsősorban azért, hogy megmutassa, mi a jó, mi a helyes. Isten előre tudta, hogy ha megismerjük is törvényét, önmagunkban megtartani nem tudjuk, örökölt természetünk miatt erre képtelenek vagyunk. Az Úr azzal is tisztában volt, hogy a rendelkezéseit meg fogjuk szegni. Ám amikor olyan teljesen megrontjuk a törvényt, hogy meggyőződünk végtelen nyomorúságunkról, akkor töltik be a parancsolatok azt a rendeltetésüket, amiért azokat Isten feltárta. „*Ekként a törvény Krisztusra vezérlő mesterünkké lett, hogy hitből igazuljunk meg.*” (Galata 3,24) A törvény először megmutatja, hogy a tetteink rosszak. A legtöbbször ekkor nekilátunk, hogy megjavítsuk cselekedeteinket, s közben rá kell jönniük, hogy nagyobb baj is van, mint pusztán a cselekedetek rossz volta. Minél jobban igyekszünk, annál inkább világossá válik, hogy a háttérben ott van az emberi természet, amely önmagában tehetetlen és képtelen a jóra. Segítségre van tehát szükségünk.

A bűn és halál törvénye mindenkor fennáll, amíg e testben vagyunk, de Isten működésbe hozott, életbe léptetett egy másik törvényt, a Jézus Krisztusban való élet Lelkének törvényét, és ez a törvény elég hatalmas ahhoz, hogy megszabadítson a bűn és a halál törvényéből.

Krisztus a mi győzelmünk

Mi nem tudunk győzni, de Valaki már győzött, és Isten értünk küldte el Őt. „*Tőle vagytok pedig ti a Krisztus Jézusban, ki bölcsességül lett nekünk Istentől, és igazságul, szentségül és váltságul.*” (I. Korinthus 1,30) Krisztus váltságul lett értünk, ez világos, hiszen meghalt helyettünk a kereszten. De az Atya ezzel a jogi rendezéssel együtt egy új életet is akar adni nekünk. Krisztust nemcsak a bűneinkért küldte el hozzánk, hanem hogy Ő legyen számunkra a gyakorlati igazság és szentség is!

Mit mond a Biblia arról, hogy mikor fog ez bekövetkezni? Mikor fog bennünk lakozni Krisztus, mikor élhetünk győzelmes életet? Ehhez

isteni természet részeseivé kell lennünk. II. Péter 1,2–4-ben ezt olvashatjuk: „*Kegyelem és békesség adassék néktek bőségesen az Istennek és Jézusnak, a mi Urunknak megismerésében. Mivelhogy az Ő isteni ereje mindennel megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való, annak megismerése által, aki minket a saját dicsőségével és hatalmával elhívott; amelyek által igen nagy és becses ígéretekkel ajándékozott meg bennünket; hogy azok által isteni természet részeseivé legyetek, kikerülvén a romlottságot, amely a kívánságban van e világon.*” Azt mondja az apostol, hogy Krisztusban Isten mindent nekünk adott, ami az életre és a kegyességre való. Ha pedig mindent nekünk adott, akkor mi az, ami hiányzik? Krisztusból semmi, és belőlünk sem hiányzik semmi ehhez, **ha** Krisztusban vagyunk – más szóval, ha Krisztus bennünk lakik.

Mit mond Pál Krisztus őbenne lakozásáról? „*Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus; amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem.*” (Galata 2,20) Ez tehát a csere, amelyet korábban láttunk: nem én élek, nem én nyilvánulok meg, hanem az a Valaki, aki bennem él, azaz Krisztus. (Később visszatérünk még erre az ígére.) Mikor fog bennünk lakni Krisztus? Mikor hal meg az énünk, vagy erőtlenül meg a bűnnek teste, ahogyan Pál másutt fogalmaz (Róma 6,6)? Mikor támadhatunk fel az új, győzelmes életre?

Pál ezt írta a már idézett ígében: „*Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint. Mert a Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől.*” (Róma 8,1–2) Különleges dolog, hogy Pál itt múlt időben beszél. A 7. fejezetben jelen időben beszélt a küzdelemről, most pedig múlt időben szól. Meglátott valamit, ami nem a jövőben fog teljesülni, hanem a múltban megtörtént.

Ami minket illet, általában mindent a jövőtől várunk. Ha a saját tetteinkben bizakodunk, akkor azt várjuk, hogy ezután, ha több erőfeszítést teszünk, akkor győzni fogunk. Ha látjuk azt, hogy a bűnnek való meghalás a megoldás, akkor azt várjuk, hogy egyszer majd meg fogunk halni a bűnnek.

Pál apostol így kiáltott fel: „*Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?*” Ezután felnéz a mélységből, és ezt mondja: De hát Isten már megszabadított engem. Meghaltam a bűnnek, feltámadtam egy új életre a Krisztus Jézus által. Ez tény. Nincs más teendőm, mint hálát adni Istennek a szabadításért. „*Hálát adok*

Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által. Azért jóllehet én az elmémmel az Isten törvényének, de testemmel a bűn törvényének szolgállok.” (Róma 7,25)

Pál hálát ad, azután rámutat az újjászületett ember kettősségére: elmémmel, belső emberemmel Isten törvényének szolgállok, de a természetem romlott, a test a bűnnek szolgál, ezért lehetetlen véghezvinnem a jót önmagamban. Ezután következik a felismerése arról, hogy egy új törvény működik az Istennel való közösségében. *„Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint. Mert a Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől.”* (Róma 8,1–2) Íme Isten csodálatos megoldása a bűn problémájára. Ha a jövőben lenne a megoldás, mindig csak várnánk rá, hogy egyszer majd talán elérjük, így azonban hittel támaszkodhatunk azokra a múltbeli tényekre, amelyekre Krisztussal való közösségünkben bátran alapozhatunk.

„Avagy nem tudjátok-é...?”

„Avagy nem tudjátok-é, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az Ő halálába keresztelkedtünk meg? Eltemettünk azért Ővele együtt a keresztség által a halálba: hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az Ő halálának hasonlatossága szerint Vele egyggyé lettünk, bizonyára feltámasztásáé szerint is azok leszünk. Tudván azt, hogy a mi óemberünk Ővele megfeszítettett, hogy megerőtelenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek: mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól. Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is Ővele. Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadott a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik. Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer; hogy pedig él, az Istennek él. Ezenképpen gondoljátok ti is (vegyétek figyelembe, legyen része a gondolkodásotoknak), hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.” (Róma 6,3–11) Krisztus meghalt, tehát én is meghaltam Vele. Krisztus feltámadt, tehát én is feltámadtam Vele együtt. A Biblia azt mondja, megtörtént és befejezett tény, hogy felnőtt-kereszttségünk óta Krisztus bennünk lakik. Szabad döntésünkkel Jézust felhatalmaztuk erre, és Ő, az ígérétehez híven, közösségre és szövetségre lépett velünk. **Testvéreim**, terített asztal mellett halunk éhen! Egyetlen

dolog hiányzik még: az, hogy Krisztus megnyilvánuljon az életünkben. Minden más készen áll a győzelmes élethez.

Isten, a Vele való közösségben, szövetségben életbe léptetett egy törvényt, amely magasabb rendű, mint a halál és a bűn törvénye. Jézus Krisztusban én szabad vagyok a büntől, a Vele való közösségben az „élet Lelkének törvénye” érvényesül. Ha a kísértésekben korábban százból százszor elbuktam, mert ez volt a bűn és halál törvénye, akkor most százból százszor megállok, mert ez az új élet törvénye. Ez is törvény, az is törvény. Erre az új törvényre való támaszkodás jelent megoldást számomra, a Lélekkel való közösségem mértékében valósul meg.

Tudjuk, hogy a megigazulást az Úr Jézustól kaptuk, és tőlünk semmilyen cselekvést nem kíván azon kívül, hogy hitben megragadjuk azt. Ezután mégis azt gondoljuk, hogy a megszentelődés saját erőfeszítéseinken alapul. A megtartás megtapasztalása után szeretnénk mi véghezvinni a jót, és elkezdenk erőlködni. Ennek a vége törvényszerűen a Róma 7. kétségbeesése lesz. Ekkor Isten Igéje újból azt mondja: „*Elvégeztetett.*” (János 19,30)

Pál arra hív fel bennünket Róma 6,11-ben, hogy „*gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban*”. Legyen része a gondolkodásmódoknak, számoljatok úgy magatokkal, mint akik meghaltatok Krisztussal együtt a bűnnek, s új élet van bennetek Krisztus jelenléte által. A Megváltó földi élete minden pillanatában győztes volt a bűn fölött, s ha most átengedjük Neki önmagunkat, teljes életünket, ezután is győztes lesz bennünk, s mi Óáltala.

A győzelem Isten műve bennünk. Sokan kérdezik: mit tegyek azért, hogy részesülhessek Isten igazságában? A válasz: semmit nem tehetsz érte. S amikor ez a „semmi” valóban „semmi” lesz, s engedjük Jézus Krisztust működni bennünk, megtapasztaljuk hatalmát. De vigyázat! A „semmit nem tenni érte” nem ugyanaz, mint a „semmit nem tenni”! A sokaság is megkérdezte egy alkalommal Jézust: „*Mit csináljunk, hogy az Isten dolgait cselekedjük?*” (János 6,28) Jézus így válaszolt: „*Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit Ő küldött.*” Mi tenni akarnánk, cselekedni, kiérdemelni... hadd büszkélkedjünk egy kicsit magunkkal. Krisztus azonban azt mondja: higgyetek. Bízátok magatokat Istenre, és arra, akit értetek küldött el. Ez most cselekvés, vagy nem cselekvés? Igen is, meg nem is.

„Mi tehát a hit általi megigazulás? Isten műve, amely az ember minden dicsőségét porba dönti, és elvégzi az emberért azt, ami az embernek nem áll hatalmában, hogy önmagáért megtegye. Amikor az

emberek belátják saját semmisségüket, akkor készültek el arra, hogy Krisztus életszentségét felöltözzék.” (Ellen G. White, *Review & Herald*, 1902. IX. 16.)

Nem az emberi munka és erőfeszítés gyümölcse a megigazulás, noha valami része az embernek is van benne. A megigazulás Isten munkája, műve. Ha ez a mi erőfeszítésünk eredménye lenne, a dicsőség természetesen bennünket illelne, ám az ember minden dicsőségének porba kell hullnia, hogy az igazi dicsőség megnyilvánulhasson.

„Isten felhívja a férfiakat és nőket arra, hogy űzzék ki szívükből az »én«-t; így a Szentlélek akadálytalanul beléphet oda. Hagyj fel azzal, hogy magad próbáld elvégezni a munkát! Kérd Istent, hogy dolgozzék benned és általad, míg az apostol szavait te is elmondhatod: »Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus«” – írja Ellen G. White (*Manuscript Releases*, I. kötet, 366–367. l., idézi „*A Szentlélek eljő reátok*” c. gyűjtemény, 51. l.).

A győzelem alapfeltétele az, hogy higgyünk abban, hogy a Biblia minden kijelentése igazság. Ugyanúgy igazságok az előbbieké is, mint az, hogy Isten teremtette a világot, hogy Krisztus Isten, és még sorolhatnánk. Isten szava teremtő hatalom és abszolút igazság. Valódibb, mint a mi tapasztalataink vagy érzéseink. Ha nem is érezzük, hogy minden a miénk, ami az életre és a kegyességre való, ez akkor is igazság, és pedig azért, mert ez az Úr kijelentése. Nem a szemünknek, fülünknek, tapasztalatainknak, hangulatainknak, érzéseinknek kell hinnünk, hanem Isten szavának.

A bűnbánat kérdése

Ezen a ponton felvetődhet a kérdés: valamit csak kell nekem is tennem a győzelemért, a bűnbánatra mégiscsak szükség van, nem? Krisztus azt mondja nekünk, hogy az ajtón kívül van, nem pedig bent (Jelenések 3,20).

Természetesen szükség van a bűnbánatra, hiszen ez a keresztyén életnek olyan mozdíthatatlan alapja, ami minden vitán felül áll. Meg sem tértünk volna, ha nem ismerjük fel, hogy bűnösök vagyunk, ha nem láttuk volna, hogy szükségünk van és volt bűnbocsánatra. Ha nem bánjunk meg a bűneinket, ugyan van-e a legkisebb reményünk az üdvösségre? Ha nem látjuk a rosszat rossznak, a bűnt bűnnek, volna-e akár a legkisebb vágy is bennünk az igaz életre? Ha pedig vágy nincs, megvalósulás sincs. De igen nagy kérdés az, hogy a bűnbánatot a

magunk produktumának (akár érdemének is) tekintjük, vagy pedig Isten kegyelme megnyilvánulásának? Belőlünk fakad-e a bűnbánat? Krisztusról azt mondja az Ige, hogy „*az Isten fejedelemmé és megtartóvá emelte jobbjával, hogy adjon az Izraelnek bűnbánatot és bűnöknek bocsánatát*” (Apostolok cselekedetei 5,31). Szentlelke által Isten ellenségeskedést teremt és tart fenn bennünk a bűnnel szemben, a lelkiismereten keresztül. Ha ezt nem tenné, kiegyeznénk a bűnnel minden fenntartás nélkül, a megromlott természet egyenesen kívánatosnak tartaná a rosszat. Mit kell tennünk? Együttműködnünk az Úrral. Bűnbánatra szükség van, de nem biztos, hogy külön bűnbánat is kell a győzelemhez, hiszen elméletileg nem lehetnének rendezetlen bűneink. Ha mégis vannak, akkor természetesen az Úrhoz kell mennünk. Mindazonáltal az üdvösség semmiképpen nem érdem függvénye, hanem ajándék Istentől, ugyanígy a győzelmes életet sem lehet megszolgálni, hanem részesülünk benne. Az ember része az elfogadás és az engedelmisség készsége, ám ezt is az Úr munkálja ki benne. A mi részünk a döntés, amit az Úr előkészít bennünk. Isten senkit nem üdvözít az illető akarata ellenére. Ha nem akarjuk, az ajándék nem lesz a miénk, de alapvetően az ajándékozón múlik minden, a lényege az Ő személye és az ajándék biztosítja.

Ha már megbántuk a bűneinket, Krisztus jelen van a szívünkben, még akkor is, ha ezt az érzéseink egyelőre nem támogatják. Valóban ezt olvassuk Jelenések könyvében: „*Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szótát és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő énvelem.*” (Jelenések 3,20) Viszont meg van írva, hogy „*én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők*” (János 15,5). Nemde Krisztus tanítványai vagyunk? Szeretjük Őt, és az Ő akarata szerint szeretnénk élni? „*Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédemet: és az én Atyám szereti azt, és ahhoz megyünk, és annál lakozunk.*” (János 14,23) A tékozló fiú sem lett előbb méltó az Atyja szeretetére, mielőtt visszaindult volna az otthonába. A Jelenések könyve jelképes beszéd, Jézus pedig a 3. fejezet 20-ban jelképesen beszél arról, hogy nincs meg az a bizalmas és mély közösség a hívő és Őközötte, amit az együtt vacsorázással példáz. De ezt nem azt jelenti, hogy egyáltalán nincs jelen a hívő szívében és életében! Mindaddig, míg ki nem derül a megvizsgáláskor, hogy nem termett gyümölcsöt a szőlővessző, a tőkén marad, csak utána metszik le. A bűnbánat előfeltétele a győzelemnek, de nem azzal szerezzük meg. A tékozló fiúnak magába kellett szállnia, el kellett indulnia, s ez automatikusan azt eredményezte, hogy fiúvá fogadták? Nem, hanem az apán múltott minden, és ez az ő ajándéka volt.

Átlépni a győzelembe

Az alapok áttekintése után nézzük meg, hogyan léphetünk át a vereségek sorozatából a győzelmek sorozatába. Miután a bűneinket megbántuk, a rosszat nem mondjuk jónak, és megszületett az erős vágy a szívünkben az igaz életre, hogyan lehet miénk a győzelmes élet? Pál ezt írja: *„Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus; amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem.”* (Galata 2,20) Ez mindennek a lényege. Nem az én, hanem Krisztus. Nem én nyilvánulok meg, hanem Krisztus nyilvánul meg, ahhoz hasonlóan, ahogyan Jézus is elmondhatta magáról: *„Monda néki Jézus: Annyi idő óta veletek vagyok, és mégsem ismertél meg engem, Filep? Aki engem látott, látta az Atyát; mi módon mondod azért te: Mutasd meg nekünk az Atyát? Nem hiszed-é, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van? A beszédeket, amelyeket én mondok néktek, nem magamtól mondom; hanem az Atya, aki énbennem lakik, Ő cselekszi e dolgokat.”* (János 14,9–10)

Hogyan lehet az „én”-t kicserélni Krisztusra? Legelőször minden reményt fél kell adnunk a hústesttel kapcsolatban, hogy bármi jót tudnánk kicsiholni belőle. Fojtogatni lehet az őembert, bizonyára valamivel gyengébb is lesz, de elbánni nem tudunk vele a saját erőnkől. Elég egy lazítás a fogáson, és máris vége a nehezen kiharcolt pozíciónknak. Látunk kell, és el kell fogadnunk, hogy Isten mennyire becsüli az eredendő természetünket: semmire. Értéktelennek, sőt károsnak és eltörlendőnek tekinti azt. Akkor mondhatjuk el, hogy valóban a miénk ez a gondolat, ha teljesen felhagyunk az emberi erőlködéssel, és Isten előtt beismerjük teljes tehetetlenségünket. Nem kapaszkodunk tovább a szakadék szélén, ahol nem tudunk felmászni, hanem engedjük magunkat Isten tenyerébe esni.

Minél hamarabb felhagyunk próbálkozásainkkal, annál jobb, mert ha saját erőnkől akarjuk elvégezni a feladatot, nem hagyunk helyet a Szentléleknek. De ha azt mondjuk: „Uram, én nem tudom ezt megtenni, Rád bízom magam, hogy Te cselekedd meg”, megtapasztaljuk, hogy a miénknél magasabb rendű hatalom cselekszik értünk.

Hadd illusztráljam az eddigi gondolatokat saját tapasztalatommal. Alaptermészetem szerint könnyen felgerjedő ember vagyok, mint sokan

mások is. Nem annyira emberek iránt, mint inkább a tárgyak „rossz-indulata” iránt: ha valami kilöttyen, lepottyan, széttörik, leesik, elreped, kiszóródik, elszakad, felborul stb. stb.

Néhány éve vettem egy autót, amire nemcsak az összes pénzünk ment el, hanem jelentős kölcsönöket is kértünk, és sajnos alaposan becsaptak vele. Szerelőtől szerelőig jártunk a kocsival, de hiába, csak nyelte a pénzt. Több se kellett a pulykatermeszetemnek... Mennék valahová időre, a kocsi bezzeg nem indul, vagy útközben felforr a víz (esetleg többször is)... Volt olyan, hogy ökölrel püföltem a kormányt, és emelt hangon, velősen összefoglaltam, mit kívánok az autónak: időnként a totális korróziót, máskor azt, hogy robbanjon fel (persze nem akkor, amikor benne ülök), adja ki a lelkét stb...

Ugyanakkor azt láttam, hogy más területen is könnyebben begurulok, ami nagyon rossz dolog, és utáltam is magamat érte. Rá kellett jönnöm, hogy nem én uralkodom az indulatomon, hanem az uralkodik rajtam. Függőségbe kerültem a felgerjedéstől, akkor is így tettem, amikor nem akartam. Próbáltam önuralmat gyakorolni, többet imádkozni ezért, de alapjában véve semmi nem változott. Addig-addig fejlődött a dolog, hogy végül én is felkiáltottam Pállal együtt: „Ó én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg e halálnak testéből?” Rájöttem, hogy teljesen tehetetlen vagyok; látom, mi a jó, de nem tudom megtenni. Számtalanszor próbáltam ellenállni a rossznak, és csak ritkán, rövid ideig sikerült.

Időközben az autót leadtam a bontóba, és vettünk egy másikat, de az indulatoskodásom problémája ezzel nem oldódott meg. Végül már – feladva minden önmagamba vetett reményt – így imádkoztam: „Uram, én nem tudok semmit kezdeni ezzel a dologgal. Ha Te nem segítesz rajtam, végem. A Te kezébe teszek mindent. Az erőlködésem sehova sem vezet, csak Te adhatsz megoldást, tarts meg engem, kérlek! Belátom, hogy teljesen tehetetlen vagyok. Te vagy az én erősségem, neked semmi sem lehetetlen. Nekem ez lehetetlen, neked nem az. Nincs más reménységem, csak Te. Köszönöm Uram, hogy szeretsz, és velem leszel.”

Nem sokkal később előadásra kellett indulnom. Csak néhány kilométerig jutottam, amikor elkezdett füstölni a kocsi, és lelassult, alig vánszorgott. Ekkor megtapasztaltam a csodát. Nem lettem ideges, mérges... Csoda volt, mert hiszen én nem változtam meg, ugyanaz voltam, mint egy hete, tehát csak Isten megtartó kegyelme lehetett az, amit megtapasztaltam.

Telefonon segítséget kértem feleségem nagybátyjától, utánam jött egy másik autóval, cseréltünk, és mentem a dolgomra. Bár nem értem oda pontos időre, a hallgatók megvártak, nem lett probléma a késésből.

Mi történt? Beláttam, hogy semmi vagyok önmagamban, és engedtem Istent cselekedni. Számtalanszor elbuktam már hasonló helyzetekben, és csak azért történt most minden másként, mert hittem, hogy Krisztus velem van, és megoldja a problémát, amivel tízezerszer nem boldogultam eddig, és ezután sem boldogultam volna százezerszer. Azonban most mégis boldogultam, de nem én, hanem Krisztus, és enyém a győzelem Őáltala, valahányszor csak hitben állok és dicsekszem az erőtlenségemmel, mert amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős. Semmim nincsen, de minden az enyém Krisztusban.

II. Korinthus 12,9–20-ban így ír Pál: *„És ezt mondá nékem [Jézus]: Elég néked az én kegyelmem; mert az én erőm erőtlenség által végeztetik el. Nagy örömet dicsekszem azért az én erőtlenségeimmel, hogy a Krisztus ereje lakozzék énbennem. Annakokáért gyönyörködöm az erőtlenségekben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldözésekben és szorongatásokban Krisztusért; mert amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős.”* Érdekes kifejezés ez, hogy Pál gyönyörködik az erőtlenségében. Ezzel dicsekszik? Nem bolondságnak látszik ez? A gyengeség miatt inkább bánkódni kellene – mondjuk mi. Igen, de Pál tudta, hogy ez az a pont, a tehetetlenség pontja, ahonnan kiindulva Krisztus hatalmasan tud működni az életében. Mindaddig, míg azt a titkos reményt tápláljuk magunkban, hogy képesek leszünk jobbak lenni, ha jobban odafigyelünk, több erőfeszítést teszünk, Krisztus ránk hagyja – próbáljuk csak meg. Próbáljuk, de nem sikerül, látjuk, hogy emiatt Isten ítélete, azaz a törvény ítélete alatt vagyunk. Ezzel a törvény elvégzi a maga feladatát, *„ekként a törvény Krisztusra vezérlő mesterünkké lett, hogy hitből igazuljunk meg”* (Galata 3,24). Pál dicsőítette Istent minden nehézségében, mert látta, hogy azt gondot, amely előtte áll, megoldani nem tudja, de ugyanakkor hitte és megtapasztalta, hogy Krisztus minden problémát meg tud oldani – sőt meg is old. Ha látom, hogy erőtlen vagyok, ez az erősségem, mert teret adok Krisztusnak. Pál azt mondja, egyáltalán nem szomorú az erőtlensége miatt, hanem ellenkezőleg: dicsekszik ezzel. Aki az indulatosság bűnébe esett, elmondhatja Pállal: *„Köszönöm neked Uram, hogy megmutattad, hogy az indulattal szemben tehetetlen vagyok. Köszönöm, hogy rájöttem, képtelen vagyok önmagamtól bármilyen megoldást találni erre a problémára. Köszönöm azt is, hogy Te minden problémát meg tudsz oldani, és mivel engem is*

szeretnél az üdvösségben látni, ezt is megoldod. Bukásom csak újra megerősíti bennem, hogy »nem lakik bennem semmi jó«. Uram, Te vagy az én győzelmem, Te vagy az én türelmem. A Te kezembe teszek mindent újra.”

Az apostol ezt mondta: „*Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.*” Vagy én, vagy Krisztus. Középút nincs. Az életünk királyi széke egyszemélyes: vagy én ülök benne, vagy Krisztus. Ha én ülök benne, kudarc az életem, ha Krisztus, akkor győzelmes vagyok. Láthattuk, hogy Isten mindent megadott, amit csak lehetett, egyvalami hiányzik még, hogy Krisztus éljen és uralkodjék bennünk, ez pedig a hit.

„*Amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem*” – mondta az apostol. Jézus így tanított: „*Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki én bennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.*” (János 15,5) Krisztus nem a szőlőtő lesz számunkra, hanem most az. Mi nem majd ezután leszünk a szőlővesszők, hanem most azok vagyunk. Élnünk kell a tényekkel, sutba dobva rossz tapasztalatainkat. Tegyük fel, hogy van egy ember, aki soha nem használta a kezét, most viszont nincs más lehetősége, használnia kell. Valaki elmondta, mire való a kéz, és valóban, neki kétségtelenül van keze. Mit kell tennie? Mondogassa, hogy „emelkedj fel, emelkedj fel”? Semmit nem fog érni. Parancsoljon rá? Hasztalan lesz. Külső erőt vegyen igénybe? Az nem az ő mozdulata lenne. Egyszerűen hinnie kell, hogy tudja használni, mert van keze, és a kéz használatra való, el kell indítania a mozdulatot, és a tapasztalat igazolja majd a hitét: meg fog mozdulni a keze. Ha arra vár, hogy előbb tapasztalata legyen, tehát mozduljon a kéz, ő majd csak azután mozdítja, az örökkévalóságig várhat, semmi nem fog történni. A használatlan kezek számunkra Isten ígéretei, a hit a mozdítás. Krisztus már győzött, tehát ha bennünk van, most is győztes: soha nem veszett, és nem is bennünk fogja ezt elkezdni, efelől nyugodtak lehetünk. „*Krisztus tibennetek van, a dicsőségnek ama reménysége.*” (Kolossé 1,27) Ő a mi győzelmünk. Nem számít, mit érzünk, mit tapasztaltunk eddig: Krisztus győzelme tény. Látni nem látjuk még, de ez a valóság. „*A hit pedig a reménylett dolgok valósága, és a nem látott dolgokról való meggyőződés.*” (Zsidókhoz írt levél 11,1) Remélem, hogy győztes leszek? Ha Krisztusban valóságnak látom – mint ahogyan Őbenne az is! –, az enyém a győzelem. Én magamtól nem tudok győzni, de neki van hatalma győzelemre vinni engem. Krisztus győztes volt földi életben, biztos alapon állunk tehát. Előbb kell a hit, utána jön a tapasztalat.

Krisztus elveszi a legmakacsabb bűnünket, és az Ő jelenlétével tölti be a helyét: szelídséggel, kitartással, örömmel, és még sorolhatnánk. Ha arra várunk, hogy előbb tapasztaljuk, majd csak utána fogunk hinni, semmi nem lesz a miénk. *„Az igaz pedig hitből él.”* (Zsidókhöz írt levél 10,38) Krisztusban miénk a győzelem. *„Akit, noha nem láttatok, szerettek; akiben, noha most nem látjátok, de hisztek benne, kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel örvendeztek: elérvén hitetek célját, a lélek üdvösségét.”* (I. Péter 1,8–9) *„És ez az az üzenet, amelyet Tőle hallottunk és hirdetünk néktek, hogy az Isten világosság és nincsen Őbenne semmi sötétség. Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van Vele, és sötétségben járunk; hazudunk és nem az igazságot cselekeszünk. Ha pedig a világosságban járunk, amint Ő maga a világosságban van: közösségünk van egymással, és Jézus Krisztusnak, az Ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől. Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűn mibennünk, magunkat csaljuk meg és igazság nincsen mibennünk. Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól.”* (I. János 1,5–9)

Isten egyetlen felelőtlen ígéretet sem tett soha. Nagyon sok ígéret van az Igében, amelyekre támaszkodhatunk, a kérdés csak az, hogyan tegyük ezt? Mi a gyakorlati módja az Isten ígéreteire való támaszkodásnak? Egy kis történettel szeretném ezt megvilágítani, ami velem esett meg, talán segítséget jelenthet. Egy alkalommal gyülekezeti szolgálatra voltam beosztva egy távolabbi városba. Előző este már nem jól éreztem magam, s valószínűnek tartottam – korábbi tapasztalataim alapján –, hogy rövidesen rosszabbul leszek. Néhány óráig tartott az út, és sejtelveim beigazolódtak: induláskor sem voltam jól, s mire odaértem, már határozottan rosszul éreztem magam. Úgy gondoltam, hogy valahogy túl leszek a délelőttön, és megkérem a testvéreket, tekintsenek el a délutáni jelenlétemtől. Azt terveztem, hogy délben hazaindulok, és otthon bezuhanok az ágyba. Ahogy ezen morfondíroztam a közös Biblia-tanulmány alatt, két dolog jutott eszembe. Az egyik az volt, hogy kötelességem is lenne itt maradni (bár pusztán a szabályokat nézve ezt felülbírálná az állapotom), a másik pedig, hogy a testvérek várják a délutáni beszélgetést, s a téma, amit terveztem, fontos volt, és lelkiileg sokat adhatott mindnyájunknak. Mit tegyek? Eszembe jutott egy ige, ami eldöntötte a kérdést. *„Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.”* (Filippi 4,13) Biztos voltam benne, hogy a Lélek juttatta eszembe ezt, és a mostani helyzetemre vonatkozik, el kell hát döntenem, támaszkodom-e Isten megszólítására, vagy nem. Elhatároztam, hogy maradok. Ha mindenre van erőm a Krisztusban, akkor erre is. Menny és Föld teremtője

meg tud engem erősíteni fizikailag is, ez egy pillanatig sem kétséges. Miután ezt átgondoltam, hozzáfűztem gondolatban: „Hiszem, Uram, hogy megteszed.” Ezzel le is tettem a dolgot az Ő kezébe, és bekapcsoltam a Biblia-tanulmány átvételébe. Rövidesen jobban lettem, a délelőtti ígehirdetéshez is erőt nyertem, és a délutáni órán is határozottan érezhető volt Isten áldása. Hazafelé menet, ahogy gondolkodtam a történeteken, felmerült bennem – mert az ember telhetetlen –, hogy mi lett volna, ha még gyógyulást is kérek? De úgy hiszem, az csak az én emberi elgondolásom lett volna, a Szentlélek ott és akkor a megerősítés kérésére indított engem. Az eset kapcsán gondolkodtam el arról, mit is jelent Istenre bízni valamit. Ha tényleg a kezébe teszek valamit, ez azt jelenti, hogy benne is hagyom, nem nézegetem percenként, vajon nála van-e még mindig, amit rábízam. Hasonló ez ahhoz, mint ha a mélyhűtőbe teszünk egy palack vizet, hogy megfagyjon. Ha percenként kinyitjuk a hűtőt, és rázogatójuk az üveget, vajon fagy-e már, aligha lesz jegünk. Csukjuk rá az ajtót, és menjünk a dolgunkra. A hűtőnek az a dolga, hogy fagyasszon, és meg is teszi. Így, ha később visszatérünk, látni fogjuk az eredményt.

Ami az Úr tennivalója, azt Ő el is végzi. „Így szól az Úr, Izráelnek Szentje és Teremtője: Kérdezzétek meg a jövődöt tőlem, fiaimat és kezeim munkáját csak bízzátok reám!” (Ésaiás 45,11)

Krisztus jelen van

Jézus megígérte, hogy beköltözik azok életébe, akik keresik Őt: „Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő énvelem.” (Jelenések 3,20) „Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédemet: és az én Atyám szereti azt, és ahhoz megyünk, és annál lakozunk.” (János 14,23) Ténynek kell tekintenünk, hogy Krisztus az életünkben van, akkor is, ha ezt az érzéseink nem támogatják. Előbb „biztosan” mindig hit, azután „talán” jön az érzés is. Ha tehát – a bibliai képnél maradván – együtt vacsorázunk Jézussal, és kopogtat a kísértés, képletesen annyit kell mondanunk: „Uram, Téged keresnek.” Maradhatunk tovább az asztalnál. Nem az énünknek kell cselekednie a győzelem érdekében, Krisztus győzni fog bennünk. Az a dolgunk, hogy Krisztust az ajtóhoz engedjük, és ne álljuk el az útját. Azt cselekszem, hogy nem én cselekszem – ehhez kell a hit. Ha azt mondjuk, »bármit teszünk, mindegy, Krisztus úgymint bent van«, megint csak rossz úton járunk – hitből kell

cselekednünk, de csak annyit, hogy engedjük Őt cselekedni. Nem imádkozom újra meg újra, hogy Krisztus lakjon bennem, hanem hitben ténynek tekintem, minthogy az is. Ha már meggyőződtem az Igéből erről, akkor semmi szükség újabb imára. Ha tovább imádkozom, akkor az hitetlenség, amiből meg kell térnem. Tapasztalatból talán nem érzem, látszólag semmi nem változik, nem vagyok másabb, mint két perccel azelőtt, hogy elolvastam: „*Krisztus tibennetek van, a dicsőségnek ama reménysége*”, de mivel Isten mondta, ez tény, tehát kételkedésnek semmi helye nincs. Élhetek minden következménnyel, ami ebből a kijelentésből következik. Mihelyst élek ezekkel a következményekkel, máris másabb lettem, mint azelőtt, hogy ezt hitben megragadtam, és a következmények visszaigazolják a hitemet. Nem leszek goromba, indulatos olyan helyzetben, amelyben már tízezerszer elbuktam – és semmi másért nem leszek más, csak mert hittem, hogy Krisztus bennem van és megoldja a problémát, amivel nem boldogultam eddig. Krisztus által enyém a győzelem, valahányszor csak hitben állok, és „énemet” átadva engedem Őt cselekedni bennem és általam.

Érzés vagy hit?

Nagyon vigyáznunk kell arra, hogy ne az érzéseinken és az érzelmeinken alapuljon a hitéletünk, mert akkor nem lehetünk győzelmesek.³ Szilárdan az Ige alapján kell állnunk. A bűn gyakran éppen az érzéseken keresztül támad bennünket: kellemesnek és kívánatosnak tüntet fel valamit, ami az Igével szemben áll. Vagy a másik oldalról támad: Sátán megpróbálja elhitetni, hogy ha nem érzünk semmit, akkor nem is történik semmi. Ha nem repülsz a fellegekben, akkor nem lakik benned Krisztus. Ez olyan „hit”, ami az emberen alapszik, nem pedig Krisztuson és az Igén, ezért teljesen értéktelen. Van, amikor helyesen működnek az érzelmek, de százszázalékosan nem lehet alapozni rájuk. Ha valaki egy Isten szemében elfogadhatatlan testi kapcsolatba lép, nyilván azért teszi, mert ez kellemesnek és gyönyörűségecsnek tűnik számára, a rossz következmények csak később jelentkeznek. „*Gyönyörűségecs az embernek az álnokság kenyere; de annakutána betelik az ő szája kavicokkal.*” (Példabeszédek 20,17) Ne legyünk „világi hívők”, testies gondolkodású emberek, akiknek két fő elvük van: teszem, mert jólesik, és

³ Ez nem jelenti azt, hogy rettegnünk kellene minden érzelemtől, csak ne tekintsük bizonyítéknak önnön szentségünk igazolására.

hiszem, ha látom. A hit nem így működik. Az lép, ha nem is lát és nem érez, de ha elindulunk, tapasztalni fogjuk a következményeket, a hit beteljesülését. „*Mert reménységben tartattunk meg; a reménység pedig, ha láttatik, nem reménység; mert amit lát valaki, miért reményli is azt? Ha pedig amit nem látunk, azt reméljük, békességes türéssel várjuk.*” (Róma 8,24–25) Mindennapi életünk is a hitre épül, bár sokszor nem gondolunk bele. Veszek valamit a boltban, és hiszem, hogy tényleg az van benne, ami rá van írva. Felszállok a buszra, és hiszem, hogy oda fog vinni, ahová menni akarok. Maradjunk ennél a példánál: a hit előbb lép, azután teljesül be. Előbb fel kell szállnom a buszra, és azután beteljesül a hitem, a sofőr oda visz, ahová kell, rábízom magamat. Tudom, hogy az a valaki sofőr, akinek az a munkája, hogy elvigyen egy másik városba. Miután odaértem, elégedett leszek, hogy megérkeztem, és valóban ott vagyok. Akár meg is köszönhetem a sofőrnek előre, hogy ezt megteszi. A hit cselekedete az, hogy felszállok a buszra. Nem látom még, hogy a városban lennék, de tudom, hogy ott leszek. Már is úgy tekinthetek magamra, mint aki rövidesen megérkezik, tervezhetem, hová fogok menni a másik városban, és mit teszek majd. A busz odavisz, és ezeket meg is valósítom.

A hitetlen gondolkodás az, hogy „hiszem, ha látom”. Előbb legyen a városban, azután majd felszállok a buszra. Előbb intézzem el az ügyeimet a másik helységben, azután majd oda fogok menni. Előbb akarok elégedett lenni, hogy ott vagyok, majd csak utána utazni. Ez így egyszerűen nem működik, és soha nem is fog. De akkor sem, ha az ember nem bíz a sofőrben. Ha azt mondja magának: honnan tudjam, hogy ez az ember tényleg sofőr? Azt mondja, hogy a megfelelő irányba megy, de mi van, ha nem? És ha a következő sarkon nem balra, hanem jobbra kanyarodik? Lehet, hogy balesetet fogunk szenvedni. Nem bízom meg benne, nem szállok fel, inkább elindulok gyalog. Csakhogy gyalogszerrel, saját erőből nem lehet célhoz érni.

A tények tények, a sofőr sofőr akkor is, ha nincs bizalmam benne, és el sem indulok. A busz elmegy, a sofőrrel és azokkal az utasokkal, akik megbíznak benne, én pedig ott maradok, és nem fogom elérni a célomat. Sok, magát hívőnek valló ember nem bíz meg Krisztusban, nem fogadja el, amit mond, mert nem ismeri Őt. Csak akkor a miénk a győzelem, ha ismerjük Krisztust, és teljességgel Őrá merjük bízni egész valónkat. Tudjuk, hogy Ő előttünk járt és győzött, szeret minket, és van hatalma arra, hogy győzelmet adjon, tehát meg is teszi. Nemcsak képes rá, mert ezt nem nehéz elhinni, hanem hiszünk abban, hogy valószínűleg véghezviszi bennünk. Újra hangsúlyoznám: hitünknek csakis az igén,

Isten konkrét ígéretein kell nyugodnia. Ezeket ragadhatjuk meg kételkedés nélkül, sőt meg is kell tennünk. Isten nem ígérte meg, hogy repülni fogunk: ha erre próbáljuk használni a hitünket, az nem hit, hanem boldonság és istenkísértés. Nem gondolhatjuk azt sem, hogy holnaptól gyógyító leszek, és mindenkit meggyógyítok, mert Isten ezt sem ígérte meg mindenkinek. Viszont imában kaphatunk ígéretet Istentől egy konkrét esetre vonatkozóan, és erre már hivatkozhatunk, ugyanúgy hitünk tárgyává tehetjük, mint azt, hogy „én vagyok a szőlőtő és ti a szőlővesszők”. Ugyanúgy egy szolgálatra vonatkozóan is, de ennek sem a saját elképzeléseimen, saját alkalmas vagy alkalmatlan voltomon kell nyugodnia, hanem Istenen és az Ő személyes ígérten. „*Az igaz pedig hitből él. És aki meghátrál, abban nem gyönyörködik a lelkem.*” (Zsidókhoz írt levél 10,38) Pál ezt mondja: „*Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.*” (Filippi 4,13) Mindenre – Krisztusban.

Hogyan viszonyuljunk a megpróbáltatásokhoz?

Ha valóban győzelmes életet akarunk élni, tekintsünk másképpen a megpróbáltatásainkra, mint eddig. A levertség és az önsajnálát helyett szívleljük meg az apostol szavait: „*Teljes örömnél tartásotok, atyámfiai, mikor különféle megpróbáltatásokba estek, tudván, hogy a ti hitetek megpróbáltatása kitartást szerez. A kitartásban pedig tökéletes cselekedet legyen, hogy tökéletesek és épek legyetek, minden fogyatkozás nélkül.*” (Jakab 1,2–4) Nyilván nem annak kell örülnöm önmagában, hogy valami baj és nehézség ért, hanem annak, hogy Isten ezáltal tudja megerősíteni a hitemet. Ehhez kapcsolódik még egy gondolat: Isten alkalmas arra, hogy az Ő nevét a kitartásom és hitem által az egész világegyetem előtt megdicsőítse, „*mert látványossága lettünk a világnak, úgy angyaloknak, mint embereknek*” (I. Korinthus 4,9).

Jézus ezt mondta: „*Bizony mondom néktek: Ha akkora hitetek volna, mint a mustármag, azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen amoda, s elmenne; és semmi sem volna lehetetlen néktek.*” (Máté 17,20) A gondok hegyekké növekednek, a hit azonban eltünteti a hegyeket. Vagy a hit tűnik el, vagy a hegy. Ne toporogjunk a hegyek előtt, bízzunk abban, hogy Isten igaz, igazat beszél, és ez a mustármagnyi egyszerű hit minden akadályt eltávolít az utunkból. Isten semmit nem ad nekünk Krisztustól függetlenül, mindent Őbenne kaphatunk meg. Nincs megszentelődésre külön erő, Krisztus a mi megszentelődésünk, és semmi más.

Krisztus második eljövételéről szól az ige, de a bűntől való szabadulás megtapasztalására is vonatkozik: *„Elveszti a halált örökre, és letörli az Úr Isten a könnyhullatást minden orcáról: és népe gyalázatát eltávolítja az egész földről; mert az Úr szólott. És szólnak ama napon: Ímé Istenünk, akit mi vártunk, és aki megtart minket; ez az Úr, akit mi vártunk, örüljünk és örvendezzünk szabadításában!”* (Ésaiás 25,8–9)

Amikor erőtlen kereszténységünk átfordul a győzelmes életbe, ez nem azt jelenti, hogy végérvényesen és tökéletesen minden rendben van, tovább semmi tennivalója nincs sem Istennek, sem nekünk. Ezt sziklaszorosból való kijövetelhez lehetne hasonlítani, ami egy tágas völgyre nyílik. Megízleljük Isten kegyelmének erejét, Krisztus életét és győzelmét a mi halandó testünkben, de még jobban látjuk, hogy hány és hány területe van az életünknek, amely javításra szorul, s még kevésbé bízhatjuk el magunkat, mint korábban. Elő reménységünk lesz a további előrehaladásra, és nem akarunk többé semmivel megalkudni, ami emberi. A fejlődés nem áll meg, sőt most kezdődhet igazán. Még nagyobb szükség van az Igével való táplálkozásra és az imára, mint ahogyan talán azelőtt gondoltuk és gyakoroltuk. Erőről erőre haladhatunk, dicsekedve a gyengeségeinkkel, örömmel tartva a megpróbáltatásokat, megköszönve Istennek, ha rávilágít egy-egy újabb gyengeségünkre. Olyan békességet ad az Örökkévaló, amit korábban nem ízlelhattünk meg. Hasznos szolgálói és engedelmes gyermekei leszünk Istennek, megdicsőül bennünk az Úr neve. *„Mindazáltal megáll az Istennek erős fundamentuma, melynek pecsége ez: Ismeri az Úr az övéit; és: Álljon el a hamisságtól mindenki, aki Krisztus nevét vallja. Ha tehát valaki magát ezektől tisztán tartja, tisztességre való edény lesz, megszentelt, és hasznos a gazdának, minden jó cselekedetre alkalmas.”* (II. Timótheus 2,19, 21) A következő fejezetek életpéldái e folyamat egyes mozzanataiba nyújtanak bepillantást.

4.

Ábrahám hite – a hívők két útja

A Római levél a hit általi megigazulás tanításának összefoglalása, amely a keresztény élet alapja. Olvashatunk itt a hit által elnyerhető isteni ajándékokról és az igazi hit jellemzőiről is. A levél 4. fejezetében Pál apostol Ábrahám példáját hozza fel, „*aki a reménység ellenére reménykedve hitte, hogy sok népnek atyjává lesz, aszerint, amint megmondattott: Így lesz a te magod. És hitében erős lévén, nem gondolt az ő már elhalt testére, mintegy százesztendőös lévén, sem Sárának elhalt méhére; az Istennek ígéretében sem kételkedett hitetlenséggel, hanem erős volt a hitben, dicsőséget adván az Istennek, és teljesen elhitte, hogy amit Ő ígért, meg is cselekedheti. Azért is tulajdonították neki igazságot.*” (Róma 4,18–22)

Milyen jellemzői voltak a pátriárka hitének?

- Nem tekintett a körülményekre.
- Isten ígéretében nem kételkedett.
- Dicsőséget adott Istennek – előre.
- Teljesen elhitte, hogy amit az Úr megígért, meg is cselekedheti.

Az ilyen hit által tulajdonított Ábrahámnak az igazság, de nem úgy tulajdonított, hogy Isten igaznak mondta őt, ám valójában nem volt az. Az ősatya számára az igazság nem valamiféle külső címke volt, hanem birtokolta ezt az igazságot, áthatotta őt, és megnyilvánult az életében. Istenbe vetett hite alapján igaz emberré vált. Mire hívta őt Isten? „Járj előttem, és légy tökéletes” – és nem olvasunk sehol arról, hogy ez nem valósult volna meg az életében. Kétségtelen, hogy Ábrahám hibákat is elkövetett. Az ő hite is fejlődött, s végül Isten eljuttatta oda, hogy igaz lett, igazságban járt. Bátorítást jelent számunkra, hogy ha ez lehetséges volt négyezer évvel ezelőtt, ma is lehetséges. Pál apostol így folytatja az idézett szakaszt: „*De nemcsak őerte íratott meg, hogy tulajdonították neki igazságot, hanem miértünk is, akiknek majd tulajdonítottatik, azoknak tudniillik, akik hisznek abban, aki feltámasztotta a mi Urunkat, Jézust a halálból, ki a mi bűneinkért halálra adatott, és feltámasztatott a mi megigazulásunkért.*” (Róma 4,23–25)

Kiknek tulajdoníttatik tehát az igazság? Akiknek Ábraháméhoz hasonló hitük van. S mondhatnánk, hogy ránk vonatkozik ez az ige, mert hiszünk Istenben, aki Jézust halálra adta értünk, és feltámasztotta Őt. De valóban ránk vonatkozik ez? Az előbb mondtuk, hogy Ábrahám igazságban járt a hite alapján. Végezzük el tehát az ellenpróbát: mi – akik elhiszük, hogy van Isten, tudunk a történelmi tényekről, hogy Jézus eljött, meghalt és feltámadt – az igazságban járunk-e? Tökéletesek vagyunk-e, vagy nem?

Kinek-kinek önmagának kell válaszolnia erre a kérdésre. Ám az biztos, hogy hit által lehet miénk az igazság, s ha nem vagyunk igazak – és itt most nem a bűnbánat témájára gondolok, hanem a gyakorlati életben megnyilvánuló igazságra –, ennek mindössze két oka lehet:

- vagy nem a megfelelő dolgokra irányul a hitünk,
- vagy nem jól hiszünk abban, akiben (amiben) hinnünk kell.

Mely ígéretet kell leginkább szem előtt tartanunk?

Természetesen hiszük és valljuk, hogy az Atya elküldte Jézust közénk, aki meghalt és feltámadt. Ám az életünk legtöbbször mégsem olyan, amilyennek lennie kellene. Mit is mondott az ige a Római levélben? Többen kell hinnünk, mint abban, hogy kétezer éve Isten Fia eljött és meghalt, és harmadnapra feltámadt. Ez egy általános hit, valamit értelmileg beláttunk és elfogadtunk, sőt bizonyos mértékig meg is tapasztaltunk ennek gyümölcsseit. De Ábrahám sem csupán általában hitte, hogy van Isten, hanem speciálisan hitt azokban az ígéretekben, amelyeket Isten adott. Nekünk sem általában kell hinnünk Isten létében és történelmi eseményekben, hanem egy speciális területen kell gyakorolnunk a hitünket, amit Róma 4,24–25-ben így olvashatunk: *„Akik hisznek abban, aki feltámasztotta a mi Urunkat, Jézust a halálból, aki a mi bűneinkért halálra adatott, és feltámasztatott a mi megigazulásunkért.”* Hinnünk kell tehát az Atyában, abban, hogy Jézus a mi bűneinkért adatott halálra – az enyéért is személyesen –, és ugyanez a Jézus fel is támasztatott – méghozzá az én megigazulásomért. Nemcsak feltámadt Krisztus, hanem feltámadt a mi megigazulásunkért.

Korábban idéztük Pál gondolatát Róma 6,3-ból: *„Avagy nem tudjátok-e, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az Ő halálába keresztelkedtünk meg? Eltemettettünk azért Ővele együtt a keresztség által a halálba: hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk.”* A

Galata-levélben, ahol szintén a hit általi megigazulásról beszél Pál apostol, ezt olvashatjuk: „*Krisztussal együtt megfeszítetttem, élek már nem én, hanem él bennem a Krisztus*” – ez az új életben járás (Galata 2,20). Mit tett tehát Isten? A keresztségünk által Isten belefoglalt bennünket Krisztus halálába, meghaltunk Krisztussal együtt a kereszten, és belefoglalt bennünket az Ő feltámadásába is, hogy új életben járjunk. Meghaltunk a bűnnek, feltámadtunk Krisztussal. Nem vagyunk alávetve a bűnnek, szabadok, újak vagyunk. Pál azt mondja II. Korinthus 5,17-ben: „*Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régiék elmúltak, imé, újjá lett minden.*” Az efézusi levélben pedig ezt: „*És felöltöztetek amaz új embert, mely Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben.*” (4,24) Meghaltunk és feltámadtunk, új emberek vagyunk. Ez az evangélium hatalmas titka és örömhíre.

De van valami probléma ezzel, s nem is kicsi. Úgy tűnik, hogy mindezekből nem sok minden a miénk igazán. Amit itt olvastunk, azt nem tapasztaljuk; azt találjuk, hogy vannak bűneink, nem vagyunk olyanok, mint Krisztus, sokszor nem érzünk semmiféle változást. Várjuk, hogy egy nap majd a mieink lesznek az ígéretek, valamikor majd szentek és jók leszünk, mivel most úgy találjuk (és méltán), hogy nem vagyunk azok.

„*Nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útjaitok az én útjaim, így szól az Úr! Mert amint magasabbak az egek a földnél, akképpen magasabbak az én útjaim útjaitoknál, és gondolataim gondolataitoknál!*” (Ésaiás 55,8–9) Mi a jövőbe helyezzük a meghalást a bűnnek és az új életre való feltámadást, Isten pedig azt mondja, hogy Ő ezeket már kétezer évvel ezelőtt elvégezte – Krisztusban. Krisztus meghalt a kereszten? Kétség nélkül. Isten azt mondja, hogy mi is meghaltunk Ővele együtt. Krisztus feltámadt a halálból? Természetesen. Akkor Krisztussal együtt mi is feltámadtunk egy új életre. Isten kijelenti, hogy meghaltunk és feltámadtunk, és új teremtés vagyunk. Ám ha az életünket nézzük, elmondhatjuk, hogy úgy tűnik, valahol hiba van a számításban, mert az eredmény nem jött ki.

Itt is, mint az előbb, mindössze két lehetőség van, és nem több:

– vagy Isten nem mondott igazat,

– vagy a mi tapasztalataink rosszak, ezekben van a hiba.

Sokan az első lehetőséget választják, bár nem mindig tudatosan. Úgy gondolkodnak, hogy Isten mondott sok mindent, ami bizonyos kiválasztottakra igaz lehet, jobb emberekre, de rám nem. Isten általában képes arra, hogy embereket igazzá tegyen, de velem nem boldogul.

Lehet így gondolkodni, de ez zsákutca. A Biblia szerint Isten mindig igazat mond, lehetetlen, hogy hazudjék vagy tévedjen. A helyes válasz tehát a második: Isten ígérében nincs hiba, a mi tapasztalataink nem helyénvalóak.

Ne feledjük el, hogy hit által miénk a meghalás a bűnnek és az új életre való feltámadás is. Előbb ábrahámi hittel kell támaszkodnunk arra, hogy Krisztusban meghaltunk a bűnnek és feltámadtunk Vele – s ezután letéve magunkat Isten kezébe, engednünk kell Krisztust munkálkodni bennünk és általunk.

A hit jellemzői

Térjünk vissza a hit jellemzőire. A valóságos hit nem tekint a körülményekre, és – ami ennél több – a rossz tapasztalatokra sem. Lehetséges, hogy nem tapasztalom, nem érzem azt, amit Isten kijelentett, de ha Ő mond valamit, akkor az bizonyosan úgy van. A hit nem kételkedik Isten ígéréteiben – Ő az adott szavát mindenképp megtartja. A Mindenható szavahihetősége múlik azon, az egész világegyetem előtt, hogy megadja-e, amit megígért, tehát nyugodtan bízhatunk Őbenne.

Ha van bizalmunk az Úrban, akkor mielőtt még látnánk a megvalósulást, dicsőséget adhatunk Neki. Bátran magasztalhatjuk Istent, és megköszönhetjük, amit ad, mert egészen bizonyosan elnyerjük. Pál apostol azt tanította, hogy „hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat az Isten előtt”. Nemcsak arról beszélt, hogy köszönjük meg, amit már megkaptunk, és azután kérjünk valamit, hanem adjunk hálát azért, hogy megkapjuk, amit éppen most kérünk.

Ha ábrahámi hitünk van, akkor teljesen elhisszük, hogy amit az Úr megígért, meg is cselekedheti. Ha tudunk őszintén dicsőséget adni Istennek, ez a dicsőítés visszahat a hitünkre, és még erősebbé teszi azt. Előtte sem kételkedtünk, de most már tökéletesen bizonyosak vagyunk.

Mi a hit meghatározása? A Zsidókhöz írt levél 11,1-ben ez olvasható: *„A hit a reménylett dolgok valósága, és a nem látott dolgokról való meggyőződés.”* Pál itt a gondolkodásra és az érzékelésre is utal. A hit egyfajta gondolkodásmód és látás. Találó a látás hasonlata, hiszen a hétköznapi életben is a látásunk alapján cselekszünk. A képet beviszem az agyamba, látom a szobát, kikerülöm a bútorokat, végigmegyek a folyosón. Érzékelek, ez a tetteim alapja, a látásom helyes működéséből következik, amit teszek. A hit ezzel párhuzamos: a belső emberembe

mintegy „beviszem” Isten ígérését, vagyis „amit reménylek”, valóságnak tekintem – mivel Isten beszédén alapul –, és aszerint cselekszem.

Amíg hitben járok, ez az érzékelésem helyesen működik, igaz és győzelmes vagyok, de amint emberileg cselekszem, abban a pillanatban elbukom. Egy zsúfolt szobában, ha látok, eligazodom, de mihelyt valaki lekapcsolja a villanyt, neki fogok menni valamelyik bútornak, és csak nagy nehézségek árán jutok ki a szobából, ha kijutok egyáltalán. Amíg hitben járok, minden működik – amint az emberi természet ösztönös készletének engedek, kárt szenvedek.

A két út

A hit fejlődik és változik. Ábrahám a hívők atyja volt, de az ő életében is voltak olyan szakaszok, amikor nem hitt úgy, ahogyan kellett volna. Rossz irányba indult, ebből a próbálkozásból született Izmael, és több mint tíz évvel később az Isten szerinti hitből született Izsák. Pál apostol Ábrahám két fiával példázza a hithez való kétfajta viszonyulást: *„Mert meg van írva, hogy Ábrahámnak két fia volt; egyik a szolgától, és a másik a szabadostól. De a szolgától való test szerint született; a szabadostól való pedig az ígélet által. Ezek mást példáznak: mert azok az asszonyok a két szövetség, az egyik a Sínai-hegyről való, szolgaságra szülő, ez Hágár. Mert Hágár a Sínai-hegy Arábiában, hasonlatos pedig a mostani Jeruzsálemhez, nevezetesen fiaival együtt szolgál. De a magasságos Jeruzsálem szabad, ez mindnyájunknak anyja. Mert meg van írva: Ujjongj, te meddő, ki nem szülsz; vigadozzál és kiálts, ki nem vajúdol; mert sokkal több az elhagyottnak magzatja, mint akinek férje van. Mi pedig, atyámfiai, Izsák szerint, ígéletnek gyermekei vagyunk.”* (Galata 4,22–28)

Létezik tehát „test szerinti” hit, amely az ember elgondolásain alapul, és létezik egy másfajta hit, mely Isten beszéde és útmutatása szerint működik. Ábrahám előbb emberi elgondolás szerint cselekedett, később azonban ezt feladta, és az igazi hit jellemezte őt. Az elsőt nevezhetjük Izmael útjának, a másodikat Izsák útjának.

Izmael tehát az emberi gondolkodásmód, emberi megoldások nyomán született. Ábrahám segíteni próbált Istennek: a Mindenható utódot ígért, hát Ábrahám vett magának egy ágyast az akkori szokás szerint, és megszületett Izmael. Valamilyen eredménnyel járt az elgondolása, de Isten nem fogadhatta el ezt a megoldást. Ábrahámnak el kellett üznie Há-

gárt és Izmaelt, ami – mint apának – bizonyára nagyon fájt neki. Izsák születéséért ellenben emberileg nem tehetett semmi különöset: egyszerűen hitben ki kellett tartania, bízva Isten szavában. E hitbeli magatartás eredménye lett Izsák megszületése.

Ábrahám próbálkozása és kudarca előképe a mi próbálkozásainknak és kudarainknak. Ha Isten helyett akarunk cselekedni, rossz úton járunk. Ha mi magunk akarunk jók lenni Isten előtt, ezért megpróbáljuk saját erőnkől legyűzni a bűneinket, Ábrahám hibájához hasonló hibát követünk el. Ilyenkor „testiesen” cselekszünk, az „énünk” van a középpontban. Ezen az úton nem tudunk győzni, és életünk bukdácsolások sorozata lesz. Átmeneti eredményeket elérhetünk ugyan, de a teljes győzelem soha nem lehet a miénk.

Az Ige ezt mondja: „*Az igaz ember pedig hitből él.*” Isten kijelentette, hogy meghaltunk Krisztussal és feltámadtunk Vele, Ő bennünk él. Ebben a testben Isten Fiáéhoz hasonló életet csak a bennünk lakozó Krisztus által élhetünk. Ennek eszköze pedig a hit. Tusakodnunk kell „*a hitért, amely egykor a szenteknek adatott*” (Júdás 1,3), s ha ez a hit a miénk, ez megoldja a bűn problémáját.

Ábrahám hite mint előkép (Galata 4,22–28)

1.	Izmáel „Isten hall”		Izsák „Nebetést szerzett Isten”
2.	„Test” alapján	Fő jellemző	Hit alapján
3.	Aki cselekszi a törvényt, „él azáltal” (Róma 10,5)	Alapelv	„Az igaz ember pedig hitből él” (Róma 1,17)
4.	Törvény, „én”	Középpont	Hit, Krisztus
5.	„Adj erőt, Uram, hogy én megtegyem”	Ima	„Nyilvánítsd ki Krisztust bennem” (Galata 2,20)
6.	Hiányom pótlása	Kéréseink háttere	Belőlem semmit
7.	Pusztán önfegyelem, vigyázás, körülmények	Cselekvés	Hitből várja, Krisztusra tekintve – kitartással
8.	Eredménytől függ	Megnyugvás, békesség	Tudja, hogy már valóság
9.	Ha sikeres volt	Dicsőítés	Előre dicsőíti Istent
10.	Leginkább magunkat	Kit dicsőítünk?	Egyedül Istent
11.	Öröm, büszkeség	Mi van a bensőnkben, ha győztünk valamiben?	Öröm, alázat
12.	Bizonytalan	Eredmény	Biztos
13.	A bűn ellen	Harc összefoglalása	A „hitért, amely egykor a szenteknek adatott” (Júdás 1,3)
14.	Elérhetetlen	A megszentelődés, a törvény betöltése ezen az úton	Elérhető

A táblázat nem arról szól, hogy milyen volt Ábrahám két gyermeke, hanem arról, hogy Ábrahám hite milyen két szakaszt mutat. Az egyik az a hitűt, amely Izmaél megszületéséhez vezetett, a másik az a fajta hit, amely Izsák megszületését eredményezte.

Az első sorban a gyermekek nevét és a nevük jelentését láthatjuk. Izmaél neve ezt jelenti: „Isten hall”.⁴ Ábrahám úgy gondolta, hogy Izmaél az ígéret gyermeke, de valóban az volt? Nem, az izmaeli út nem Isten útja, ez az emberen alapszik, az emberi gondolkodásmódot képezi le. Izsák neve: „Örömet szerzett az Isten”.⁵ Izmaél esetében az ígéreteken, és azok elérésén van a hangsúly, Izsák esetében pedig – jóllehet az ígéretetek teljesülése biztos – inkább az öröm a hangsúlyos, bár az ígéretetek semmit nem veszítettek sem a fontosságukból, sem a megvalósulásukból.

A második sor a kétfajta hit fő jellemzőjét mutatja meg. Az Izmaélhez vezető hit az emberi természetén, elgondoláson alapul, ezért nevezhetjük „testies”⁶ hitnek. A másik oldal, Izsák útja az igazi hité, amely nem kapkod, nem próbálkozik emberi erőből, hanem Istenre bízva azt, hogyan és mikor teljesíti az ígéreteit. Az egyiknek az emberi gondolkodásmód és cselekvés a lényege, a másiknak pedig az Úr gondolatai és műve. A két út alapjaiban különbözik egymástól. Lehet átlépni egyikből a másikba, s szinte mindenki átesik az izmaeli hit buktatóin, mire rátalál az izsáki útra.

A különbség

Mi az alapvető különbség a két út között? Ezt láthatjuk a harmadik sorban. Jóllehet mindkét út célja a megszentelődés, a gyakorlati igazság

⁴ „És monda néki az Úr angyala: Ímé te terhes vagy, és szülsz fiat; és nevezd nevét Ismaélnak, mivelhogy meghallá Isten a te nyomorúságodat.” (I. Mózes 16,11)

⁵ Érdekes, hogy Sára mennyire ironikusan értelmezi a nevet. „És monda Sára: Nevetést szerzett az Isten énnékem; aki csak hallja, nevet rajtam. Ismét monda: Ki mondotta volna Ábrahámnak, hogy Sára fiaikat szoptat? S ímé fiat szültem vénségére.” (I. Mózes 21,6–7) Emlékezzünk arra, hogy Sára nevetett, amikor Isten ígéretét először hallotta (I. Mózes 18,12).

⁶ A „test” szó a Bibliában átvitt értelemben a megromlott emberi természetet jelöli.

– tehát a cél önmagában nemes és helyes –, de más úton kívánja elérni ezt az egyik és a másik. Az izmaeli út hívője és az izsáki út hívője is látja a törvény igazságát és szépségét, s egyaránt tisztában van azzal, hogy be kell tölteni a törvényt. Az egyik maga elé teszi a törvényt, és azt mondja: Igen, ezt kell cselekednem, és ezt fogom cselekedni. Addig próbálok, amíg sikerülni fog. Az izsáki út hívője pedig ezt mondja: A törvény szent és jó, gyönyörködöm benne, azonosulok vele, de én ezt megtartani képtelen vagyok önmagamban. Tapasztalatból tudom, hogy nem vagyok képes az igaz életre, segítségre van szükségem. A próbálkozásom nem visz eredményre.

Ezen a ponton máris élesen elválik egymástól a két felfogás. Érdekes felidéznünk a törvényadás jelenetét a Sínai-hegyénél. Isten kinyilatkoztatta a zsidó népnek a törvényt, és mit válaszoltak az izraeliták? „Mindazokat a dolgokat, melyeket az Úr parancsolt, megcselekedszük.” (II. Mózes 24,3) Úgy gondolták, hogy képesek rá. De Isten tudta azt, amit nem hittek volna el Neki, hogy nem tudják megtartani a törvényt a maguk erejéből. Ezért az Ószövetségben világosan kijelentette nekik, hogy „*az igaz ember hitből él*” (Habakuk 2,4, vö. I. Mózes 15,6). Az emberi természet, az „én” haszontalan és erőtlen, soha nem is lesz más.

„Mit kíván Isten? Tökéletességet, és nem kevesebbet. De ha tökéletesek lennénk, nem volna szabad önmagunkban bízunk. Naponta megtanulhatjuk és megérthetjük, hogy önmagunkban nem bízhatunk. Erős hittel kell megragadnunk Isten ígéreteit. Szükségünk van arra, hogy a Szentlélek kérjük annak teljes tudatában, hogy mi nem tudunk segíteni saját magunkon. S ha a Szentlélek munkálkodik bennünk, már nem fogjuk az énünket dicsőíteni [...] s akkor a parancsolatot megtartó néppé leszünk. [...] Az, hogy lelkünk megmentését rábízunk Istenre, [...] azt jelenti, hogy hit által kell élnünk és járnunk, nem bízunk énünkben és nem dicsőítjük, hanem hitünk szerzőjére és bevégzőjére, Közbenjárónkra, Jézusra tekintünk. A Szentlélek a töredelmes szívben elvégzi munkáját, de sohasem tud dolgozni az önhitt, önelégült lélekben. Az ilyen ember saját okoskodásával akarja megjavítani önmagát. Belép saját lelke és a Szentlélek közé. A Szentlélek viszont akkor fog dolgozni, ha az »én« nem lép közbe.

Kitől függünk tehát? Hol a mi segítségünk? Isten Igéje elmondja nekünk: »Ama vigasztaló pedig, a Szent Lélek, akit az én nevemben küld az Atya, az mindenre megtanít majd titeket, és eszetekbe juttatja mindazokat, amiket mondtam néktek.« (János 14,26) A Szentlélek kész együttműködni mindenkivel, aki befogadja Őt és tanul Tőle. Mindazok, akik ragaszkodnak az igazsághoz, és megszenteltetnek általa,

annyira egyggyé válnak Krisztussal, hogy képesek lesznek szavaikkal és tetteikkel Őt képviselni” – írja Ellen G. White. (*Manuscript Releases*, 12. kötet, 52–53. l., idézi „*A Szentlélek eljő reátok*” c. gyűjtemény, 93. l.)

A negyedik sorban láthatjuk, hogy az egyik útnál a középpontban a törvény áll és az „én”, aki majd ezt meg fogom cselekedni, a másik oldal pedig Krisztustól várja a megoldást. Az első máris sűrög-forog, próbálkozik, a másik egyelőre annyit tesz, hogy hitből várja Krisztus megoldását a megoldhatatlan helyzetre – ugyanis az első még nincs tudatában annak, hogy képtelen boldogulni, ezért újra és újra próbálkozik.

Mit kér Istentől az egyik, és mit a másik? Ezt láthatjuk az ötödik sorban. Az első erőt kér – de nincs Istentől, a Szentlélektől független erő, amit Isten adhatna nekünk, amivel úgy gazdálkodhatnánk, ahogyan nekünk tetszik. Erőt csak úgy nyerhetünk, hogy befogadjuk az életünkbe Krisztust, a Szentlélek által. Őbenne van meg az erő és élet, amely azután megnyilvánulhat bennünk. De ez az élet irányít engem (szabad választásom alapján), nem pedig én Krisztust. Itt még mindig az „én” a központ, ez egyébként végigvonul az izraeli oldalon. Az ima háttérében ismételtelen megnyilvánul a két út közötti alapvető különbség (6. sor). Az első úgy gondolja, hogy mégiscsak van valami jó benne, tehát Isten növelje meg ezt a jót. Tökéletes ugyan nem vagyok, de azért valamennyire lehet engem használni. Ha nem vagyok elég türelmes, több türelemre van szükségem. Ha nem vagyok elég szelíd, több szelidséget kell kérnem. De lehetek úgy győztes, hogy ma foglalkozom a türelmetlenségemmel, s a többi bűn virul az életemben, amíg sorra nem kerülnek azok is? Az izsáki úton járó tudja, hogy „*nem lakik bennem, azaz a testemben jó*”, tehát ha belőlünk az égvilágon semmi nem nyilvánul meg, az a legjobb – ám valakinek mégiscsak meg kell nyilvánulnia, de az a valaki ne én legyek, hanem Krisztus.

A hetedik sorban eljutunk a cselekvésig – mit tesz az egyik út hívője, és mit a másik? Az első igyekszik önfegyelmet gyakorolni, elfojtani a természetét. Próbál résen lenni minden helyzetben, kerüli az alkalmakat, amelyek bűnbe vihetnék, óvakodik azoktól, akinek a puszta léte is próbatételt jelent. Igyekszik türelmes, állhatatos és szelíd lenni, keményen uralkodik önmagán, megpróbálja elfojtani a természetét. Egy ideig bárki érhet el sikereket ebben, de elég egy váratlan helyzet, és máris kész a baj. Tartós eredményt csak a Krisztusban való élet adhat. Ezen alapszik a másik oldal cselekvése. Feladja az elfojtás módszerét, az emberi próbálkozásokat. Bíz Krisztusban, kizárólag Tőle várja a megold-

dást, s amíg az valósággá lesz, kitartóan vár. De ez nem passzív, hanem aktív várakozás, hitben való várakozás, amelyre Isten mindig válaszol.

„Lehetetlenség, hogy magunktól kimenekedjünk a bűn szakadékából, amelybe belezuhantunk! Szívünk gonosz, és mi nem tudjuk megváltoztatni. »Kicsoda adhat tisztát a tisztátalanból? Senki.« (Jób 14,4) »Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen, mivelhogy nem engedelmeskedik Isten törvényének, mert nem is teheti.« (Róma 8,7) A nevelésnek, a kultúrának, az akarat fegyelmezésének és az emberi erőfeszítéseknek megvan a maguk szerepe, de az említett változás megvalósításához erőtlenné válnak. Lehetséges bizonyos korrektség a külső magatartást illetően, de nem tud megváltozni a szív, nem tud megtisztulni az élet forrása. Felülről származó, új életre van szükség ahhoz, hogy az ember a bűn állapotából a szentség állapotába jusson. Ez a hatalom: Krisztus. Kizárólag az Ő kegyelme elevenítheti meg a lélek holt erőit, egyedül Ő tudja Istenhez és a szentséghez vonzani a lelket” – írja Ellen G. White. (*Krisztushoz vezető lépések*, „A bűnösnek Krisztusra van szüksége” c. fejezet)

Várakozás = tétlenség?

A várakozás Isten ígéreteinek megvalósulására az ember részéről nem tétlen várakozást jelent, ugyanakkor egyáltalán nem az emberé a dicsőség és az eredmény. Az idő, amely szükséges az ígéretek megvalósulásához, nem Isten oldaláról szükséges, hanem a miénkről: időre van szükségünk, hogy hitünk megerősödjék a várakozás és a próbák során, s hogy megtanuljunk Istenre támaszkodni. Ha Ábrahám példáját nézzük, kijelenthetjük, hogy a házaspárnak meg kellett tennie a maga részét a gyermekáldásért, élnie azzal az eszközzel, amit Isten a teremtéskor erre elrendelt. Újabb és újabb próbája volt hitüknek, hogy hónapról hónapra nem fogant meg a gyermek, évtizedeken át. Volt, amikor Ábrahám kitartó volt, s volt, amikor elcsüggedt (vö. I. Mózes 17,18). De botlásai nem váltak akadállyá a reménység megvalósulásának útján, mert újra és újra megerősítette magát az Úr ígéletében. Ehhez hasonlóan nekünk is élnünk kell az Isten által elrendelt eszközökkel, hogy részesülhessünk a feddhetetlenségben, a Szentlélekkel való tökéletes közösségben. Szükséges, hogy imádkozzunk, olvassuk az Igét, követnünk kell a Szentlélek által adott világosságot, új felismeréseket. Időre van szükségünk, mire teljesen és feltétel nélkül átadjunk magunkat, és folyamatosan meg is tudunk maradni ebben az átadásban. Újra és újra megpróbálnak bennünket különböző helyzetek, el is eshetünk, de a fő kérdés az, hogy újra és

újra közel húzódunk-e az Úrhoz, bízva az ígéret beteljesülésében, vagy a láthatókra nézünk, és engedünk a csüggedésnek. A Gonosz az a legfontosabb, hogy ne Krisztusra nézzünk, hanem magunkra. A bűn ugyan mentegethetetlen dolog, de nem lehet akadálya a célba érésnek, sem az ígéretek megvalósulásának – kivéve akkor, ha végleg hátat fordítunk Istennek. Ha megbánjuk a rosszat, haladhatunk tovább, ha kitartunk, Krisztus kimunkálja bennünk a tökéletességet, mert „*aki elkezdte bennetek a jó dolgot, elvégzi a Krisztus Jézus napjáig*” (Filippi 1,6).

Békesség és megnyugvás – mikor?

Mikor van békessége és megnyugvása az izmaeli útnak, és mikor az izsákinak? Mikor dicsőíti Istent az egyik és mikor a másik? A nyolcadik és kilencedik sorban láthatjuk, hogy az első úton a megnyugvás, a békesség és a dicsőítés mindig utólagos. Ha egy helyzetben az elfojtás és az erő alkalmazása eredményt hozott, akkor lehet az illető nyugodt, és akkor ad hálát Istennek. Ha sikerült, hálát adunk, ha nem, nem. Izsák útja hívőjének nem szükséges megvárnia a látható eredményt. Tisztában van azzal, hogy ha a feltételeket teljesítette, Isten megadja az áldást. Kérte, hogy Krisztus élete legyen nyilvánvalóvá benne, és tudja, hogy olyat kért, amit Isten – a Biblia szerint – már megadott a Vele való közösségben. Nem lehet kétség az eredményt illetően, lehet előre dicsőíteni Istent az áldásaiért.

Az izmaeli út eredménye bizonytalan. Van, amikor elérünk valamilyen ideig-óraig tartó eredményt, s van, amikor nem. Alkalmanként el lehet fojtani az emberi természetet, bizonyos szintig lehet önuralmat gyakorolni, de az a törvényszerűség itt is működik, ami az élet minden más területén, hogy a hatás ellenhatást vált ki, s a nyomás fokozása még nagyobb ellenállást eredményez (vö. Róma 7,8–9). Az ember számára a megoldást alapvetően nem az erőfeszítések növelése, nem az újabb és újabb módszerek alkalmazása jelenti, hanem egy csere: „*Élek már nem én, hanem él bennem a Krisztus.*” (Galata 2,20) Maradandó megoldást nem érhetünk el az emberi erőfeszítések útján, még akkor sem, ha a célok egyébként szépek és önmagukban helyesek.

A kétfajta küzdelem, az izmaeli és az izsáki alapvető irányultságában különbözik egymástól. Az első a bűn ellen harcol, a másik a hitért és Krisztusért. Látható, hogy az első esetben az ember Istent és az Úr erejét eszközként próbálja használni a cél, a szentség eléréséhez, míg a másik út célja Isten, s a megszentelődés eszköz illetve alap ehhez. Ha őszinték

vagyunk magunkhoz, láthatjuk, hogy az életünk megújítására tett erőfeszítéseink legtöbbször amiatt vallanak kudarcot, mert különböző célok érdekében kívánjuk felhasználni a Mindenhatót és az Ő hatalmát (legyenek bár jó célok ezek), ahelyett, hogy Őt magát keressünk és kívánnánk mint a legfőbb jót. Tetteink következményeként várjuk a kegyelmet Istentől – többet imádkozunk, nagyobb erőfeszítéseket teszünk, s cserébe várjuk az áldást –, ám az nem fog megérkezni mindaddig, míg el nem jutunk arra a szemléletre, amit Jézus így fogalmazott meg: „*Nélkülem semmit sem tehettek.*” (János 15,5)

Tudjuk azt – pontosabban ismeretünk van arról –, hogy Krisztus által lehetséges győzni, hétköznapi életünk mégis sok esetben siralmas képet mutat. Jézus szánakozik gyümölcstelen erőfeszítéseinken, de mindaddig nem tud segíteni, míg magunk akarunk mindent véghezvinni, magunk hordozzuk életünk terheit. Pusztán a földi élet terheinek hordozása is sok egy embernek, a keresztény tökéletesség eléréséről már nem is beszélve. Közhely, hogy az élet harctér, mégis igaz. Sátánnak elegendő az, hogy rábírja az „én”-ünket a cselekvésre, máris kezében a győzelem – rövid időn belül kegyetlenül lemészárol minket. Ám ha az énünk nem áll a kísértés és a Szentlélek közé, Sátán tehetetlen lesz a nagyobb hatalommal szemben.

Kegyelem alatt lenni

Pál tesz egy rendkívül fontos kijelentést: „*Mert a bűn rajtatok nem uralkodik; mert nem vagytok törvény alatt, hanem kegyelem alatt.*” (Róma 6,14) Ha a törvény alatt vagyunk, a bűn uralkodik rajtunk, ha kegyelem alatt vagyunk, akkor nem uralkodik.

Láttuk korábban: a kegyelem nem jelentheti azt, hogy Isten eltörölte törvényét, nem jelenti azt, hogy szabadon vétkezhetünk. „*Mit is tehát? Vétkezzünk-é mivelhogy nem vagyunk törvény alatt, hanem kegyelem alatt? Távol legyen!*” (Róma 6,15) Jézus pedig ezt mondta: „*Bizony, bizony mondom néktek, hogy mindaz, aki bűnt cselekszik, szolgálja a bűnnek.*” (János 8,34) A bűn szolgasága alól pedig akkor szabadulunk fel, ha nem vétkezünk. „*Felszabadulván pedig a bűn alól, az igazság szolgálivá lettetek*” (Róma 6,18) – a bűn szolgáiból az igazság szolgálivá leszünk a kegyelem által.

Mit jelent tehát az, hogy nem vagyunk a törvény alatt, hanem a kegyelem alatt? Tökéletesen világossá válik a kérdés, ha megértjük, mi a kegyelem alapelve, és mi a törvény alapelve.

A kegyelem az, amit ajándékba kapunk, amelyet megiszolgálni, kiérdemelni nem lehet. Egy halálra ítélt bűnözőhöz hasonlóan, aki kegyelmet kapott, nincs mivel dicsekednünk. Amit elkövettünk, az a miénk, az ítélet jogos lenne, ám egy felettünk álló hatalom a saját jóindulatából megkegyelmez. A kegyelemben tehát Isten cselekszik.

Mi a törvény alapelve? „*Mózes a törvényből való igazságról azt írja, hogy aki azokat cselekszi, él azok által.*” (Róma 10,5) A törvény elve az én cselekvésem: tedd a jót, és élsz. A kegyelemben Isten cselekszik, a törvény alapján állva én cselekszem.

Itt érthetjük meg a lényegét: amíg a saját erőnkől, saját tetteinkkel akarjuk betölteni a törvényt, a „törvény alapelve” alatt vagyunk, a cselekedeteink elve alatt. Próbáljuk tenni a jót, betölteni a törvényt, hogy élhessünk, de a parancsolatokat nem tudjuk megtartani a bennünk levő természet miatt. **Ha a törvény azt jelenti, hogy Isten bizonyos dolgok teljesítését kívánja tőlem, akkor a törvénytől való szabadítás azt jelenti: Isten maga gondoskodott arról, hogy betöltsem, kegyelemében Ő maga végzi el ezt.** Isten a kegyelem által szabadít meg, amely alapelv azt jelenti, hogy Ő cselekszik bennünk és általunk.

Az Úr már az ószövetségben előre jelezte, hogy a törvényszövetség be fog teljesedni egy új, magasabb rendű szövetségben. E szövetség lényegét így foglalta össze: „*Hintek reátok tiszta vizet, hogy megtisztuljatok, minden tisztátalanságotoktól és minden bálványaitoktól megtisztítlak titeket, és adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek, elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet. Az én lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolataimban járjatok, s az én törvényeimet megőrizzék és betöltsék.*” (Ezékiel 36,25–27)

Bontsuk szét a kijelentést, és tekintsük át, mit cselekszik az Úr:

- *Hintek reátok tiszta vizet, hogy megtisztuljatok minden tisztátalanságotoktól,*
- *minden bálványaitoktól megtisztítlak titeket,*
- *adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek,*
- *elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet,*
- *az én lelkemet adom belétek,*
- *és azt cselekszem, hogy az én parancsolataimban járjatok, és az én törvényeimet megőrizzék és betöltsék.*

Ez a kegyelem alapelve – az Úr műve, amely mellett az ember minden dicsőségének porba kell hullnia.

A küzdelem kérdése

Természetszerűleg vetődhet fel bennünk a kérdés, hogy akkor nem is kell küzdeni? Nincs szükség önuralomra? Nem kell semmi erőfeszítést tennünk? Szó sincs ilyesmiről. Nagyon is szükség van minderre, de nem szabad túlbecsülnünk ezeket az eszközöket, nem tekinthetünk úgy rájuk, mint amelyek által mi vívjuk ki a győzelmet önmagunknak.

Jóbnak ezt mondta Isten: *„Nosza, övezd fel, mint férfi, derekadat; én kérdezlek, te pedig taníts engem!... Van-é ugyanolyan karod, mint az Istennek, mennydörgő hangon szólasz-é, mint ő? Ékesítsd csak fel magadat fénnel és méltósággal, ruházd fel magadat dicsőséggel és fenséggel! Akkor én is dicsőítlek, hogy megtartott téged a te jobb kezed!”* (Jób 40,2, 4–5, 9)

Küzdelem, erőfeszítés, önuralom. Mire valók ezek? Természeti énünk önmaga akar győzedelmeskedni, s ezzel Isten munkáját lehetlenné teszi. Nem értjük az önuralom használatát, ha úgy gondoljunk, hogy mindent azáltal kell elvégeznünk – ám megléte mégis döntő fontosságú.

„Ha a szelídség ajándékát megbecsülik azok, akik természetüknél fogva mogorvák vagy hirtelen indulatúak, akkor a legkomolyabb erőfeszítéseket fogják tenni annak érdekében, hogy legyőzzék szerencsétlen természetüket. Mindennap önuralmat gyakorolnak, míg Jézus mindent legyőz bennük, ami barátságtalan és ellenszenves.” (Ellen G. White: *„A Szentlélek eljő reátok”*, 54. l.)

Akaraterőnk nem arra való, hogy legyűrjük a természetünket, mert ez lehetetlen, hanem arra, hogy addig a nagyon rövid ideig, amíg Jézust cselekedni engedjük, visszatartjuk gonosz énünket. Eldöntjük, hogy nem akarunk engedni a kísértésnek, és Jézusra bízunk az egész ügyet. Ez egyszerűnek hangzik, de a kísértéstől függően nehéz és fájdalmas is lehet, erre mondta Jézus, hogy *„ha megbotránkoztat téged a te kezed, vágd le azt: jobb néked csonkán bemenned az életre, mint két kézzel menned a gyehennára, a megolthatatlan tűzre”* (Márk 9,43). Ha valamilyen kísértés megragadja az őemberünket, szinte fizikai fájdalmat jelenthet lemondani róla és szembefordulni vele. Annyira megromlott állapotban van az ember örökölt természete, hogy amikor szembe kell helyezkednie ösztönös kívánságaival, ez küzdelmet, erőfeszítést jelent

számára. Önuralom tehát nem ahhoz kell, hogy tegyek valamit, hanem ahhoz, hogy ne én cselekedjek, hanem engedjem az Urat megnyilvánulni. Amint készülődik a szív mélyén valami, ami az ösztönös természetből fakad, fel kell rá figyelnem, döntenem kell, hogy én ezt nem akarom megtenni, és a Szentlélek fennhatósága alá kell utalnom egész énemet, a helyzetet, amelybe kerültem. Ezt csak akkor tudom megtenni, ha valóban beláttam, hogy „nem lakik énbennem, azaz a testemben jó” (Róma 7,18), és ha látom azt, hogy a bűn halálos veszedelem számomra. „Mert ha test szerint éltek, meghaltok; de ha a test cselekedeteit a Lélekkel megöklöklitek, éltek.” (Róma 8,13) Sokszor már bele is esünk a rosszba, mielőtt felfigyelnénk rá. Ezért kell előre kérni az Urat, teljes szívünkben, hogy a váratlan helyzetekben is legyen időnk, indíttatásunk Hozzá kiáltani. Alapvető jelentőségű, hogyan viszonyunk a bűnhöz: vonzódunk hozzá, vagy gyűlöljük. Amit gyűlölünk, arra jobban felfigyelünk, közeledését messziről is észrevesszük. Jézust, példaképünket is az igazság szeretete és a bűn gyűlölése jellemezte. „Szeretted az igazságot és gyűlölted a hamisságot: annakokáért felkent téged az Isten, a te Istened, örömmel olajával a te társaid felett.” (Zsidókhöz írt levél 1,9) Hittel kérjük megtartásunkat Istentől, s megkapjuk, hiszen annak, aki fenntartja az egész világegyetemet, a mi porszem életünk nem lehet probléma.

Az izsáki és izmaeli út eredménye

Mi a két hitfelfogás gyümölcse? Az izsáki út a hit általi megigazuláshoz, az élet megtisztulásához vezet. A másik út, amely az emberre épít, nem hozhat maradandó eredményt. „Ezt mondja az Úr: Átkozott az a férfi, aki emberben bíz és testbe helyezi erejét, az Úrtól pedig eltávozott az ő szíve!” (Jeremiás 17,5) Ne a „testbe” vessük reménységünket, hanem Isten Lelkének erejébe. Ha nem válik Isten az erősségünké, akkor vagy szenvedés lesz a keresztény élet, fájdalmak és kudarcok szakadatlan sorozata, vagy – a fájdalmat és meghasonlást elkerülendő, amelyben senki sem élhet sokáig – az ember törvényeskedő lesz: formákhoz, szabályokhoz ragaszkodik, sőt szabályokat alkot, de ezek sohasem adhatnak teljes megnyugvást. Kihűl a szeretet, marad a pusztá kötelességteljesítés, s egy idő után a kőkemény követelőzés másokkal szemben. „Ezt és ezt kell tenned, mert ha nem, nem is vagy keresztény – gondolkodj úgy, ahogyan én gondolkodom.” Teljesül a jánosi ige: „Akié a Fiú, azé az élet: **akiben nincs meg az Isten Fia, az élet sincs meg abban.**” (I. János 5,12) Önkényes szabályok, amelyeket kötelezővé

teszünk, bennünket és másokat is elidegenítenek Istentől. Abban a biztos tudatban cselekszünk ilyenkor, hogy mindenhez mi értünk a legjobban. Falakat építünk, amelyek mögött nem látszik annyira a mezítelenségünk, elzárkózunk a hittestvéreinktől, akik szemünkben keveset érők lesznek. Én, én, én... Én vagyok a mérce és annak betöltője is. Nézz ide, Uram, milyen remek gyermeked is van az én személyemben. „*A farizeus megállván, ily módon imádkozék magában: Isten! Hálaikat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek, ragadozók, hamisak, paráznák, vagy mint im e vámszedő is. Böjtölök kétszer egy héten; dézsmát adok mindenből, amit szerzek.*” (Lukács 18,11–12)

A lelki életben is törvényszerűségek működnek, éppúgy, mint az élet bármely területén. A magunkra támaszkodás – hosszú távon – törvényszerűen farizeussá tesz. A törvényeskedő magatartás világos jele annak, hogy megszűnt az élő kapcsolat Krisztussal, ennek hiánya pedig okvetlenül a szeretet hiányát eredményezi. Megszűnik a szeretet, a tapintat, az empátia, a tolerancia... Ebben az állapotban a világkereszténység első számú problémájává hirtelen az lép elő, hogy milyen hosszú a gyülekezetbe látogatók szoknyája, vagy hogy miért nem vesz részt mindenki az imaórán. De milyen az igazi hit? „Teljes átadás, tökéletes bizalom és mindenekfelett való szeretet jellemzi azt a hitet, amely szoros kapcsolatba hoz minket Krisztussal. Ez a hit szeretet által működik és megtisztítja a lelket. Követői életében Krisztus őszinte engedelmisséget munkál az Atya parancsolatai iránt. A Krisztussal való élő kapcsolat eredménye az Isten és az emberek iránt tanúsított szeretet. »*Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé.*« (Róma 8,9)” – írja Ellen G. White (*Személyek Ellen G. White műveiből I.*, 334. l.).

Az állhatatosság

Ábrahám hitének egyik fontos jellemzője a kitartás. Tizenhárom évvel Izmaél születése után kapta Ábrám az Ábrahám⁷ nevet Istentől, amikor már teljesen lehetetlennek látszott az ígéretek teljesülése. Egy évvel később pedig megszületett a hit gyermeke, Izsák. Isten rajtunk

⁷ Ábrám: „Tiszteletre méltó atya.” Ábrahám: „Sokaság atyja.” Tizenkét év óta nem született Ábrahámnak gyermeke, s Hágár gyermekéről is nyilvánvaló volt, hogy nem lesz az ígéretek örököse. Mégis „Sokaság atyjának” kellett szólíttatnia magát Ábrahámnak, s hogy ezt vállalta, megmutatja hite szilárdságát.

végzett munkájának az az egyik törvényszerűsége, hogy próbák által válhat szilárdná bennünk egy igazság. Az Ige hasonlata szerint Isten „*ül mint ötvös vagy ezüstitisztogató, és megtisztítja Lévi fiait, fényessé teszi őket, mint az aranyat és ezüstöt*” (Malakiás 3,3). A tűzben tisztulhat ki belőlünk a salak, csak így fényesedhet és növekedhet a hitünk. Így válhat szilárdná a bizalmunk abban, így lehet a miénk igazán az, amit korábban mint tantételt megismertünk. Amíg csak érzelmileg és értelmileg ragadtuk meg az igazságot, még nem teljesen a miénk. Tudomásul kell vennünk, hogy az igazság minden mozzanatának próbán kell átmennie, s a ránk következő próbatétel mindig a felismert igazsággal van kapcsolatban.

Az pedig a legnagyobb igazság, hogy nem vagyunk alávetve a bűnnek, és új életre támadtunk fel. Úgy érezzük, hogy hegycsúcsra jutottunk, és a megismert igazság birtokában vagyunk. De még nem mentünk át a próbán, hogy ez az igazság egy legyen velünk. Nagy valószínűség szerint eljön a nap, amikor újra valami olyat teszünk, amiről azt gondoltuk, hogy már legyőztük. Ekkor megrendül az ember: csak nem az igazságban van hiba? Hogyan lehetséges az, hogy most legyőzött a rossz? Sötétségbe kerülve, a mélységben úgy érezzük, mindent elvesztettünk. Addig maradunk a mélységben, amíg minden emberi lemállik rólunk, s látjuk önnön erőtlenségünket és mezítelenségünket. Ekkor egy halk és szelíd hang eszünkbe juttatja Róma 6,6 igazságát: meghaltunk a bűnnek és feltámadtunk egy új életre. Most már messze van a magabizás, az érzésekre való támaszkodás. Lehet, hogy én elbuktam, de Isten beszéde igaz, mert maga Isten rá a fedezet. Az ember megtanul hitből élni, és ez más lesz, mint a korábbi állapot. Kikerül a mélységből, elnyeri a békességet, amely olyan, mint a folyóvíz, csendes, szelíd, mégis erőteljes állapot, mely nem önmagán, hanem kizárólag Istenen alapszik. Nem marad nekünk más, csak Isten és az Ő ígéje, és ez így van jól. De ez a „csak” több, mint bármi más – s nincs is szükség másra.

Ez az a pont, ahol elindul az igazi növekedés és fejlődés: győzelmeken és próbákon át egyre előrehaladunk. Hit által élünk és növekszünk, és pontosan tudjuk, hogy nem a miénk az érdem és a dicsőség. Minden kétség nélküli, hogy amink csak van, azt Isten munkálta bennünk, s természetes a hálaadás az elnyert javakért.

Örömben van részünk újra, de ez az öröm más, mint a korábbi volt. Állhatatosan ki kell tartanunk a mélységben, és miénk lesz az élet világossága. Dávid ezt írja a 130. zsoltárban: „*Várom az Urat, várja az én lelkem, és bízom az Ő ígéletében. Várja lelkem az Urat, jobban, mint az örök a reggelt, az örök a reggelt.*” (Zsoltárok 130,5–6)

5.

Hogyan nevelte Isten Jákóbot?

Ábrahám, Izsák és Jákób a zsidó nép ősatyái. Velük kezdte el Isten azt a munkát, amely egy nagy nép elhívásához vezetett. Az Ige számos helyen nevezi Izráel Istenét „*Ábrahám, Izsák és Jákób Istenének*”. Ha alaposabban megvizsgáljuk mindhárom pátriárka életét, azt találjuk, hogy egyikük sem született tökéletesnek, mindannyian követtek el hibákat – nem is kis hibákat. Hús-vér emberek voltak, hozzánk hasonlóak. Nem az a fontos, milyenek születünk, hanem hogy Isten mit tud elvégezni rajtunk. Ha pedig a lényeg Istenen múlik, nem kell elcsüggednünk, vagy feladnunk a harcot.

Ha együtt szemléljük a három ősanya életét, láthatjuk, hogy az ő hibáik mögött is egy alapelv húzódik meg, amely általánosan jellemző az emberekre. Így fogalmazhatnánk meg: „emberi az isteni helyett”, „elvégezni valamit Isten helyett”, „a jónak látszó a valódi jó helyett”. Egyetlen ember volt eddig a történelemben, aki mentes volt ettől, az emberfia Jézus Krisztus. Az Istentől függetlenül cselekvés tévedése vörös fonálként húzódik végig a Biblia történeteiben, a bűneshirtől egészen Krisztus második visszajöveteléig. A pátriárkák alapelveileg ugyanabban buktak el, de mindhárman győztek. E győzelem egyik igen fontos területét, Isten nevelő és megtisztító munkáját Jákób életén keresztül érthetjük meg leginkább.

Jákób személyében önmagunkra ismerhetünk. Olyan ember volt, akiben igen erősen uralkodott az emberi természet, de egyben olyan is, aki a maga módján szerette Istent, és vágyakozott a jóra. Nem volt képes elszakadni emberi természetétől, annak megnyilvánulásaitól. Még ha esetleg nem is követünk el olyan nyilvánvaló hibákat, mint Jákób, de hasonlóak vagyunk hozzá. Nem tudunk nyugton maradni. Folyton önmagunkra támaszkodva, meggondolás nélkül cselekszünk, nyüzsgünk, kapkodunk, nem keressük igazán Istent, hogy megmutatná, mi az, amit tennünk kellene. Ábrahám, Izsák és Jákób ugyanazt tette, amit oly sokszor mi is – türelmetlenül lerövidítette az utat, amit Isten jelölt ki számára.

Istennek nincs szüksége emberi igyekezetre, nem szükséges Őt „kisegíteni” tervei véghezvitelében. Nem inog az Úr trónja, hogy azt emberi kezekkel kellene megtámasztani. De az ember – hacsak nincs

közösségekben a Szentlélekkel – nem meri, vagy nem akarja Istenre bízni a dolgait. Minden cselekvés rossz, ami nem egyezik meg Isten akaratával, s hogy az ember szándékosan szegül ellene, vagy tudatlanságból cselekszik, nem mindegy ugyan, de mindkettő egyformán helytelen.

Izsák tudta: Isten akarata az, hogy két fia közül a nagyobb szolgál a kisebbnek (I. Mózes 25,23). Mégis az indulatos természetű, kalandozó Ézsaut szerette jobban, aki vadhúst hozott neki és a kalandjairól mesélt. Mennyire emberi vonás, és egyben mennyire szomorú! Tudnia kellett, hogy Jákóbot kellene megáldania, mégis Ézsaut akarta az elsőszülötti áldásban részesíteni, s mivel tudta, hogy felesége és fia ellenezné a gondolatot, titokban akarta megáldani azt, akiről Isten korábban kijelentette, hogy nem nyerheti el az áldást.

Jákób is tudta, hogy Isten őt választotta ki – nem mintha abban az állapotában méltó lett volna erre –, de nem volt képes arra, hogy Istenre bízva Isten ügyét. Előbb egy tál lencséért megvette Ézsautól az elsőszülöttség jogát, aztán fondorlatosan becsapta vak édesapját. Ebben édesanyja volt a felbujtója, aki szintén nem volt a hívő magatartás mintaképe.

Ézsau egy tál lencséért eladta az elsőszülöttségét. Ha nagyon éhes volt is, hát nem volt ott semmi más ennivaló? Néhány lépést kellett volna csak tennie valami más ételért, ha egy kicsit is érdeklő az elsőszülöttség. Később mégis magának akarta az áldást, szinte visszakövetelte a testvérétől, sőt, miután nyilvánvalóvá lett, hogy nem nyerheti el, amit már egyszer eladott, meg akarta ölni testvérét...

Zűrzavar – ezzel a szóval lehetne legtalálósabban jellemezni ezt a családot. Jákóbot elérték bűneinek következményei, menekülnie kellett otthonról, és itt kezdődött el nevelésének és átformálásának a története.

Menekülés közben megállt pihenni „és álmod látott: *Ímé egy lajtörja volt a földön felállítva, melynek teteje az eget érte, és íme az Isten angyalai fel- és alájárnak azon. És az Úr állt azon és szólt: Én vagyok az Úr, Ábrahámnak, a te atyádnak Istene, és Izsáknak Istene; ezt a földet, amelyen fekszel, néked adom és a te magodnak. És a te magod olyan lesz, mint a föld pora, és terjeszkedsz nyugatra és keletre, északra és délre, és tebenned és a te magodban áldatnak meg a föld minden nemzetségei. És íme én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged, valahova mégy, és visszahozzalak e földre; mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem, amit néked mondtam. Jákób pedig fölbredvén álmából, mondta: Bizonyára az Úr van e helyen, és én nem tudtam. Megrémült annakokáért, és mondta: Mily rettenetes ez a hely; nem egyéb ez, hanem Istennek háza, és az égnek kapuja.” (I. Mózes 28,12–*

17) Jákób megbánta a bűnét, de emberi természete még nem tört meg. Isten elfogadta a bűnbánatát, és adott neki egy ígéretet, amelyre nézve az Úr nem mondott feltételt. „Veled vagyok, megőrizlek, visszahozlak, nem hagylok el téged, míg be nem teljesítem, amit néked mondtam.” Milyen értékes ez a mi számunkra is! Sok ígéretet adott Isten nekünk is, amelyekre nézve nem határozott meg semmilyen kikötést. Egy feltétel van, amit Isten jól látott Jákóbban, és amelynek bennünk is meg kell lennie: „...azoknak [az életében], akik Istent szeretik, minden együtt munkálkodik a jóra, mint akik az Ő végzése szerint hivatalosak.” (Róma 8,28) Annak, hogy Isten beteljesíthesse bennünk minden ígéretét, végső soron ez az egy feltétele van. Ha Istent szereted, minden a javadra lesz – még ha pillanatnyilag nem is érzed jónak a helyzetedet. „Mert én tudom az én gondolataimat, amelyeket felőletek gondolok, azt mondja az Úr; békességnek és nem háborúságnak gondolata, hogy kívánatos véget adjak néktek.” (Jeremiás 29,11) Békesség gondolatai Isten gondolatai – de ez nem jelenti azt, hogy ne engedne meg az életünkben kemény fenyítékeket is, amelyek által nevelni és átformálni szeretne bennünket. Ha az Úr megfenyít, azért teszi, mert van remény felőlünk. „Mert akit szeret az Úr, megdorgálja, megostoroz pedig mindent, akit fiává fogad. Ha a fenyítést elszenveditek, akkor veletek úgy bánik az Isten, mint fiaival; mert melyik fiú az, akit meg nem fenyít az apa? Ha pedig fenyítés nélkül valók vagytok, melyben mindenek részesültek, korcsok vagytok és nem fiak. Bármely fenyítés ugyan jelenleg nem látszik örvendetesnek, hanem keservesnek, ámde utóbb az igazságnak békességes gyümölcisével fizet azoknak, akik általa gyakoroltatnak.” (Zsidókhoz írt levél 12,6–8, 11)

Jákób életében Isten fenyítő és nevelő munkájának jó eredményeit szemlélhetjük. Jákób Lábánhoz ment dolgozni, akiben emberére akadt a csavaros eszű férfiú. Olyan ember keze alá került, aki csak a maga érdekét nézte. Apósa tiszser megváltoztatta rokona bérét, Leát adta hozzá Rákhel helyett, a lányokkal adandó hozományt pedig megtartotta magának – amikor pedig veje és családja megszökött, vissza akarta hozni őket, vagyonukkal együtt. Ha Jákób megbánta korábbi ügyeskedését, most volt ideje és lehetősége arra, hogy végképp megutáljon minden önzést, nyereszkeskedést és ravaszságot, amikor ennek hátrányait a saját bőrén tapasztalhatta. Isten nevelő munkájának fontos része, amikor megengedi, hogy ugyanazok a rossz dolgok érjenek bennünket, amelyeket mások ellen elkövettünk.

Isten húsz év után felszólította Jákóbot, hogy térjen haza, és ő engedelmeskedett. Lábán házában Isten már elvégezte benne azt, amire el-

sőként szükség volt, s a pátriárkának tovább kellett lépnie, hogy az Úr munkája teljesen végbemenjen az életében. Apósa egy csapat fegyveressel utánament, hogy visszahozza őt és a vagyonát, de az Úr megszólította Lábánt, értésére adva, hogy ezt meg fogja akadályozni. Isten ily módon megszabadította Jákóbot, és megmutatta, hogy a mennyei angyalok oltalmazzák őt. Mit tesz most Jákób? Isten szólította fel a hazatérésre, tapasztalt már egy szabadulást, látta az Úr angyalait... Képes lesz teljesen megbízni Istenben? Mi is annyiszor tapasztaltuk már Isten kegyelmes munkáját az életünkben, adtunk hálát is a múltban – de tudunk-e hitben támaszkodni az Úrra, aki korábban már kinyilvánította gondviselését, szeretetét az életünkben?

A Jabbók réve

Jákób Istenhez fordult kérésével, még a Jabbók révénél lezajlott küzdelem előtt, és így imádkozott: „*Szabadíts meg, kérlek, engem az én bátyám kezéből, Ézsau kezéből; mert félek tőle, hogy rajtam üt és levág engem, az anyát a fiakkal egybe. Te pedig azt mondtad: Jól tévén jól tészek te veled, és a te magodat olyanná tészem, mint a tenger fővénye, mely meg nem számláltathatik sokasága miatt.*” (I. Mózes 32,11–12)

Miután könyörgött, küldött egy nyáját Ézsauinak ajándékba, békéltető üzenettel. Nyilvánvalóvá akarta tenni bátyja számára, hogy nem az elsőszülöttséggel járó nagyobb vagyონrész érdekli őt, nem az anyagiak utáni vágy hozta vissza. Jákób kettéosztotta a háznépét is, egyik csoportot átvitte a folyón, a másikat nem. Egyesek ezt úgy értelmezik, hogy lám-lám, még mindig a régi ügyeskedéseivel próbálkozik. Meglehet, hogy részben ez is motiválta, de emellett úgy érezhette, hogy meg kell tennie mindent, ami emberileg lehetséges. Ennek ellenére nem nyugodott meg, tisztában volt vele, hogy csak az Úr tudja megadni számára a szabadítást.

A kérésből láthatjuk, hogy a pátriárka nemcsak önmagát féltette, sőt elsősorban nem önmagát, hanem a családját. Nem látott kiutat a helyzetből, hiszen jön Ézsau harcosok kíséretében, az övéi pedig védetlenek. Mihez kezdjen? Elfutni nem lehet, ellenállni nem tudnak. Visszaérkeznek a szolgák a hírral: a bátyja semmit sem felelt az üzenetre, jön tovább a harcosaival. A helyzet ekkor a lehető legkilátástalanabb. Jákób újra imában akar az Úrhoz fordulni, mint az egyetlenhez, aki megoldást hozhat arra a helyzetre, amely már túlnőtt az emberi lehetőségeken. „*Jákób pedig egyedül maradt, és tusakodott övele egy férfú, egész a*

*hajnal feljövételéig. Aki, mikor látta, hogy nem vehet rajta erőt, megillette csípőjének forgócsontját, és kiment helyéből Jákób csípőjének forgócsontja a vele való tusakodás közben. És monda: Bocsáss el engem, mert feljött a hajnal. És monda Jákób: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engemet. És mondta neki: Mi a te neved? És ő mondta: Jákób. Amaz pedig mondta: Nem Jákóbnak mondatik ezután a te neved, hanem Izráelnek; mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.” (I. Mózes 32,24–28) Ez a testi küzdelem előképe a lelki küzdelemnek. Itt a pátriárka teljes erővel küzdött, s azt írja a Biblia, hogy **Isten nem vehetett rajta erőt**. Nagy kérdés, hogy lelki értelemben nézve Isten erőt vehet-e rajtunk? Ha Isten elé megyünk, teljesen a saját erőnkől próbálunk-e küzdeni Istennel, telve vagyunk-e annyira önmagunkkal, hogy Isten nem vehet rajtunk erőt, még akkor sem, ha a szándékaink egyébként jók? Saját kívánságainkat erőltetjük-e az Úr előtt, ezt gondolva a küzdelemnek? Elmegyünk Isten elé, küzdünk valamiért, aztán ugyanúgy visszamegyünk – ha ez így történik, akkor **ez azt jelenti, hogy Isten nem vehetett rajtunk erőt**. „Én” odamentem, „én” visszajöttem. Csak az jelenti azt, hogy Isten erőt vett rajtunk, ha nem ugyanabban az állapotban jövünk vissza az Ő színe elé, mint ahogyan oda indultunk.*

Amikor Isten akaratát a saját erőnkkel, ötleteinkkel próbáljuk véghezvinni, így akarunk segíteni magunkon, akkor azt kell mondanunk, hogy Isten nem tudott erőt venni rajtunk. Sok testvérünk van, akik hitre jutottak, de még mindig nagyon ügyesek, erősek, találékonyak, könnyedén tudnak tervezni és cselekedni Isten nélkül – az Úr még nem tudott rajtuk erőt venni. Akit az Úr már legyőzött, ezt mondja Neki: „Istenem, én megadom magam, kezedbe teszem egész valómat. Semmire nem vagyok képes nélküled, és semmit nem akarok tenni nélküled.” Ha nem ez az alapja az életünknek, a gondolkodásunknak, akkor Isten még nem tudott erőt venni rajtunk. Akkor „test szerint” ügyesek és rátermettek lehetünk, de még mindig a magunk akaratát visszük véghez, és Isten nem tud igazán felhasználni bennünket.

Jákób küzdött Istennel, de nem ugyanúgy távozott, ahogyan odament. Isten megérintette a pátriárka csípőjét, forgócsontja kiment a helyéből, és ő megsántult. Ám a pátriárka küzdött az Angyallal, és legyőzte Őt.

„Alázatosan, bűnbánattal és a saját akaratáról lemondva ez a bűnös, tévelygő halandó legyőzte a mennyei Felséget. Remegve kapaszkodott Isten ígéreteibe, és a Végtelen Szeretet szíve nem tudta elutasítani a bűnös könyörgését. Ekkor világosan Jákób elé tárult, mi volt az a

hiba, ami bűnéhez, az elsősültségi jog csalás általi megszerzéséhez vezetett. Nem bízott Isten ígéreteiben, hanem a saját erőfeszítéseivel akarta elérni azt, amit Isten a maga idejében és módján valósított volna meg.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A küzdelem éjszakája c. fejezet)

Mi tehát a küzdelem lényege? Nem más, mint addig küzdeni az Úr előtt, amíg az ember alázattal, bűnbánattal le tud mondani a saját akaratáról, le tudja tenni önmagát Isten kezébe, jöjjön, ami jön. A küzdelem eredményeként a hívő bele tud kapaszkodni az Úr ígéreteibe, és megerősödik azokban a Szentlélek által.

Jákób korábban is kérte Istent a szabadításért, mint ahogyan olvastuk, de látszólag semmi nem történt. Ézsau gyűlöletét, természetét eszközként felhasználva Isten engedte a pátriárkát a legmélyebb pontig, élete legsötétebb órájáig jutni. Miért nem szabadította meg őt az Úr korábban?

Azelőtt is kérte ugyan a megoldást, de csak a Jabbók révénél tudott teljes szívvel Istenhez fordulni, és a szabadítás, a megerősítés megtörtént. Szükség volt erre a hatalmas külső nyomásra azért, hogy végre teljesen megalázza magát és átadja szívét Isten céljaira. S bár később is követett el hibát, ez semmit nem von le az ekkori győzelem értékéből. Megalázta magát Isten előtt, lemondott saját akaratáról, könyörgött Istennek, s a Végtelen Szeretet szíve nem tudta elutasítani a bűnös könyörgését.

„*Ha hitetlenkedünk, Ő hű marad: Ő magát meg nem tagadhatja*” – itt van mindennek a kulcsa (II. Timótheus 2,13). Olyan Istenünk van, aki annyira szereti a teremtményeit, hogy azok bűnbánatát, könyörgését nem utasítja el, legyenek akármilyen bűnösök. Kétkedünk abban, hogy Isten meghallgat? Kérjünk állhatatosan, alázattal, és Isten meghallgat, mert a szeretetét meg nem tagadhatja.

Jákób ott rontotta el az életét, amikor saját kezébe akarta venni Isten ügyei intézését. De az Úr megkereste őt, s akkor állt helyre minden, amikor már teljesen átadta és alárendelte magát neki, s nem magában, hanem a Mindenható kegyelmében, jóságában és ígéretében bízott.

Azt jól tudjuk, hogy **mitől** félt Jákób – attól, hogy Ézsau lemészárolja, szeretteivel együtt. De **miért** félt? Mondhatnánk azt, hogy azért, mert nem hitt az ígéretnek. De nem így van, mert hivatkozott imádságában az Úr szavaira. Isten ezt mondta neki: „*Térj meg atyáid földére, a te rokonságod közé, és veled lések.*” (I. Mózes 31,3). Ő pedig elindult, el- lenvetés nélkül.

Jákób félt – mert nem érezte Isten jelenlétét. Csak a világmindenség Ura jelenlétének érzete képes száműzni a félelmet az életünkéből. A félelem az, ami sokszor teherré teszi az életet. „Hagyjad az Úrra a te utadat, és bizzál Benne, majd Ő teljesíti. Felhossa a te igazságodat, mint a világosságot, és a te jogodat, miként a delet” – írta Dávid (Zsoltárok 37,5–6). Jézus pedig ezt mondta: „Amit könyörgésetekben kértek, higgyétek, hogy mindazt megnyeritek, és meglészen néktek.” (Márk 11,24) Jákób Isten ígéreteire hivatkozva kérte, hogy az Úr oltalmazza meg őt. Mégis félt, mert érezte, hogy nincs közösségben Istennel.

„Jákób nem merül el szerencsétlenségében, bajában. Megbánta bűneit, és igyekezett jóvátenni a testvére ellen elkövetett gonoszágot. Amikor pedig Ézsau haragja halállal fenyegette, Istennél keresett segítséget. „Küzdött az angyallal és legyőzte; sírt és könyörgött néki...» (Hóseás 12,4) »És megáldá őt ott.« (I. Mózes 32,29) Jákób bűnbocsánatot nyert, és az Ő hatalmának erejében kelt fel; többé nem mint gáncoskodó, csaló, hanem Izrael: Isten fejedelme – győztesen. Nemcsak feldühödött bátyjától szabadult meg, hanem önmagától is. A gonosz hatalma megtört saját természetében; jelleme átalakult” – írja Ellen G. White (*Előtte az élet*, Bibliai életrajzok c. fejezet).

Mit kapott Jákób az Úrtól a küzdelem gyümölcseként? Bizonyosságot nyert, hogy Isten megbocsátotta a bűneit, megszűnt minden félelme, teljes bizalma lett Istennel, megváltozott a jelleme, és Isten jelenlétének bizonyosságát kapta. Pontosan ezekre van szükségünk nekünk is.

A jel

Jákób sántán kelt fel a küzdelem után. Emberi természete megtört, átélte, hogy énje összezúzódott a Kősziklán, Krisztuson. A mi természeti életünknek is meg kell törnie, a pátriárkáéhoz hasonlóan. Isten, nevelő munkája során, olyan körülmények közé helyez minket, ahol kénytelenek leszünk küzdeni Vele. Jákób vágyott Isten támogatására, jelenlétére, de nem azért kereste Őt, hogy küzdhessen. Isten kezdeményezte a küzdelmet – bennünket is meg fog lepni olyan élethelyzetekkel, ahol nem lesz más választásunk, mint a küzdelem, vagy a vég. Az emberi természet a kényelmet keresi, nem szívesen vállalja a harcot. Mivel oly vonakodva vállaljuk a küzdelmet Istennel, ritka kivételtől eltekintve csak a körülmények présében tudja megtörni **természetünk ösztönös életét**. Mit mond az ember egy küzdő imádság után? „Ó, milyen csodálatos volt Istennel küzdeni”? Ha ezt mondod, nem küzdöttél.

Valami mást tettél, ami lehetett jó is, találkozhattál Vele, lelki áldásokat is nyerhetted, de nem küzdöttél. Ha azt mondod: „Isten keményen bánt velem, és ez nagyon fájt, de belátom, hogy szükség volt rá. Megláttam a hibáimat, és többé nem akarom elkövetni őket” – ez már azt jelenti, küzdelmen mentél át, és az Úr valamit elvégzett benned. Megérintette a természeted egy pontját, és megszabadított tőle. Azon a ponton most már „sánta” leszel, mint Jákób. De mégsem a küzdelem fájdalmára fogsz emlékezni, hanem arra, hogy „*láttam az Istent színről színre, és megszabadult az én lelkem*” (I. Mózes 32,30).

Amikor az Úr megérint minket, nem tudunk többé szabadon járni-kelni, azt téve, ami tetszik, vagy amit jónak látunk, mint egy gyermek. Egy nagy jel van rajtunk, a sántaság jele. Nem járunk olyan könnyedén, mint azelőtt, minden egyes lépés Istenre emlékeztet bennünket, és folyamatos igény bennünk az, hogy Vele együtt járjunk.

Korábban minél többet tervezgettünk, annál jobban élveztük: felmértük a körülményeket, lehetőségeket, különösebb erőfeszítés nélkül meghatároztuk, mit és hogyan teszünk majd. De ha Isten keze megérintett már bennünket, akkor valami habozni fog bennünk, amikor megint tervezni akarunk. Ha az volt a szokásunk, hogy fedezet nélküli szép frázisokat mondjunk, most egy erőteljes belső késztetés visszatart minket ettől. Ha szerettünk szerepelni a gyülekezetben, és arra törekedtünk, hogy mindenki vegye észre, milyen ügyesek, okosak és tehetségesek vagyunk, most csendben tudunk maradni, segíteni akarunk másokat, s nem uralni és a magunk képére formálni őket. Akiknek az énjét már összetörte Isten, azok ismerik a különbséget az emberi erőből és az Istennel végzett cselekedetek között. Félni fogunk ösztönös természetünk megnyilvánulásától, ha a „forgócsontunk” már kiugrott a helyéből egyszer. Az élet, amit Krisztusból kaptunk, megálljt parancsol olyan helyzetekben, amelyekben korábban fel sem merült, hogy Istenre lenne szükségünk. Korábban könnyedén tudtunk cselekedni önmagunktól, most semmit sem akarunk tenni az Úr nélkül. Jákób akkor kapaszkodott legjobban az Úrba, amikor megérintette őt, és akiket Isten már megérintett, azok hozzá hasonló erővel fognak kapaszkodni az Örök Kősziklába.

Nem biztos, hogy a mi életünkben egyszeri esemény lesz a „le-sántulás”, aminek pontos helyét és idejét be tudjuk határolni, mint Jákób. De azt tudni fogjuk, hogy sánták vagyunk-e lelki értelemben, vagy nem. Aki sánta, az sánta. Ezt Isten végzi el, kérhetjük is persze, de legyünk tisztában azzal, hogy fájni fog. Múlhatatlanul szükséges, hogy alá vessünk magunkat az Úr nevelő munkájának, s valósággá váljon az

életünkben az, hogy nem önmagunkra támaszkodunk, nem bíráljuk felül Istent, és nem cselekszünk helyette. Bár Jákób átélte az énje megtörését, követett el hibát később is. Mózes, bár a legszelídebb ember volt a földön, egy alkalommal hibázott, ezért nem léphetett be Kánaán földjére. Ez arra figyelmeztet bennünket, hogy ha meg is tört bennünk a „test” hatalma, az Istennel való közösségnek folyamatosnak kell lennie, másként szükségszerűen vétkezni fogunk. Ha nem Isten tölt be minket teljesen és folyamatosan, kibukkan „mezítelenségünk rútsága” (Jelenések 3,18).

Isten-ismeretünk növekedése

Isten az eddig elmondottakon túl más okok miatt is megengedi a szenvedést, a próbákat az életünkben. Hitünk csak gyakorlás által növekszik, a hitet gyakorolni pedig csak a megpróbáltatások alatt lehet. A Biblia másik nagy szenvedője, Jób életében pedig azért következtek be a csapások, hogy mélyebb Isten-ismeretre jusson.

Maga Isten jellemzi így Jóbot: *„Bizony nincs hozzá hasonló a földön: feddhetetlen, igaz, istenfélő, és büngyülő.”* (Jób 1,8/b) Jób maga igaz ember volt, szenvedései nem azt a célt szolgálták, hogy végre szánja oda magát Istennek, mivel ez már korábban megtörtént az életében. Az Úr mindent lehántott róla, mint egy fatörzsről, míg végül Jób számára nem maradt semmi más, csak egyedül a Mindenható. Isten csak így tudott megmutatni neki egy nagyon fontos dolgot.

„Jób pedig felelt az Úrnak, és mondta: Tudom, hogy Te mindent megtehetsz, és senki Téged el nem fordíthat attól, amit elgondoltál. Ki az – mondod –, aki gáncsolja az örök rendet tudatlanul? Megvallom azért, hogy nem értettem; csodadolgok ezek nékem, és fel nem foghatom. Hallgass hát, kérlek, én hadd beszéljek; én kérdezlek, te pedig taníts meg engem! Az én fülemnek hallásával hallottam felőled, most pedig szemeimmel látlak Téged. Ezért hibáztatom magam és bánkódom a porban és hamuban!” (Jób 42,1–6)

A „tudom, hogy Te mindent megtehetsz”-ben az is benne van, hogy „Te tehetsz meg mindent”. Jób belső látást nyert Istenről. A prófétaikat az Ószövetség „látók”-nak nevezi: olyan embereknek, akik látnak valamit, amit a többiek nem, és akik lelki értelemben is látják az Örökkévalót.

Isten hatalmának, fenségének, jóságának lelki látványa elegendő minden kérdésünkre, míg ha csak tudásunk van róla, a magunk elméle-

teibe és következtetéseibe fogunk beleveszni, Jób barátaihoz hasonlóan. Ha lelki látásunk van Istenről, azt is ki merjük mondani, hogy „nem tudjuk”. Nem akarjuk okvetlenül megmagyarázni Őt és minden útját, mert Isten több és fenségesebb, mint amit mi el tudunk gondolni Róla. Amit tehetünk, az az, hogy leborulunk előtte és rábizzuk a sorsunkat. *„Az Úrra néztem szüntelen; mert jobb kezem felől van, meg nem rendülök. Azért örül az én szívem és örvendez az én lelkem; testem is biztonságban lakozik.”* (Zsoltárok 16,8–9)

6.

Hogyan győzött Jézus?

A Szentírásban fontos jellemzést olvasunk azokról, akik az utolsó idők rendkívüli körülményei között üdvözülni fognak: „*Itt van a szentek békességes tűrése, itt, akik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét!*” (Jelenések 14,12) A Római levél 3. fejezetének 26. versében pedig arról beszél Pál apostol, hogy a Jézus hitével bírókat igazítja meg az Úr, illetve azok igazak előtte, akiknek ilyen hitük van.

Sokan azt gondolják, hogy elég az értelmi megismerés Jézusról, elég az, hogy elfogadom Őt személyes Megváltómnak, ezáltal felszabadulok a törvény kívánalmai alól – vagyis tehetek bármit, meg vagyok mentve, és ezen már semmi nem változtathat. Erről azonban szó sincs. „*Mint engedelmes gyermekek, ne szabjátok magatokat a ti előbbi kívánságaitokhoz, amelyek tudatlanságotok alatt voltak bennetek; hanem amiképpen szent az, aki elhívott titeket, ti is szentek legyetek teljes életekben; mert meg van írva: Szentek legyetek, mert én szent vagyok.*” (I. Péter 1,14–16) Ha pedig szentek (azaz Isten számára elkülönítettek, lefoglaltak) vagyunk, éppen nem a bűn, hanem Isten cselekedeteit kell cselekednünk.

Jézus hitét kell megtartanunk, s ez jelenti az Őbenne való hitet, jelenti ugyanakkor azt a hitet – mint mintát –, amelyet Jézus gyakorolt földi életében, hiszen Ő ugyanazt az emberi természetet vette magára, amellyel mi is születünk.

Jézus bizalma a gondviselésben

A hit szó elsődleges jelentése az eredeti görög nyelvben az, hogy „bizalom”. Kétségtelen, hogy Jézus bizalma tökéletes volt mennyei Atyja iránt. Teljesen rábízta az életét, a legapróbb részletekig menően. Soha semmi nem tudta eltántorítani attól a meggyőződéstől, hogy az Atya szeretete és gondviselése töretlen iránta. Nem igyekezett önmagán segíteni, mindig az Atya szabadítására várt. Úgy fogadott el mindent, bármi jött az életében, mint ami nem kerül el mennyei Atyja figyelmét, s az Ő tervének része. Saját életében kézzelfoghatóvá tette az elvet, amelyet Je-

remiás próféta így fogalmaz meg a Siralmak könyvében: „*Jó várni és megadással lenni az Úr szabadításáig.*” (Jeremiás siralmi 3,26)

Jézusról ezt a jellemzést adja Péter apostol: „*Aki bűnt nem cselekedett, sem a szájában álnokság nem találtatott; aki szidalmaztatván, viszont nem szidalmazott, szenvedvén nem fenyegetőzött, hanem hagyta az igazságosan ítélőre.*” (I. Péter 2,22–23) Ugyanezt a lelki magatartást kívánja Isten látni a hívők életében is: „*Magatokért ne szolgáltatassatok igazságot, szerelmeseim... enyém az igazságszolgáltatás, én megfizetek, ezt mondja az Úr. Azért, ha éhezik a te ellenséged, adj ennie; ha szomjúhozik, adj innia; mert ha ezt míveled, eleven szemet gyűjtesz az ő fejére. Ne győztesse meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzd meg.*” (Róma 12,19–21 – pontosított fordítás szerint) Ne az „énünk” nyilvánuljon meg, még az igazság érdekében sem, hanem higgyünk abban, hogy az Atya és Krisztus igazságot fog szolgáltatni. Ne akarjam mindenáron és azonnal a saját igazságomat érvényesíteni, hanem engedjem, hogy Isten igazsága nyilvánuljon meg úgy és akkor, ahogyan és amikor Isten jónak látja. „*Annakokáért az a lelkiület legyen bennetek, amely volt a Krisztus Jézusban is, aki, mikor Istennek formájában volt, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy Ő az Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresíté, szolgálai formát vévén föl, emberekhez hasonlóvá lévén; és mikor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén halálig, mégpedig a keresztfának haláláig.*” (Filippi 2,5–8) „*Ámbár Fiú, megtanulta azokból, amiket szenvedett, az engedelmességet. És tökéletességre jutván, örök üdvösség szerzője lett mindazokra nézve, akik Neki engedelmeskednek.*” (Zsidókhoz írt levél 5,8–9)

Ellen White ír arról, hogyan mutatkozott meg Jézus életében a bizalom a mennyei Atya iránt: „Amikor Jézust felkeltették a viharban, tökéletesen nyugodt volt. Szavaiban, tekintetében nyoma sem volt a félelemnek, mivel szívében nem lakozott félelem. Ám nem a mindenható erő birtokában pihent. Nem mint az »ég, föld s tenger Ura« nyugodott csendben. Ezt a hatalmat letette, és így szólt: »Én semmit sem cselekedhetem magamtól.« (János 5,30) Az Atya hatalmában bízott. Jézus hitben pihent – hitt Isten szeretetében, gondviselésében –, a vihart lecsendesítő szó hatalma pedig Isten hatalma volt. Ahogyan Jézus hittel pihent Atyja gondviselésében, úgy kell nekünk megpihennünk Megváltónk gondoskodásában. Ha a tanítványok bíztak volna Benne, békében maradtak volna. A veszedelemben tanúsított félelmük megmutatta hitetlenségüket. Abbeli erőfeszítésükben, hogy megmeneküljenek, megfélemlítettek Jézusról, s csak akkor fordultak Hozzá, aki segíthet rajtuk, amikor magukban már nem bízhattak. Milyen gyakran szerzünk a tanítvá-

nyokéhoz hasonló tapasztalatot! Amikor a kísértés vihara eljön, rettenetes villámok cikáznak, a hullámok átcsapnak rajtunk, mi egyedül küszködünk a viharral, mert elfelejtjük, hogy Valaki segíthet. Saját erőnkben bízunk, míg reményünk porba hull, s már-már elveszünk. Akkor eszünkbe jut Jézus, s ha Őt hívjuk, hogy mentsen meg, nem kiáltunk hiába. Bár szomorúan megrója hitetlenségünket, önbizalmunkat, sohasem tagadja meg a szükséges segítséget. Legyünk szárazföldön vagy vízen, ha Megváltónk a szívünkben él, nem kell félnünk. Élő hitünk az Üdvözítőben lecsendesíti az élet tengerét, s Ő olyan módon szabadít meg a vészből, ahogy azt a legjobbnak ítéli.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Hallgass, némulj el” c. fejezet, 278. l.)

Ha teljes hitünk volna Isten gondviselésében, a szó valódi, bibliai értelmében, akkor nem esnénk kétségbe, bármi is jönne az életünkben. Ha valóban rábíztuk Istenre a napunkat, önmagunkat reggel, akkor bármi rossz jöjjön is, tudhatjuk, hogy Isten megadja a kimenekedést belőle. Az Úr semmi mást nem tesz velünk, mint amit mi is megtennénk, ha ismernénk minden körülményt az elérendő cél, vagyis az üdvösség fényében.

Az előzőekben említett „bizalom” szó szerepel János evangéliuma 2. fejezet 24. versében, amikor azt olvashatjuk, hogy Jézus soha nem bízta magát emberre. „*Amint pedig Jeruzsálemben volt húsvétkor az ünnepen, sokan hittek az Ő nevében, látva az Ő jeleit, amelyeket cselekedett. Maga azonban Jézus nem bízta magát reájok, amiatt, hogy ismerte mindnyájukat, és mivelhogy nem szorult rá, hogy valaki bizonyosságot tegyen az emberről; mert magától is tudta, mi volt az emberben.*” (János 2,23–25)

Jézus soha nem engedte meg, hogy emberi tervek, elgondolások, hagyományok vagy parancsok irányítsák az életét. „Így szól az Úr” – ez volt számára a mérce kisgyermekkorától kezdve mindvégig. A pusztai megkísértéssel kapcsolatban ezt írja Ellen G. White:

„Noha Jézus kezdettől felismerte Sátánt, nem engedett a kihívásnak, nem bocsátkozott vele vitába. Erőt merített, visszaemlékezve a mennyei szózatra, és megnyugodott Atyja szeretetében. Nem egyezkedett a kísértővel. Jézus az Írás szavaival válaszolt Sátánnak: „Meg van írva” – mondta (Máté 4,4). A küzdelemben Isten szava volt a fegyvere. Sátán csodát követelt Krisztustól istenségének jeleként. Ám a minden csodánál nagyobb, szilárd bizalom – az „Így szól az Úr” – volt az a jel, amelyet nem lehetett vitatni. Míg Krisztus ezt az álláspontot fenntartotta, a kísértő nem győzhette le.” (*Jézus élete*, A megkísértés c. fejezet, 91. l.)

Ha valóban szeretnénk Jézus hitét követni, az Írásokhoz való viszonyunknak is olyannak kell lennie, mint az Övé volt. Aki adta az Igét: *„Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik”* (Máté 4,4), élt is ezzel.

Az „így szól a lelkész”, vagy „így szól az egyház” soha nem kerülhet az „így szól az Úr” elé. A Megváltó minden magyarázatában a Szentírásra mint vitathatatlan tekintélyű mércére utalt, amihez minden mást mérni kell. Nem a véleményünk alapján kell csúrnünk-csavarnunk az Írásokat, míg csak nem találunk valamit, amit tetszésünk szerint kiforgathatunk, hanem azt kell kutatnunk és elfogadnunk, amit Isten mond bármilyen problémával kapcsolatban. Jézus ezt tanította a Hegyi beszédben: *„Hanem legyen a ti beszédetek: Úgy úgy; nem nem; ami pedig ezeken felül van, a gonosztól van.”* (Máté 5,37) Az „igen” az Istentől van, az „igen, de...” pedig a Gonosztól. Ha Isten azt mondja, ne ölj, akkor ne öljünk. Ha Jézus azt mondja, hogy az Ő országa nem ebből a világból való, akkor nem a politikai „Isten országáért” kell küzdenie egy hívőnek. Isten dolgai nem bonyolultak, csak mi bonyolítjuk túl őket. A Szentírás minden kijelentése iránti engedelmesség és a hit az, amit az Úr kíván tőlünk, ezzel mutathatjuk meg, hogy valóban szeretjük Őt. Ugyancsak ezek által derül ki az is, hogy Ő vezet-e minket, vagy mi saját magunkat aszerint, amit elgondolunk Róla.

Jézus hite és a Tízparancsolat

Jézus hite és a parancsolatok megtartása szétválaszthatatlanul összekapcsolódik egymással. Senki számára nem lehet kérdés, hogy Jézus mindenkor megtartotta az Atya parancsolatait, törvényét, soha egyetlen bűnt sem követett el. Korábban már utaltunk arra, hogy Jézus a Hegyi beszédben kijelentette: nem a törvény eltörléséért, hanem annak betöltéséért jött. Már a messiási próféciaokban is igen hangsúlyos volt a Messiás és Isten törvényének viszonya. Isten szolgájának fő, előre elrendelt feladata volt, hogy a törvényt helyesen tanítsa – helyes értelmében, megmutatva benne Isten szeretetét, megtisztítva minden hibás emberi elgondolástól. *„Ímé az én szolgám, akit gyámolítok, az én választottam, akit szívem kedvel, lelkemet adtam őbelé, törvényt beszél a népeknek. Nem kiált és nem lármáz, és nem hallatja szavát az utcán. Megrepedt nádat nem tör el, a pislogó gyertyabelet nem oltja ki, a törvényt igazán jelenti meg. Nem pislog és meg nem reped, míg a földön törvényt tanít, és a szigetek várnak tanítására.”* (Ésaiás 42,1–4) Ugyanebben a fejezet-

ben még szemléletesebben mondja el az Úr, hogy semmiképpen nem a törvény érvénytelenítéséért jön el a Messiás, sőt nem „csak” tanítja Isten törvényét, hanem azt naggyá és dicsőségessé teszi. *„Kicsoda vak, ha nem az én szolgám? és olyan süket, mint az én követem, akit elbocsátok? Ki olyan vak, mint a békességgel megajándékozott, és olyan vak, mint az Úr szolgálója? Sokat láttál, de nem vetted eszedbe; fülei nyitvák, de nem hall. Az Úr igazságáért azt akarta, hogy a törvényt naggyá teszi és dicsőségessé.”* (Ésaiás 42,19–21) Pál apostol pedig így ír a törvényről: *„A törvényt tehát hiábavalóvá tesszük-e a hit által? Távol legyen! Sőt inkább a törvényt megerősítjük.”* *„Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igaz és jó.”* (Róma 3,31; 7,12)

Isten törvénye az Ő szent lényének kifejeződése. Melyik a két legnagyobb parancsolat a törvényben, mi annak az összefoglalása? Az első: szeresd Isten, a második: szeresd felebarátodat. A törvény lényege a szeretet. *„A szeretet nem illeti gonosszal a felebarátot. Annakokáért a törvény betöltése a szeretet.”* (Róma 13,10) Isten lényének fő jellemzőjét pedig így fogalmazza meg János apostol: *„Az Isten szeretet.”* (I. János 4,8) Hatályon kívül helyezni a törvényt annyi, mint a szeretetet hatályon kívül helyezni, mint Isten hatályon kívül helyezni. A Tízparancsolat Isten örök és változhatatlan erkölcsi törvénye, minden rendelkezése mindörökre érvényes. Az első törvénytábla megmutatja azt, hogy Isten iránti szeretetünk mit kíván tőlünk, a második pedig azt, hogyan nyilvánuljon meg felebarátaink iránti szeretetünk.

Ha a törvény nem lenne érvényes, Jézusnak sem kellett volna meghalnia. Ellen White ezt írja Jézus áldozata és Isten törvénye viszonyáról: *„Ha a törvény megváltoztatható lenne, akkor az embert Krisztus áldozata nélkül is meg lehetett volna váltani; azonban a pusztta tény, hogy Krisztusnak szükséges volt életét adnia az elbukott emberiségért, bizonyítja, hogy Isten törvénye nem menti fel a bűnöst követelményei alól. Igazolja, hogy a bűn zsoldja a halál. Amikor Krisztus meghalt, Sátán pusztulása bizonyossá vált. Ha azonban a kereszt eltörölte volna a törvényt, amint ezt sokan állítják, akkor Isten drága Fia a fájdalom és a halál elszenvedésével csak azt adta Sátánnak, amit az éppen akart; akkor a gonoszság fejedelme diadalmaskodott, az isteni kormányzat elleni vádjai beigazolódtak. Éppen az a tény, hogy Jézus Krisztus viselte az ember törvényszegésének büntetését, hatalmas bizonyíték az összes teremtetett lény számára, hogy a törvény változhatatlan; hogy Isten igazságos, irgalmas és önmegtagadó, s kormányzásában végtelen igazságosság és irgalom egyesül.”* (*Pátriárkák és próféták, A megváltás terve c. fejezet, 122. l.*)

Ha a törvény nem lenne érvényes, **egészében** nem lenne az. Akkor aki gyilkolt, aki lopott, nem vonható felelősségre – ez esetben viszont ugyan miért kellett volna Jézusnak meghalnia? Maga az áldozat ténye a legerősebb érv a Tízparancsolat érvényessége mellett.

Jézus hite az egyetlen út a parancsolatok megtartásához. A parancsolatok megtartása és az Istenben maradás egymás függvényei. Jézus mindig azt tette, ami az Atya előtt kedves. *„Mondta azért nekik Jézus: Mikor felemlitek az embernek Fiát, akkor megismeritek, hogy én vagyok és semmit sem cselekszem magamtól, hanem amint az Atya tanított engem, úgy szólok. És aki küldött engem, énvelem van. Nem hagyott engem az Atya egyedül, mert én mindenkor azokat cselekszem, amelyek Néki kedvesek.”* (János 8,28–29) *„A Te Igéd igazság”* (János 17,17) – Jézus pedig mindenkor az igazság szilárd alapján állt.

Jézus viszonyulása az igazsághoz és a bűnhöz

Az Ige mutat utat az istenfélő életre – Jézus Krisztus élete és hite ebben is példa számunkra. Szerette az igazságot, ezért egyetlen pillanatra sem tért el tőle. A Zsidókhoz írt levélben ezt a jellemzést olvashatjuk Jézusról: *„Szeretted az igazságot és gyűlölted a hamisságot: annak-okaért felkent téged az Isten, a te Istened, örömmel olajával társaid felett.”* (1,9)

Isten Igéje szerint a bűn és a gonoszság gyűlölése volt az, amiért Jézuson megnyugodott a Szentlélek, „öröm olajával” kenetett fel a jelképes kifejezés szerint. A Példabeszédek könyve ezt a magatartást az Úr félelmének nevezi. *„Az Úrnak félelme a gonosznak gyűlölése.”* (Példabeszédek 8,13) *„Ímé az Úrnak félelme: az a bölcsesség, és az értelem: a gonosztól való eltávozás.”* (Jób 28,28)

Ha mi is szeretnénk győzelmes életet élni, el kell sajátítanunk ezt a lelki hozzáállást és gyakorlati magatartást, mert ez volt az egyik alapja Jézus győzelmes életének is. Egy messiási prófécia elmondja, hogy nem „csupán” istenfélő életet élt, hanem gyönyörködött abban: teljes belső világa azonosult Isten szavával, törvényével, teljes szívével „igent” és „áment” mondott a jóra mindenkor: *„És származik egy vesszőszál Isai törzsökéből, s gyökereiből egy virágszál nevededik. Akin az Úrnak lelke megnyugoszik: bölcsességnek és értelemnek lelke, tanácsnak és hatalomnak lelke, az Úr ismeretének és félelmének lelke. És gyönyörködik az Úrnak félelmében, és nem szemeknek látása szerint ítél, és nem füleinek hallása szerint bíraskodik.”* (Ésaiás 11,1–3) Az istenfélő élet gyakorlati-

lag a Lélekkel való közösségen múlik, ezért is ilyen hangsúlyos ez ebben az igében.

A megtartó közösség

Ahhoz, hogy Jézus győzedelmeskedni tudjon, szükség volt az Atyával és a Szentlélekkel való teljes közösségre, és önmaga megüresítésére, hogy az Atya nyilvánuljon meg Őbenne. Imaéletének eredménye volt ez, erről így olvashatunk a Zsidókhoz írt levélben: „*Ki az Ő testének napjaiban könyörgésekkel és esedezésekkel, erős kiáltás és könnyhullatás közben járult ahhoz, aki képes megszabadítani Őt a halálból, és meghallgattatott az Ő istenfélelméért.*” (5,7)

Ha megfigyeljük, Jézus soha nem a kísértés pillanatában törekedett az Atyával és a Lélekkel való közösségre, hanem az már korábban az Ővé volt, és ez segítette a kísértések feletti győzelemre. Nem olvassunk arról, hogy mielőtt választ adott volna egy kísértő kérdésre, előbb félrevonult imádkozni, azután visszatérve felelt. Jézus éjszakákat töltött imában, így közösségre jutva Istennel, önmagát alárendelve indult el, hogy az Atya dolgait véghezvigye.

„A Megváltó teljesen mások javára szentelte életét, s így szükségesnek ítélte, hogy visszavonuljon a nyüzsgéstől és az Őt nap mint nap követő sokaságtól. El kellett fordulnia a szüntelen tevékenykedéstől, az emberi szükségletekkel való foglalkozástól, hogy nyugalomban, zavartalanul együtt lehessen Atyjával. Egy volt velünk, gyöngeségeink, szükségleteink részese, tökéletesen Istentől függött, s az imádság titkos helyén kereste az isteni erőt, hogy felvértezve indulhasson a szolgálatba, a próbákba.

A bűn világában Jézus lelki küzdelmeket, kínzásokat szenvedett el. Az Istennel való közösségben letehetette a nyomasztó bánat terhét, vigaszra, öröme lelt. Krisztusban az emberiség kiáltása a végtelen irgalmasság Atyjához jutott. Emberként folyamodott Isten trónjához, míg emberi természetét mennyei erő járta át, amely összekötötte az emberit az istenivel. Az Istennel való állandó közösségben életet kapott Tőle, hogy életet adhasson a világnak. Az Ő tapasztalatában nekünk is részesednünk kell.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Jertek, pihenjeteK egy kevésse” c. fejezet, 301. l.)

Az irányultság kérdése

Pál apostol beszél arról, hogy a hívők harca milyen legyen és mire irányuljon: nem a megromlott természetből kell kieróltetni a jót, mivel ez nem lehetséges, hanem szoros közösségre kell jutni Jézussal, „foglyul ejteni minden gondolatot” Őbenne, úgy, ahogyan Jézus szoros közösségben volt az Atyával, és minden gondolatát „foglyul ejtette” az Atyában. *„Mert noha testben élünk, de nem test szerint vitézkedünk. Mert a mi vitézkedésünk fegyverei nem testiek, hanem erők az Istennek, erősségek lerontására; lerontván okoskodásokat és minden magaslatot, amely Isten ismerete ellen emeltetett, és foglyul ejtvén minden gondolatot, hogy engedelmeskedjék a Krisztusnak.”* (II. Korinthus 10,3–5) Nem a bűneinkkel szemben kell megfeszítenünk az erőnket, mert azokkal a megromlott emberi természet miatt nem boldogulunk, hanem erőfeszítéseinknek az Istennel való közösség megvalósulására és annak fenntartására kell irányulnia. A bűnközpontú élet helyett az Isten-központú életben kell járnunk. Jézus győzelmének ez volt a titka, és ebben részesülhetünk mi is, Krisztus által, az Ővele való közösségben. Maradjunk Őbenne, mert nélküle semmit sem cselekedhetünk (János 15,5).

Az Atya és Jézus közössége

Megváltónknak sokkal mélyebb közössége volt az Atyával, mint amit felületes Biblia-olvasás alapján gondolhatnánk. *„Én semmit sem cselekedhetem magamtól; amint hallok, úgy ítélek, és az én ítéletem igazságos; mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki elküldött engem, az Atyáét.”* (János 5,30)

Vajon mire vonatkozik pontosan Jézusnak ez a mondata? Talán arról szólna, hogy nem enged a megromlott természet készítésének? Bizonyára, de ennél sokkal többről, hiszen ezeket a készítéseket sohasem érezte a magáénak, a készítéseik mindig a bűn oldaláról jöttek. Figyeljük meg: semmit sem cselekedhetem – és magamtól. Itt azt mondja Jézus, hogy semmiképpen nem nyilvánul meg az énje, de nem csupán a testi készítése, hanem semmi az Ő saját énjéből. Ha ez így van, akkor ki nyilvánította ki magát az Ő életében?

„Ha az én Atyám dolgait nem cselekszem, ne higgyetek nékem; ha pedig azokat cselekszem, ha nékem nem hisztek is, higgyetek a cselekedeteknek: hogy megtudjátok és elhiggyétek, hogy az Atya énbennem van,

és én Őbenne vagyok.” (János 10,37–38) „Nem hiszed-e, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van? A beszédeket, amelyeket én mondok néktek, nem magamtól mondom; hanem az Atya, aki énbennem lakik, Ő cselekszi e dolgokat. Higgyetek nékem, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van; ha pedig nem, magukért a cselekedetekért higgyetek nékem.” (János 14,10–11) „Mondta azért nékik Jézus: Mikor felemelitek az embernek Fiát, akkor megismeritek, hogy én vagyok, és semmit sem cselekszem magamtól, hanem amint az Atya tanított engem, úgy szólok.” (János 8,28)

Jézus háttérbe szorította énjét, ami nem csupán az örökölt emberi természet **háttérben tartását** jelenti, hanem isteni énjét is. Az Atya nyilvánult meg minden tetteiben, Őt mutatta be életének legkisebb mozzanataiban is. Nem saját magára támaszkodott, hanem az Atyára, az Ő szavára és a Szentlélek jelenlétére. Itt érthetjük meg annak a hitnek a lényegét, amelyet Jézus gyakorolt, a tökéletes bizalom életét, mellyel példát mutatott számunkra.

Jézus Krisztusban két természet volt: egy isteni természet, amelyet a Szentlélektől kapott születésekor, s egy emberi, amit Máriától örökölt. Két természete volt, de Ő egy személy volt, egy „én”, s ez a személy soha nem fertőződött meg a bűnnel. Bár emberi természete a mi rosszra hajló természetünk volt, mégis mindig isteni természete készítésének engedett, Isten akaratát cselekedte. Harca, melyet emberi természete ellen, az Atyával való közösség folyamatos fenntartásáért folytatott, példa számunkra (Zsidókhoz írt levél 5,7). Az Ő énjében is volt egy javíthatatlan rész, s nem tehetette meg, hogy kinyilvánítja azt – mivel ha ezt teszi, lehetetlenné válik az ember megváltása. A pusztai megkísértéskor Sátán rá akarta venni Jézust, hogy önmagától cselekedjen valamit, s ha ez sikerül, mindenképp diadal lett volna Sátán számára. Ha Jézus kinyilvánítja énjét, akkor ebben mindenképpen teret kap az erőtlen emberi természet, hiszen ez – mivel énjének része – elkerülhetetlen, s Jézus bűnt követ el. Ha nem akar bűnt elkövetni, akkor le kell tennie emberi természetét, vissza kell vennie isteni hatalmát, és kizárólag isteni énjét kell kinyilvánítania. Így viszont nem lehet az ember helyettese, s a megváltási terv kisiklik.

Jézus visszatartotta önmagát, énjét, s az Atyát nyilvánította ki, mindent teljesen Őrá hagyott egész élete során, hogy mindenkor Ő tartsa meg a kísértések közben. Az Atya kegyelme és hatalma által volt győzedelmes, **amely hit által volt az Ővé,** s azáltal, hogy megüresítette magát énjétől, hogy az Atya tölthesse be Őt. Sátán taktikája mindvégig az volt, hogy vagy bűnbe vigye Jézust, vagy vegye rá arra, hogy hagyjon

fel az emberiség megmentéséért végzett szolgálatával. Ezért fokozta a nyomást az utolsó pillanatig, ezért követett el mindent, ami csak eszébe juthatott, s ezáltal lepleződött le végképpen az egész világegyetem előtt mint olyan elvetemült gyilkos, aki lelki sötétséggel teljes. Jézus pedig megváltott minket, megmutatta, hogy lehetséges a győzelem, s bármilyen kísértés is érjen bennünket, Ő ezekben már győzött, s mi is győztesek lehetünk Óáltala.

Párhuzam Jézus és az ember között

Az Üdvözítő győzelmes élete, az Igéhez való viszonya, és a követői élete közötti párhuzamokat Ellen White így foglalja össze: „Jézus így szólt: »Amiként elküldött engem amaz élő Atya, és én az Atya által élek: akként az is, aki engem eszik, él énáltalam.« (János 6,57) Ahogyan Isten Fia hit által az Atyában élt, úgy kell nekünk is hit által Krisztusban élni. Jézus olyan tökéletesen alárendelte Magát Isten akaratának, hogy egyedül az Atya volt látható életében. Bár mindenben megkísértetett, hozzánk hasonlóan, mégis úgy állt a világ előtt, mint akin nem ejtett foltot az Őt körülvevő bűn. Úgy kell nekünk is győznünk, ahogyan Krisztus győzött. (...) Krisztus élete, amely életet ad a világnak, Igéjében rejlik. Jézus szava által gyógyított betegségeket és űzött démonokat, szavára csendesedett le a tenger, támadt föl a halott, és az emberek tanúsították, hogy szavában hatalom van. Isten igéjét szölte, amikor az Ószövetség összes prófétája és tanítója által szölt. Az egész Biblia Krisztus megnyilatkozása, s a Megváltó az Igéhez akarta erősíteni követőinek hitét. Amikor látható jelenléte visszavonul, az Ige lesz erejük forrása. Mesterükhöz hasonlóan nekik is minden Igével kellett élniük, »amely Istennek szájából származik« (Máté 4,4).

Amiképpen fizikai életünket az élelem tartja fenn, azonképpen lelki életünket Isten Igéje élteti. Minden léleknek Isten Igéjéből kell életet kapnia saját maga számára. Ahogyan magunknak kell ennünk, hogy táplálékhoz jussunk, úgy kell magunkhoz venni az Igét is. Ne pusztán másvalaki értelmének a közvetítésével jussunk hozzá. Gondosan tanulmányozzuk a Bibliát, kérjük Istentől a Szentlélek segítségét, hogy megérthessük Igéjét. Vegyünk egy verset, és osszpontosítsunk a feladatra, hogy megbizonyosodjunk a gondolatról, melyet Isten abba az igébe helyezett számunkra. Addig időzzünk a gondolatnál, míg sajátunkká nem válik, s megismerjük, »mit szöli az Úr«.

Ígéreteiben és figyelmeztetéseiben Jézus engem tart szem előtt. Isten úgy szerette a világot, hogy megszületett Fiát adta, hogy ha én hiszek Őbenne, el ne vesszek, hanem örök életem legyen. Az Isten Igéjében feljegyzett tapasztalatok az enyéme. Enyém az ima és az ígélet, a parancs és a figyelmeztetés. »Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem.« (Galata 2,20) Amint a hit így és magába fogadja az igazság alapelveit, azok a személyiség részévé és éltető erővé válnak. A lélek által befogadott isteni Ige formálja a gondolatokat, megindítja a jellem fejlődését.

Ha hitszemünket szilárdan Jézusra szegezzük, megerősödünk. Isten a legdrágább kijelentésekkel ajándékozza meg éhező, szomjazó népét. Krisztust személyes Megváltónknak ismerjük meg. Amikor Igéjével táplálkozunk, rájövünk, hogy az lélek és élet. Az Ige lerombolja a természetes, földi alapvonásokat, és új életet ad Krisztus Jézusban. A Szentlélek Vigasztalóként hat a lélekre. Kegyelmeinek átalakító ereje által Isten képmása formálódik a tanítványban: új teremtés lesz. Szeretet veszi át a gyűlölet helyét, a szív isteni hasonlatosságot nyer. Ezt jelenti élni »minden igével, amely Istennek szájából származik« (János 4,4). Ez a Kenyér evése, amely a mennyből száll alá.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, A galileai válság c. fejezet, 325–326. l.)

Csodálatos mintát és láncolatot figyelhetünk meg Jézus életében, s küldetése célját tekintve is. Jézus tökéletesen egy volt az Atyával, Ő nyilvánult meg benne. Követői életében Krisztus nyilvánul meg ilyen módon, de mivel Ő és Atyja egy, egy lesz velük a hívő is. „*Hogy mindnyájan egyek legyenek; amint Te énbennem, Atyám, és én Tebenned, hogy ők is egyek legyenek mibennünk: hogy elhiggye a világ, hogy Te küldtél engem.*” (János 17,21) S a megváltási terv lezárulása után a végcél az, hogy „*az Isten legyen minden mindenben*” (I. Korinthus 15,28). Hit által befogadva Krisztust, elkezdődik az örök életünk már itt a Földön, s ez folytatódik és teljesedik be egyre mélyebben az örökkévalóság korszakain át. S ami még csodálatos ebben, hogy az ember egyénisége nem semmisül meg e láncolatban, szabadsága mindvégig és mindörökké megmarad. A bűn rabságából és nyomorúságából megszabadulva Isten fiainak dicsőséges szabadságát nyerjük el örök ajándékkul. Nem oldódunk fel valamilyen arctalan egyformaságban, hanem egyéniségként, de minden rossztól megtisztulva élhetünk, soha el nem múló hálával adózva Megváltónknak, Atyjának és a Szentléleknek.

Kereszténység vagy Krisztus?

Az eddig elmondottak fényében szükséges, hogy áttekintsük a szolgálat kérdését is. Jézus szenvedése előtt nem sokkal ezt mondta: „*Aki nékem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is: és aki nékem szolgál, megbecsüli azt az Atya.*” (János 12,26)

Megváltónk utalt arra, hogy aki Neki szolgál, annak követnie kell Őt, együtt menni Vele, együtt cselekedni. Krisztus az Úr, mi pedig az Ő személyes szolgálói vagyunk, s ott leszünk, ahol Ő van: az Istennel való egységben, a Vele való tökéletes közösségben. Nem olyan szolgák vagyunk, akikhez Isten közömbösen viszonyulna: egyrészt szeret bennünket, másrészt pedig, ahogy az ige mondja, megbecsül minket, értékeli a szolgálatunkat. Ez olyan gondolat, melyet az ember aligha merne magától kitalálni: a világegyetem Uralkodója megbecsüli és értékeli egy kis porszem ember szolgálatát. Lehetséges, hogy mások időnként nem értékelik a szolgálatunkat, de Jézus szerint az Atya értékeli, így tehát nem az a kérdés, hogyan minősítik az emberek.

Jézus így kezdte az idézett igét: „*Aki nékem szolgál, engem kövessen.*” A hangsúlyt az Ő személyes követésére és a Neki végzett személyes szolgálatra helyezte. Nem mindegy számunkra, hogy a kereszténység ügyét, Isten ügyét szolgáljuk, vagy Krisztust. Lehet, hogy ez a szembeállítás képtelenségnek tűnik, pedig nem az. Mi a különbség? Lehet-e különbség a kettő között? Sajnos igen.

A kereszténység ma

Először vegyük szemügyre a világkereszténységet. Roy Hession így fogalmazta meg a probléma lényegét: „Az a nagyon nagy baja a világkereszténységnek, hogy sokan odaszánták magukat a kereszténység ügyének, de nagyon kevesen szánták oda magukat Krisztusnak.”⁸ Tömören így lehet megfogni a lényegét. A különféle egyházaknak, felekezeteknek megvan a maguk elgondolása a kereszténység ügyéről, s

⁸ Roy Hession: *Jézus erőterében*, Harmat Kiadó, Budapest, 1999.

arról, hogyan lehetne ezt az ügyet egyre inkább előrevinni. Ám annak kiteljesedését láthatjuk, amit a bibliai próféciák már megjövendöltek: ennek a vége az lesz, hogy tökéletes ellentétbe kerülnek éppen Krisztussal, akinek – saját állításuk szerint – szolgálnak. Krisztus személye, tanítása eltűnik az eszmék tengerében, és nem figyelnek oda rá. Ha a kocsis nincs a bakon, a lovak oda viszik a szekeret, ahová akarják. Mi jellemzi ma a világkereszténységet? Tárgyalunk, nyilatkozatokat teszünk, kibékítjük az ellentéteket – keressük az egységet anélkül, hogy az igazságot keresnénk. Krisztus ellenben azt mondta: az igen legyen igen, a nem pedig nem (Máté 5,37) – s ezt az igen egyszerű dolgot bizony nem nagyon akarják már meghallani. Krisztus nem korszerű. Fogadjuk el egymás kereszténységét, mondjuk ki, hogy mindenütt az igazság van, nem kell sehová menni – igazság azon az oldalon is, ahol egykor máglyák égtek, kínzókamrák álltak, és igazság ott is, ahol a mártíromságot vállalták.

Ez régen volt, mondhatja bárki, de egy dolgot feltétlenül meg kell látnunk: azok az emberek komolyan vették a különbségeket, akár vállalták a mártíromságot, akár meggyújtották a máglyát, és senki sem áldozta fel az életét, ha nem hiszi, hogy vele az igazság. A „vagy-vagy” ma már nem korszerű, csak az „is”. Krisztus nem volt ökumenikus, nem tárgyalt a farizeusokkal, hogy megfogalmazhassanak valamilyen közös nyilatkozatot, elkenve a különbségeket, és előtérbe tolva egy-két hasonlóságot. Pedig az ügy szempontjából bizonyára előnyösnek tűnhetett volna a dolog. Ma már nincsenek ellentétek, igazság vagy hamisság, hanem „az igazság többszámúsága”, meg „kibékített különbözőség”. Addig jutott a kereszténység, hogy alapítójának személye és tanítása háttérbe szorult, mert sokak szerint – be nem vallottan – kényelmetlen és korszerűtlen.

Egy reális veszély

De térjünk át most a szűkebb körre: sokan vannak olyanok is, akik ismerik Krisztus tanításait a maguk szépségében, és valóban igyekeznek Őt a központba állítani, beszédét megtartani. De itt is megvan a veszély, hogy a súlypont észrevétlenül áttolódhat Krisztusról az ügyre. Ha próbát teszünk, és megkérdezzük **testvéreinket** a megtérésükről, az esetek nagy részében így kezdik: „Amikor megismertem az igazságot”, s százból alig van valaki, aki így kezdené, mint Pál: „Amikor találkoztam Krisztussal és megragadott engem...”

Vannak a keresztyénséggel ismerkedők között és testvéreink között is jó néhányan, akik hiszik és vallják a Biblia igazságait, de mégsem változik meg az életük, nem megy át a gyakorlatba a sok szép elv. Az igazság ismerete az, ami lenyűgözte őket, de hiányzik a tényleges oda-szánás, és nem valósul meg Krisztus követése sem: „*Aki nékem szolgál, engem kövessen.*”

Ha megkérdeznénk a hívőket, hogy ügyet szolgálnak-e, nyilván visszautasítanák a gondolatot, és talán magunkra nézve is azt mondanánk, hogy mi Krisztust szolgáljuk, nem pusztán egy ügyet. És bizonyára őszintén mondanánk vagy gondolnánk ezt. Ám a gyakorlat az, ami megmutatja, helyesen látjuk-e magunkat, vagy nem. Nehezen észrevehető a súlyponteltolódás, különösen saját életünkre nézve. Sok esetben keveredik bennünk a kettő: Krisztus szolgálata és az ügy szolgálata, s erőfeszítésre van szükség, hogy felismerjük magunkban, mely oldal elemei vannak többségben. A személyes szolgálatnak kell kizárólagossá válnia az életünkben, hiszen Jézus nem így kezdte: „aki Isten ügyét szolgálja, engem kövessen”, hanem a hangsúlyt az Ő személyes szolgálatára helyezte. Nemes dolog Isten ügyét szolgálni, ha valaki őszintén teszi ezt, mégsem igazán helyes. Sokkal magasabb rendű és eredményesebb a Krisztusnak végzett közvetlen szolgálat.

A tanítványok gondolkodása

A tanítványok életében is láthatjuk, hogy észrevétlenül keveredett bennük Krisztus és az ügy szolgálata. Egészen pünkösdig Isten ügyét szolgálták inkább, s észre sem vették. Ha lett volna módunk megkérdezni őket még a három és fél év során, bizonyára azt felelik, hogy Krisztussal járunk, Őt szolgáljuk. De tévedtek volna. Át kellett élniük egy nagy csalódást, szükségük volt arra, hogy találkozzanak a feltámadott Krisztussal, egy akaratra jussanak, s erő töltse el őket a magasságból. Csak mindezek után voltak képesek valóban Istennek szolgálni.

A tizenkettő közül a legvégletesebb példa Júdás. Megvolt a saját elképzelése az ügyről, és hogy miként lehet azt előrevinni. Földi királyság kell, amelyben – természetesen – ő lesz az egyik vezető. A saját érdeke sokat nyomott a latban, mindvégig. Ugyanazokat a tanításokat hallgatta, mint a többi tanítvány, de hogy megtette-e, amit Jézus kért, az attól függött, megegyezik-e az érdekeivel, elgondolásaival, vagy nem. Önmagát rendkívül bölcsnek tartotta, és állandóan azt erősítette magá-

ban, hogy ha meghallgatnák, tanácsait megfogadnák, az nagyban előrevinné az ügyet – ám Krisztus nem kért tanácsot egyik tanítványától sem.

Júdásnak ez az érdekközpontú magatartása nem változott. Úgy gondolta, hogy ha Jézusnak mindenképp kereszten kell meghalnia, akkor semmin nem változtat az, hogy ő elárulja-e vagy nem. De ha mégsem kellene meghalnia, akkor rá lehetne kényszeríteni a Megváltót, hogy végre foglalja el az Őt megillető helyet, s Júdásé lehetne a dicsőség, hogy királyt ültetett Izráel trónjára. Ha Jézus annyiszor megszabadult a szorongatott helyzetből, miért éppen most hagyná magát elfogni? Ha pedig királlyá lesz, Júdás lehet a második ember utána. Mindenképp jó üzlet Krisztus elárulása, bárhogya is alakuljon a dolog: vagy megmarad a harminc ezüst, és az is valami, vagy dúsgazdag és hatalmas ember lehet belőle, alkirály az egész világ felett. Ha tényleg Jézus a Messiás – és ez most ki fog derülni –, akkor az emberek mellé állnak majd, és királlyá teszik. Jézus bizonyára majd az őt megillető tisztelettel fog bánni Júdással mint ügyes szervezővel és rátermett emberrel. Krisztus nem akarja kézhez venni a földi királyságot? Sebaj, majd rákényszerítem – csak nem hagyja magát meggyilkoltatni! – S amikor Júdás látja, hogy Krisztus nem szabadítja ki magát, hanem a keresztre megy, minden összeomlik. Elárulta az igaz vért, úgy látja, vége az ügynek, vége neki is. Pedig ha... ha odafigyel Krisztusra, ha alárendeli magát Jézus szavainak, terveinek, mennyire másként alakulhatott volna az élete...

Ne gondoljuk, hogy csupán Júdásra volt jellemző a helytelen gondolkodás. A többi tanítvány életében is felismerhetjük az ügyért végzett szolgálatot, s ennek szembeötlő jeleként azt láthatjuk, hogy a tanítványok több esetben felülbírálták Mesterüket. Például ha Jézus nem fogadja be Júdást a tanítványok közé, csalódtak volna Őbenne, megkérdőjelezve bölcsességét. Hiszen Isten ügyében – meglátásuk szerint – nagy szükség volt (vagy lett volna) tanult emberekre, kiművelt, rangos főkre, mint amilyen például Júdás. De másokra is... „A tanítványokat nagy csalódás érte azzal, hogy Jézus nem próbálta megnyerni Izráel vezetőinek támogatását. Úgy érezték, hibát követ el azzal, hogy nem veszi igénybe ezeknek a befolyásos férfiaknak a támogatását ügye megerősítésére.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Választa tizenkettőt” c. fejezet)

A tanítványi körnek olyan elképzelései voltak Isten ügyéről, amelyekbe Krisztus néhány megnyilatkozása alig vagy egyáltalán nem fért bele. Odaszánták magukat, de úgy tűnik, inkább az ügynek, s terveikkel Krisztus szavai, tettei nem mindig vágtak egybe. Ami megegyezett elgondolásaikkal, arra odafigyeltek, ami nem, az előtt értetlenül álltak.

„Ettől fogva kezdte Jézus jelenteni az Ő tanítványainak, hogy néki Jeruzsálembé kell menni, és sokat szenvedni a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, és megöletni, s harmadnapon föltámadni. És Péter előfogva Őt, kezdte feddeni, mondván: Mentsen Isten, Uram! Nem eshetik ez meg Tevéled. Ő pedig megfordulván, mondta Péternek: Távozz tőlem, Sátán; bántásomra vagy nékem; mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra.” (Máté 16,21–23)

Az a legfélelmetesebb a dologban, hogy – Júdást kivéve – a tanítványok csupa jó szándékból cselekedtek. Lám, Péter is félrevonta Jézust, és barátilag meg akarta óvni Őt a rossztól. Csakhogy ez a jóindulat nem esett egybe Isten szándékaival és terveivel. Azt hiszem, nagyon bölcs az a közmondás, amely szerint „a pokolba vezető út is jó szándékkal van kikövezve”.

S minthogy a tanítványok gondolkodásában az ügy állt a közép-pontban, ennek természetes következménye volt az elsőségért való versengés, a „ki a nagyobb” szemlélet. Hiszen az ügy szolgálatában ki más tudná jobban, mit kell tenni, mint én, és természetes, hogy ha én tudom a legjobban, mi a jó, akkor nekem kell a vezetőnek lennem. Ez egyébként logikus gondolatsor, csak a kiindulópont rossz. S a tanítványok egészen az utolsó vacsoráig egyfolytában azon vetélkedtek, hogy ki a nagyobb, milyen hierarchiában rendeződjenek Jézus után. Csak azt nem vették észre, hogy ez a lelkület megmutatja, hogy éppen Krisztus nincs jelen ebben a képzelet szülte piramisban, mert tőle teljesen idegen az ilyesfajta felfogás. „Jézus pedig előszólítva őket, mondta: Tudjátok, hogy a pogányok fejedelmei uralkodnak azokon, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De ne így legyen közöttetek; hanem aki közöttetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok; és aki közöttetek első akar lenni, legyen a ti szolgátok. Valamint az embernek Fia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és adja az életét váltságul sokakért.” (Máté 20,25–28)

Mivel nem Krisztus volt a tanítványok életében a központ, nem is figyeltek rá kellőképpen. A szenvedést és a halált nem akarták és tudták meghallani, így aztán a feltámadás reménysége is süket fülekre talált náluk. A keresztre feszített Jézus halálában az ügyük halálát és végét látták. Úgy vélték, világuk összeomlott, mindennek vége. Ők diadalmas véget vártak, s ehelyett egészen más következett. Amíg az ügy jól ment, örültek, amint – úgy tűnt – vége lett, kétségbeestek. Annyira féltek, hogy bezárkóztak. Ha Jézust megölhették, akire felnéztek, akiben bíztak, mi lesz most övelük? „Mert ha a zöldellő fán ezt művelik, mi esik a száraz fán?” (Lukács 23,31)

A jeruzsálemi vezetők

Az ügy szolgálatába mindezekén túl valahogy mindig beszüremlik az emberi rész, a kicsinyesség, az „én mindent jobban tudok” szemlélet. Ezt láthatjuk Pál apostol és a jeruzsálemi keresztény vezetők kapcsolatában (Apostolok cselekedetei 21. fejezet). Nyilván úgy gondolták a vezetők, hogy az ügy szempontjából jó dolog, ha Pál elmegy a templomba, mert így majd elhallgattatja a kétkedőket. Nem álltak ki Pál és az igazság mellett, ehelyett kompromisszumot kerestek, amire Isten nem hatalmazta fel őket. Ebbéli döntésükben nagyrészt az irigység motiválta őket. Pálnak személyes elhívása és személyes irányítása volt Krisztustól, a jeruzsálemi vénék pedig nem vették észre önmagukban, mennyire veszedelmes minden, ami „testi”, ami az emberi természetből beszívárog Isten művébe. Döntésük és tanácsuk Pál számára nem a Szentlélektől származott. Ha egy ügyért dolgozunk, mindent intézhetünk úgy, ahogyan mi a legjobbnak látjuk, de ha Krisztusnak szolgálunk, akkor ezt csak úgy tehetjük, ahogyan Ő a legjobbnak látja.

Ha nem Krisztus személye áll a középpontban, óhatatlan a szakadás, az egyik vagy másik oldalhoz pártolás. Máris válaszfalak emelkednek a különféle felfogások között, még akkor is, ha egyébként nincsenek személyes ellentétek. De az ügy szolgálatában valahogy mindig megvannak ezek a háttérben, és időnként elő is kerülnek. Minden válaszfal csakis Krisztusban tűnik el, és sehogyan másképp.

A csodálatos halfogás történetének tanulságai

„Aki nekem szolgál, engem kövessen” – mondta a Megváltó. Ebben a mondatban benne foglaltatik a Krisztus iránti teljes engedelmesség is. A Jézusnak végzett szolgálat csak akkor mutathat fel valódi eredményt, ha személyesen Tőle kapjuk az utasításokat, és a Vele való közösségből nyerjük az erőt a munka elvégzéséhez. Legszebb példa erre a csodálatos halfogás története.

„És történt, hogy mikor a sokaság Hozzá tódult, hogy hallgassa az Isten beszédét, Ő a Genezáret tavánál állt. És látott két hajót állani a vízen: a halászok pedig, miután azokból kiszállottak, mosták a hálójukat. És Ő bemenvén az egyik hajóba, amely a Simoné volt, kérte őt, hogy vigye egy kissé beljebb a földtől: és mikor leült, a hajóból tanította a sokaságot. Mikor pedig megszűnt beszélni, mondta Simonnak: Evezz a mélyre, és vessétek ki hálójukat fogásra. És felelvén Simon, mondta

néki: Mester, jóllehet az egész éjszaka fáradtunk, mégsem fogtunk semmit: mindazáltal a Te parancsolatodra levetem a hálót. És ezt megtévén, halak nagy sokaságát kerítették be; szakadozott pedig a hálójuk. Intettek azért társaiknak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek és segítsenek nekik. És eljövén, megtöltötték mind a két hajót, annyira, hogy csaknem elsüllyedtek. Látván pedig ezt Simon Péter, Jézus lábai elé esett, mondván: Eredj el éntőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram! Mert félelem fogta körül őt és mindazokat, akik övele voltak, a halfogás miatt, amelyet fogtak, hasonlóképen Jakabot és Jánost is, a Zebedeus fiait, akik Simon társai voltak. És mondta Simonnak Jézus: Ne félj; mostantól fogva embereket fogsz. És a hajókat a szárazra vonván, elhagyták mindenüket és követték Őt.” (Lukács 5,1–11)

Ez a történet példája az „emberhalászatnak”, az Istenért végzett munkának. Halászokat láthatunk itt, Pétert és társait, a leendő tanítványokat. Ma úgy mondanánk, szakmailag képzett, jó halászberek voltak, akik tudták, mikor kell kivetni a hálót és mikor nem, hol lehet halat fogni, és hol nem. Egész éjjel halásztak, legjobb mesterségbeli tudásuk szerint, de nem volt eredménye. Most pedig Krisztus – miután tanítása által Isten felé irányította a figyelmüket – felszólítja Pétert, hogy evezzen a mélyre és vessék ki a hálókat. Simon Péter elmondta, hogy ők már voltak kinn, szakmailag megfelelő helyen és időben, de hiába. Ám a készség mégis megvolt benne, nem bírálta fölül az Urat, és hozzátette: „Mindazáltal a Te parancsolatodra levetem a hálót.” S lett is eredmény, halak nagy sokaságát kerítették be, annyira, hogy egyedül nem is bírtak a hatalmas fogással. Egy másik csodálatos halfogás alkalmával⁹ Krisztus azt mondta a tanítványoknak, hogy a hajó jobb oldalán vessék ki a hálót, és megisméltődött a csoda.

Az Istenért végzett munkában, az emberekért végzett szolgálatban ugyanazok az alapelvek érvényesek, mint ebben a történetben. Próbálkozhatunk sok mindennel, „szakmailag” jó dolgokkal, de ha rajtunk alapulnak a dolgok, legtöbbször nem lesz eredmény. Ám ha Krisztus mondja, hogy – látszólag alkalmatlan helyen és időben – tegyünk meg valamit, és megtesszük, azon lesz áldás. De az utasításokat személyesen Tőle kell vennünk, és azt kell tennünk, amit Krisztus akar. Vessük ki a hálót nappal, a mélyen, a hajó jobb oldalán, és lesz eredmény. Ilyen részletes útmutatásokat azonban csak Jézustól vehetünk, a magunk bölcsessége kevés. Részletes vezetést viszont csak úgy kaphatunk, ha az alapelvek már rendben vannak az életünkben.

⁹ János 21. fejezet.

Szeretünk úgy tekinteni magunkra, mint akik Krisztuséi vagyunk és hiszünk Őbenne, s bizonyára van is ebben igazság. Ám akkor mondhatjuk, hogy valóságosan hiszünk Jézusban és követjük Őt, ha a gyakorlati életünket is az Ő beszéde és akarata szerint építjük fel. Az engedelmesség nélküli hit nem hit. Az engedelmisség annak a következménye, hogy az ember örömmel megragadta Isten megmentő szeretetét, elkötelezve érzi magát Istennek, ezért engedelmeskedni kíván Neki. Önkéntes, szabad döntése alapján, kényszer nélkül. Az Úr az, aki a legteljesebb szabadságban munkálja bennünk mind az akarást, mind a végrehajtást, ebből következően nincs helye az Úrért végzett munkában semmiféle emberi kényszernek vagy noszogatásnak. Nagy lelki kárt okoz, ha valaki erőltetni próbálja azt, amit a Szentlélek csendes meggyőzéssel kívánt volna elérni. Vannak emberek, sajnos nem is kevesen, akiket az riasztott el az igazság gyakorlati követésétől, hogy az igazság ismerői türelmetlenek és tapintatlanok voltak velük szemben. A szeretetteljes tanácsolásnak természetesen mindig van helye, de ehhez feltétlenül a Szentlélek vezetésére van szükség, hogy tudjuk, mikor és mennyit mondjunk.

Istennek végzett munkákban Isten módszereit és alapelveit kell alkalmaznunk, e munkában minden, ami emberi, csak kárt okoz. Folyamatosan keresnünk kell a mennyei útmutatást, és gyakorlati tetteinket ehhez kell igazítanunk, mert *„van olyan út, mely helyesnek látszik az ember előtt, és vége a halálra menő út”* (Példabeszédek 14,12). Isten módszere az, hogy az embert a lelkiismereti szabadságának teljes tiszteletben tartásával vezeti. Megmutat nekünk egy igazságot, és készlet annak elfogadására. Ha nem fogadjuk el, és továbbmegyünk, akkor újra és újra megteszi ezt, mindaddig, míg végül jobb belátásra térünk. Így a saját szabad döntése alapján fejlődik (és egyedül így tud fejlődni) az ember jelleme, személyisége. Mi ennél célravezetőbbnek gondoljuk időnként a nyomásgyakorlás különféle – közvetett és közvetlen – formáit. Az erőltetés nem Isten módszere. Ha más módon próbálunk célt érni, mint ahogyan Isten tenné, ezzel kivesszük kezéből a dolgok intézését, magunkra véve minden, ezzel együtt járó félelmetes felelősséget. **Krisztus helyett dolgozni annyit tesz, mint Krisztus ellen dolgozni.** Az „antikrisztus” kifejezés pontosan azt jelenti, hogy Krisztus helyett és Krisztus ellen – s bár mindannyian tiltakoznánk és sértésnek vennénk, ha valaki azt mondaná, hogy antikrisztusi szerepet töltünk be, a valóságban mégis többször belecsúszunk ebbe, mint gondolnánk.

Krisztus szolgálai vagyunk, Krisztus irányít, tehát Ővé a fő felelőség. A teljes egyház gondjait, bajait, művének teljes felelőségét Krisztus soha nem helyezte és nem is helyezi emberi vállakra. Kijelöli számunkra a magunk feladatait, kinek többet, kinek kevesebbet, de a teljes felelőség mindenért – és személyesen értünk is – egyedül az Ő vállán nyugszik. Ebből következően akkor működünk jól a saját körünkben – ki kisebb, ki nagyobb körben –, ha személyesen Krisztustól vesszük azt, amit tennünk kell. Ő a fej, mi a tagok vagyunk. Nélküle semmit sem tehetünk, és minden, amit nélküle teszünk, nem felel meg az isteni kíváncsnak. *„Aki nékem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is: és aki nékem szolgál, megbecsüli azt az Atya.”* (János 12,26)

A szolgálat nagyon fontos a keresztény életben, de Krisztus rámutat arra, hogy ennek alapja az Ő követése, a közösség Vele. Fontossági sorrendben tehát a szolgálatot megelőzi az élet minősége, azaz hogy Istennel közösségben élünk-e, vagy nem. Előfordul, hogy valaki azt gondolja: mindegy, hogyan élek, ha a szolgálatomat jól ellátom. Ez azonban önbecsapás. Az Isten által felállított sorrendben első az élet milyensége, az Ő visszatükrözése, a szolgálat csak ezután következik. S ez egészen természetes, hiszen ha Istennel nem vagyok közösségben, nem is tudom jól ellátni a szolgálatomat. Ezenkívül a legnagyobb szolgálat sem ment semmilyen bünt! Nem lehet egyenlegvonással próbálkozni jó és rossz dolgaink között. Képzeljük csak el azt a helyzetet, hogy valaki bíróság előtt áll, mert elgázolt egy embert. Vajon mondhatja-e: „Igaz, hogy most elütöttem valakit, de a múltkor adakoztam az árvízkárosultak javára, ezért kérem, mentsenek fel!” Képtelen érvelés.

A személyes szolgálat alapja a Lélekkel való közösség. Ha ez nincs meg, akkor csak olyan leszek, mint a „zengő érc és pengő cimbalom”, amit mondok, elszáll a levegőbe. A Szentlélek jelenléte nélkül nincs átütő erő az ember szavaiban, nem vonzó az élete. Sokszor nem az ismereteinkkel van probléma, hogy ne tudnánk valamit,¹⁰ hanem a fő gond az, hogy nem akarjuk követni a jót. S ezen a problémán az ismeretek átadása önmagában nem segít, a Szentlélek munkájára van szükség.

¹⁰ Lásd a Római levélben: „Mert ami az Isten felől tudható, nyilván van öbenük [a népekben, minden emberben], mert az Isten megjelentette nekik: mert ami Istenben láthatatlan, tudniillik az Ő örökkévaló hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az Ő alkotásaiból értelmes meggondolás által látható; úgyhogy nem tartható értük védőbeszéd.” (1,19–20)

8.

Mit jelent a közösség az Újszövetségben?

A Bibliában, Pál és János apostol leveleiben nagy hangsúlyt kap a „közösség”, amely kifejezés az eredeti görög nyelvben igen gazdag jelentéstartalmú.¹¹ János apostol így ír levele első fejezetében: „Amit hallottunk és láttunk, hirdetjük néktek, hogy néktek is közösségek legyen velünk, és pedig a mi közösségünk az Atyával és az Ő Fiával, Jézus Krisztussal.” (I. János 1,3) Az Üdvözítő és az ember közössége a Szentlélek által valósul meg, s fokmérője a felebaráthoz való viszonyulás. Ugyanakkor, ezzel együtt, jelenti a gyülekezet (ekklészia), a közösség belső egységét is, és **testületi viszonyát Istennel**. A közösségnek¹² tehát mindhárom dimenzióban fenn kell állnia: az egyénnek Istennel, a gyülekezet tagjainak egymással, illetve a gyülekezetnek (egyháznak) Istennel. Ha mindhárom dimenzió rendben van, akkor nevezhetjük igazán közösségnek a gyülekezetet, illetve az egyházat. Természetesen a Szentlélek által valósul(hat) meg a koinónia, s hogy a közösség vagy **részesülés** tökéletes legyen, mindhárom szinten van tennivaló és lehetőség a fejlődésre.

A közösség megléte az egyén életében lesz nyilvánvalóvá legelőször, itt derül ki, hogy valóban közösségben, egységben vagyunk-e Krisztussal, és **csakugyan részesedtünk-e belőle**? Az életünk minősége tesz erről tanúságot – s ugyanígy van ez a gyülekezet és az egyház életében is. A széthúzó hívők a szó eredeti értelmében nem alkotnak gyülekezetet, s a pártoskodás, versengés világos jele annak, hogy nincs

¹¹ Koinónia: 1. Közösködés, részesedés valamiben, 2. közösség, 3. viszony, érintkezés, társaság, 4. bizalmas kapcsolat, szerelmi viszony, 5. részvét, szeretetadomány. (Györkösy Alajos, Kapitánffy István, Tegye Imre: Ógörög–magyar szótár, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990.)

¹² A közösség fogalmának mélységére utal az, hogy a Biblia ugyanezt a kifejezést használja arra, hogy Krisztus részese lett a mi testünknek és vérünknek: „Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, Ő is hasonlatosképpen részese lett azoknak, hogy a halál által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, tudniillik az ördögöt.” (Zsidókhöz írt levél 2,14)

meg a közösségi lét alapja, a Krisztussal való közösség az egyének szintjén – tehát hogyan lehetne meg testületileg?

Krisztus hiánya törvényszerűen az egység hiányát eredményezi. Az igaz keresztények egysége nem kívülről jön, hanem belülről fakad, egészen természetes módon: a bennem élő Krisztus és a benned élő Krisztus egységben és szeretetben lesz egymással, minden emberi erőlködés és kényszerítés nélkül.

A Krisztussal való közösség előfeltétele az egyén számára a bűnbánat, ezt követi a helyreállított közösség következményeként a bűn elhagyása. Mint testületnek, a gyülekezetnek hasonlóképpen el kell hagynia minden olyan gyakorlatot, amely nem viseli magán a menny jóváhagyását, s az egyház – mint gyülekezetek közössége – ugyancsak ez előtt a feladat előtt áll. A korábbi fejezetekben láthattuk, hogy minden, ami emberi, az egyén életében is csak akadályt jelent a győzelem elérésének útján, s ugyanez igaz a gyülekezet és egyház küldetésére nézve is.

A közösség hiánya miatt a gyülekezetek egy része nem befogadó: nem képes azt a „fészekmeleget” nyújtani az Úr felé indulóknak, amelyre pedig oly nagy szükség lenne. Az utóbbi időben egyre erőteljesebb az a folyamat, hogy különböző befolyások még a meglévő közösséget is lerombolják, és a közösség átalakul közönséggé. Marad az istentiszteleten való találkozás, az elmegyünk-megnézzük-hazamegyünk körforgása. Azonban ez nem elég. A bibliai értelemben vett közösségre, Istentől való részesedésre van szükség, ami törvényszerűen testvériséget és egységet teremt – és csak ez képes erre.

A cél

Milyen céllal teremtette Isten az embert, és milyen céllal hívta el az egyházat mint közösséget? A bűn megjelenése természetesen bonyolulttá tette a dolgokat, de a cél mit sem változott. Isten eredeti céljaiból keveset értünk, a bűn miatt szükségessé vált közbeeső célról sokkal többet. A romlás történelme egy hurok azon az egyenesen, amit Isten útként jelölt ki az ember és az emberiség, illetve az egyház elé. Miután a rossz véget ér, a helyreállítás munkája befejeződik, tovább folytatjuk utunkat az Isten által eredetileg meghatározott célok felé. Az egyén földi céljáról számos Biblia-vers szól, egyik ezek közül Pál kijelentése: „*Mert akiket előre ismert, előre el is rendelte, hogy azok az Ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek.*” (Róma 8,29) Az I. Korinthus 15,28 pedig a hasonlóság mértékének mélységét mutatja meg. Krisztus mindent alávet

uralmának, s maga is alávetetik az Atyának, „*hogyan az Isten legyen minden mindenben*”. Ennek megvalósulásához pedig győztes egyénekre és győztes egyházra van szükség – már itt, a Földön. A győzelem az elhagyás oldalán a büntől való megszabadulást jelenti, mindannak megtagadását, ami a megromlott természetből következik, ezzel egy időben pedig, a befogadás oldalán, Isten elveit és gyakorlatát kell megvalósítanunk a koinónia által – mindhárom dimenzióban.

Életünk célja az üdvösség elnyerésével együtt a győzelem Sátán és műve fölött. Krisztus már győzött, a harc alapvetően eldőlt. A Megváltó visszament a mennybe, és a megváltás terve azzal fejeződik be, hogy az Úr a Földön megtisztít egy népet, amely Őhöz hasonlóan győztes.

Az efézusi levél 5. fejezetében Pál apostol megmutatja, milyennek kívánja látni egyházát az Úr, amikor földi történelmünk végén eljön: „*Krisztus is szeretete az egyházat, és Önmagát adta azért; hogy azt megszentelje, megtisztítván a víznek fürdőjével az ige¹³ által, hogy majd Önmaga elébe állítsa dicsőségben az egyházat, úgy hogy azon ne legyen szeplő vagy sömörögzés,¹⁴ vagy valami afféle; hanem legyen szent és feddhetetlen.*” (Efézus 5,25–27)

Ez tehát az egyház célja: legyen szent és feddhetetlen. Pál apostol ebben a fejezetben a házasság képét alkalmazza Krisztusra és egyházára, s ez a jelkép az Igében még számos helyen megtalálható. Krisztus a vőlegény, az egyház a menyasszony, olyan menyasszony, akinek fel kell készülnie vőlegénye fogadására. Itt, az ötödik fejezetben azonban Pál tesz egy jelentőségteljes utalást: „*Mert az Ő testének tagjai vagyunk, az Ő testéből és az Ő csontjaiból valók. Annakokáért elhagyja az ember atyját és anyját, és ragaszkodik a feleségéhez; és lesznek ketten egy testté. Felette nagy titok ez: de én a Krisztusról és az egyházról szólok.*” (Efézus 5,30–32) Az apostol szó szerint idézi Mózes I. könyvéből a házasságról szóló ígét. A „ragaszkodik feleségéhez” kifejezés az eredeti

¹³ Hréma.

¹⁴ Más fordítások a „folt és ránc” kifejezéssel adják vissza ezeket a szavakat. Mi a különbség a folt és a ránc között? Az ige fehér gyolcsnak nevezi a szentek (egyének és egyház) öltözetét (Ezékiel 16. fejezet, Jelenések 19,8). A folt nyilvánvalóan a bünt jelenti, amely elcsúfítja a ruhát (jellemet). A ránc, a gyűröttség azt jelenti, hogy valaki nem fordított kellő gondot az egyébként tiszta öltözékére. Azok a dolgok tartoznak tehát ebbe a kategóriába, amelyek nem törvényszegések (I. János 3,4), de mégis helytelenek – emberi cselekvések, amelyekről Isten ugyancsak meg kíván tisztítani minket.

héberben a „szétválaszthatatlanul összeragasztani” értelmet hordozza: s valóban, a jó házasság a házaspárok közötti tökéletes egységet jelenti. Itt, lelki értelemben, Krisztus és egyháza kapcsolatában pedig az ideális állapotot mutatja be: az egyház egy Krisztussal. Szétválaszthatatlanul egyek. „Elhagyja atyját és anyját” – ez a kijelentés ebben a szövegösszefüggésben rendkívül jelentőségteljes. Az ige a Szentháromság személyei közötti kapcsolattal azonos szintre emeli Isten és egyháza kapcsolatát. S valóban, Krisztus elhagyta a mennyet, hogy meghozza értünk áldozatát. Az örök elvesztés kockázatát is vállalta, csak hogy legyen lehetőségünk az életet választani. Krisztus áldozata nélkül nem lenne számunkra egyéni megváltás, és nem létezne egyház sem a bűn világában. Ő az alap, a cél és az út is egyszerre.

Az egyház előképe

Figyelemre méltó, hogy miután szó szerint utal Mózes első könyvére, Pál még egy fontos közvetett azonosítást tesz. Ezt olvashatjuk: „Mert az Ő testének tagjai vagyunk, az Ő testéből és az Ő csontjaiból valók.” (Efézus 5,30) Ez utalás Éva teremtésére. Ádám előképe Krisztusnak,¹⁵ s ezzel párhuzamosan Éva előképe az egyháznak.¹⁶ Több helyen is alkalmazza az Ige az asszony jelképét az egyházra, s ebben a részben Éva az, aki személyében előképe a gyülekezetnek.

Mi tehát az egyház? Mi a gyülekezet? Nem más, mint Krisztus része, testéből való test, csontjából való csont. Éva Ádamból lett, az egyház pedig Krisztusból. Ezért egyek, egy test, egy vér. A gyülekezet mennyei szempontból tehát csak abból áll, ami Krisztusból való. Isten szemében az igazi egyháznak nem része semmi olyan, aminek alapja az emberi természet, ami „porból lett és ismét porrá lesz”, semmi, aminek köze van a bűnhöz. Csak az mehet át az örök életre, ami Krisztusból és Krisztustól származik, ami a mennyből jött, az térhet oda vissza. Ami az „atyáinktól örökölt hiábavaló életünkből” (I. Péter 1,18) való, legyen az bármilyen nemes szándékon alapuló is, nem állhatja ki a tűz próbáját.¹⁷ Ami az óemberi természetünk folyománya, nem jelent segítséget Krisz-

¹⁵ I. Korinthus 15,22; Róma 5,14–21.

¹⁶ Érdemes lenne abból a szempontból is vizsgálni, hogy a bűneset mennyiben előképe az egyház hitehagyásának mind az ó-, mind az újszövetségi időben, ez azonban szétfeszítené a jelen munka kereteit.

¹⁷ Vö. I. Korinthus 3,11–15 és Róma 8,14.

tusnak, sőt rossz **következményeket** hordoz csíráiban és gyümölcsseiben egyaránt. „Ezt mondja az Úr: Atkozott az a férfi, aki emberben bízik és testbe helyezi erejét, az Úrtól pedig eltávozott a szíve!” (Jeremiás 17,5) Az „átok” az igében a rossz természetes következményeit is jelenti, és a gyakorlatban is látható, hogy amit az emberek önmaguktól, mennyei indíttatás és segítség nélkül találnak ki és visznek véghez a gyülekezetben, sohasem hozza meg a várt eredményt és áldást. A gyülekezetben csak annak van helye, ami Krisztustól való, és ami a Szentlélek irányítása alatt áll. Éva csak abból állt, amit Ádám csontjából alkotott Isten, a gyülekezet pedig igazából csak az, ami Krisztus életét nyilvánítja ki.

Tegyük fel a kérdést: Jézus Krisztus életében mennyiben nyilvánult meg emberi természete? A válasz egyszerű: semennyiben. Ő soha nem engedett a megromlott természetnek, egyetlen tette sem az ádami természet készítésén alapult. S ha az egyház Krisztus teste, semmilyen óemberi megnyilvánulásnak nem szabadna helyet adnia. „Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus” (Galata 2,20) – ez a kijelentés „elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megosztásáig” (Zsidókhoz írt levél 4,12), és nem ismer semmiféle kompromisszumot az óemberrel. A gyülekezet ideális (és leendő győztes) állapotában olyan egyénekből áll, akik részesülnek Krisztus életében a Galata 2,20 értelmében. Krisztus a mennyei szentélyben olyan egyházért munkálkodik, amelyben nyoma sincs bűnnek, s amely mentes minden emberi tisztátalanságtól és hiányosságtól – olyan gyülekezetekért, amelyek kizárólag Krisztusból származnak és Krisztusért élnek, Ő az alapjuk. Az Efézusi levél ötödik fejezetéből látható: az Úr nem azt tűzte ki elsődleges célként számunkra, hogy az egyház, a gyülekezet minél nagyobb legyen, hanem azt, hogy minél szentebb – s ha előbb szent lesz, utána nagy is lesz (vö. Jelenések 6,2). „Ami testtől született, test az; és ami Lélektől született, lélek az.” (János 3,6) Az igazi imádók „Lélekben és igazságban” (János 4,24) imádják Istent. Lelki dologgá válhat az, ami a testtől született? Semmiképpen. Minden azon múlik, milyen forrásból táplálkoznak a cselekedeteink. Ha pusztán az örökölt képességeinkkel munkálkodunk, saját magunkban bízunk, és úgy használjuk az erőnket, ahogyan jónak látjuk, nem lesz a munkánknak gyümölcse (vagy igen kevés¹⁸). Csak a Szentlélek munkája

¹⁸ Isten különleges kegyelme, hogy sok esetben az önmagukban értéktelen emberi erőfeszítéseket is képes valamelyest jóra fordítani, de ez nem jelent mentesítést, sem érdemet azok számára, akik nincsenek Istennel közösségben, vagy nem a mennyei elvek szerint cselekszenek. Vö. Máté 7,21–23.

eredményezheti Isten országának terjedését és növekedését az emberi szívekben. Lélektől áthatottnak kell lennie az embernek, aki munkálkodik, a célnak, amelyet el kell érni, és a célhoz vezető cselekvésnek is. Ez jelenti Isten uralmát az egyén életében. Nem „én” cselekszem, a saját fejem után, hanem a bennem élő Krisztus. *„Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.”* Mindaz, ami hústesti, természeténél fogva kivonja magát Isten uralma és irányítása alól, ezért elhagyandó, mert már önmagában is, de gyümölcsseiben is káros. Nem lakik a „test”-ben semmi jó (Róma 7,18), ezért nem is eredményezhet jót. Sátán legjobb módszere az elbuktatásunkra az, hogy rávesz bennünket: a saját képességeinkre támaszkodjunk. Ha ezt el tudja érni, máris vesztettünk, még akkor is, ha betű szerint pillanatnyilag még semmi törvénytelenséget nem követtünk el. Azt akarja, hogy egymagunkban cselekedjünk – legyen az a bűn elleni harc, vagy bármilyen szolgálat. Ezzel máris rést nyitottunk számára, amit kihasználhat és ki is használ, hiszen természetes képességeinknél fogva képtelenek vagyunk az Isten szerinti jóra. Isten munkája arra irányul, hogy óemberünk összezúródjon a Kősziklán, megtöri az ereje, s ha ez megtörtént, Krisztus ereje lakozhasson halandó testünkben.¹⁹ De ha nincs meg az első, nem lehet meg a második sem. Aki meg akarja tartani a saját (természet szerinti) életét, elveszíti azt, aki pedig hajlandó elveszíteni, megnyeri az örök életet (vö. Máté 16,25). Meg kell tanulnunk, hogy csakis Krisztusra támaszkodjunk minden cselekedetünkben. A Bárány feleségéről ezt olvassuk: *„És adatott annak, hogy felöltözzék tiszta és ragyogó fehér gyolcsba; mert a fehér gyolcs a szentek igazságos cselekedetei.”* (Jelenések 19,8) Az egyház és az egyén minden tette igaz lesz, és ez nem a természeti életből következik, hanem „adatik” Istentől, a Szentlélek munkájának gyümölcseként, mind a szándékot, mind a végrehajtást tekintve (vö. Filippi 2,13). Végzetes hiba, ha azt gondoljuk, hogy elegendő nekünk egy átlagos keresztényi, nagyobb bűnöktől mentes élet. A cél sokkal, de sokkal magasabb. Szent ember, szent gyülekezet, szent egyház – Isten embere, Isten gyülekezete, Isten egyháza a cél, ahol Ő uralkodik mindenkor és mindenkiben.

¹⁹ Sajnos sokáig tart, mire belátjuk, hogy önerőből nem megyünk semmire. Százszor is kudarcot vallunk, mire végre Krisztus kezébe adjuk magunkat. S ha látjuk is ezt, sokszor kell még Krisztushoz mennünk a bűneink miatt elkeseredve, mire ki tudja munkálni bennük, hogy a valóságban Őrá támaszkodjunk, s így meg tudjon tartani bennünket.

A kihívottak közössége mint Krisztus teste

Ha összetört az énünk Krisztuson, Ő lakozik bennünk, vagyis **tapasztaljuk a hit általi megigazulást**, ez egy új területen is változást hoz az életünkbe. **Látásunk lesz arról**, amit Pál így fogalmaz meg: „*Ti pedig a Krisztus teste vagytok, és tagjai rész szerint.*” (I. Korinthus 12,27) Ugyanezt a gondolatot a Római levélben így fogalmazza meg az apostol: „*Kérlek azért titeket, atyámfitai, az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elmétek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata. Mert a nékem adott kegyelem által mondom mindenkinek közöttetek, hogy feljebb ne bölcselkedjék, mint ahogy kell bölcselkedni; hanem józanon bölcselkedjék, amint az Isten adta kinek-kinek a hit mértékét. Mert miképpen egy testben sok tagunk van, minden tagnak pedig nem ugyanazon cselekedete van: azonképpen sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk.*” (Róma 12,1–5)

Az odaszánás alapvető fontosságú kérdés, szükséges, hogy egy keresztény tudatosan le akarjon mondani mindenről, ami az emberi természetből származik. Ez Isten okos tisztelete. Változzon meg a belső emberünk, az elménk, térjünk meg, és minden emberi elgondoláson túl keressük Isten akaratát. A világ normarendszerét tudatosan el kell utasítanunk. A bölcselkedés ne az emberi gondolatokon, képességeken, emberi szemmel jónak és szépnek látszó dolgokon alapuljon, hanem az Istenbe vetett bizalmon, s az Ő akaratának követésén. Hit szerint kell bölcsnek lenni, nem test szerint. Az alázatosság az a magatartás, amelynek alapján gondolkodni és cselekedni kell. Isten szándéka az, hogy közösséget hozzon létre, Krisztus testének tagjává tegyen, nem pedig az, hogy millió egyéni keresztény legyen a világon, akik egymástól függetlenek, és a saját elgondolásaikat viszik véghez.

Pál itt a test hasonlatát alkalmazza: egymásnak tagjai vagyunk, Isten családjának tagjai. Ez a család egy testet alkot, mi pedig egyenként egy-egy tag, egy-egy rész vagyunk ebben a testben. Ezt olvashattuk: egy

test a Krisztusban, vagyis az Istennel való közösségben. Ha Krisztus bennem él és megnyilvánul, akkor vagyok a test része, akkor vagyok a gyakorlatban és a valóságban Isten családjának tagja. Korábban idéztük Efézus 5,30-at: „*Mert az Ő testének tagjai vagyunk, az Ő testéből és az Ő csontjaiból valók.*” Láttuk, hogy a gyülekezet mennyei szempontból csak abból áll, ami Krisztusból származik. Aminek a menny a forrása, az juthat el oda. Semmit nem adhatunk hozzá Krisztushoz, ez világos. Mi csak azt tudnánk hozzáadni, ami belőlünk való, de az, ami belőlünk ered, bűnnel fertőzött, annak pedig semmi köze nem lehet Hozzá. S többek között azért van Isten lelki egyháza olyan mélyponton, ahol van, mert sok mindent megpróbáltunk hozzáadni Krisztus testéhez, amit nem lehet. Csak akkor emelkedik magasabb szintre az egyház, ha mindent kidobálunk, ami emberi, ezért értéktelen. A hőlégballon is csak akkor emelkedhet fel, ha elvágják a köteleket, amelyek a földhöz kötözik, és kidobálják a homokzsákokat, amelyek lehúzzák.

Az egyház tagjaiként tekintünk magunkra akkor is, ha megtéretlen tulajdonságokat melengetünk magunkban. Ha én, a mennyben elismert egyház tagja keményen ítélkező, irgalmatlan és szeretetlen, kemény szívű, nagyravágyó, másokat lenéző és ledorongoló vagyok, akkor nem gondolom végig, hogy mindezt hozzáadtam Krisztushoz. Ha így vagyok az egyház, a gyülekezet része, akkor ezeket hozzátettem Krisztus testéhez. Ám ezek Krisztusnak nem tulajdonságai. Amilyen mértékben él bennem a Krisztus, annyiban vagyok a test része, az egyház része. Krisztusban semmi nincs, ami a megromlott emberi természetből származik. Amikor eljön az idő, hogy Krisztus leválassza egyházáról minden emberit – márpedig rövidesen eljön az az idő –, akkor mi lesz velem, ha továbbra is ezeket művelem? Engem is leválassza a bűneimmel együtt, és örökre elveszek. Nincs harmadik út: vagy-vagy. Vagy megtérek mindezekből, vagy elveszek.

Milyen egyház illik Krisztushoz?

Ha Ádám és Éva kapcsolatát Krisztus és az egyház előképeként alkalmazzuk, akkor láthatjuk, milyennek is kell lennie a gyülekezetnek. „*Szerzek neki segítőtársat, hozzá illőt.*” (I. Mózes 2,18) Vajon a mai egyház betölti-e ezt a mércét, hogy segítőtársa Krisztusnak, méghozzá nem is akármilyen, hanem „hozzá illő”? Azután ezt mondta a Biblia az első emberpárról, s később Pál Krisztusról és az egyházáról: „*...lesznek ketten egy testté.*” (Efézus 5,31–32) Egy szándék, egy akarat, egység az

egymás iránti szeretetben, egy test, egy Lélek. Itt bepillanthatunk egy kicsit az Ige mélységeibe, és láthatjuk, milyen távol vagyunk attól a kívánalomtól, amelyet az Úr elénk tár.

Bár ez ma még csak álom, tudnunk kell, hogy Isten mindezt ki fogja munkálni az utolsó időben, vagyis korunkban. S hogy ez megvalósulhasson, elsőként meg kell értenünk, mit is jelent a gyakorlatban Krisztus teste részének lenni. De a megismerés csak az első lépcsőfok, mert ez nem pusztán ismeret, hanem látás kérdése is. Hogyan látom magamat, hogyan tekintek a többiekre, hogyan tekintek Krisztus lelki egyházára?

Mire való a test?

A Biblia több helyen is úgy szól az egyházzal, a gyülekezetről, mint Krisztus testéről. Valójában mire is szolgál a test? Hogyan jön létre? Mi a célja? Először nézzük meg, hogyan épül fel a test a Teremtés könyve szerint. *„És formálta az Úr Isten az embert a földnek porából, és lehelt az ő orrába életnek leheletét. Így lőn az ember élő lélekké.”* (I. Mózes 2,7) Isten a porral kezdi a munkáját, ami önmagában semmi értéket nem képvisel. Ezek vagyunk mi, a természeti életünkkel, az öröklött emberi természetünkkel. Vannak különböző képességeink, tudunk gondolkodni, tervezni, dolgokat véghezvinni, de ez még mindig csak por, amíg meg nem térünk. Amikor Isten kezébe adjuk magunkat, akkor Ő testet formál ebből a porból. De hogy a test működjön, élni tudjon, szükség van valamire, s ez a lélek. Amíg ez nincs meg a testben, és nem hatja át, addig nincs élet. A test csak úgy működik, hogy a Szentlélek által élő lélekké lesz, a tagok egységben működnek a test részeként. Ez az ember, aki így elkészült, képes az életre: cselekszik, munkát végez. A test arra való, hogy megnyilvánulhassunk általa.

Mi lehet „Krisztus teste”? Nem más, mint Krisztus földi életének folytatása. Amikor Jézus eljött a Földre és itt élt, emberi testre volt szüksége ahhoz, hogy kifejezhesse magát. Ma is szüksége van testre, mint földi életében, hogy megnyilvánuljon, s munkáját véghezvigye. A gyülekezet, az egyház azért van, hogy kifejezze Krisztust. Ahogyan mi sem tudjuk egész személyiségünket egyetlen tag, például fül, szem, száj, kéz vagy láb útján kifejezni, Krisztus sem tudja teljes személyiségét nyilvánítani testének egyetlen tagja által. Ehhez az egész testre szüksége van. Azelőtt mint egyén fejezte ki magát, most pedig testületileg nyilvánul meg. Ez a testület a gyülekezet, az egyház, amely kifejezi Krisztust,

a Megváltó munkáját végzi, kinyilvánítja Őt, ez az Ő teste. Amikor közöttünk élt, Krisztus elrejtette isteni dicsőségét, hogy elviselhesük jelenlétét. Jelleme mutatta meg, ki is Ő valójában. Most, hogy újra felöltözte mennyei dicsőségét, földi teste által kívánja bemutatni a tökéletes jellemet, az igaz szeretetet – általunk.

Pál apostol, miután beszél a lelki ajándékokról, ezt mondja a tagokról: *„Mert amiképpen a test egy és sok tagja van, az egy testnek tagjai pedig, noha sokan vannak, mind egy test, azonképpen a Krisztus is. Mert hiszen egy Lélek által mi mindnyájan egy testté keresztteltettünk meg, akár zsidók, akár görögök, akár szolgák, akár szabadok; és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg. Mert a test sem egy tag, hanem sok. Ha ezt mondaná a láb: mivelhogy nem kéz vagyok, nem vagyok a testből való; avagy nem a testből való-é azért? És ha a fül ezt mondaná: mivelhogy nem vagyok szem, nem vagyok a testből való; avagy nem a testből való-é azért? Ha az egész test szem, hol a hallás? Ha az egész hallás, hol a szaglás? Most pedig az Isten elhelyezte a tagokat a testben egyenként mindeniket, amint akarta. Ha pedig az egész egy tag volna, hol volna a test? Így azonban sok tag van ugyan, de egy test. Nem mondhatja pedig a szem a kéznek: Nincs rád szükségem; vagy viszont a fej a lábknak: Nem kellett nekem. Sőt sokkal inkább, amelyek a test legerőtelenebb tagjainak látszanak, azok igen szükségesek: és amelyeket a test tisztességtelenebb tagjainak tartunk, azoknak nagyobb tisztességet tulajdonítunk; és amelyek értelenek bennünk, azok nagyobb ékességben részesülnek; amelyek pedig ékesek bennünk, azoknak nincs erre szükségük. De az Isten szerkesztette egybe a testet, az alábbvalónak nagyobb tisztességet adván, hogy ne legyen hasonlóság a testben, hanem ugyanarról gondoskodjanak egymásért a tagok. És akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a tagok mind; akár tisztességgel illetetik egy tag, vele együtt örülnek a tagok mind. Ti pedig a Krisztus teste vagytok, és tagjai rész szerint.”* (I. Korinthus 12,12–27)

Pál itt megerősíti, hogy Isten szándéka különböző tagokból felépíteni Krisztus testét. Ő helyezi el a tagokat a megfelelő helyre, más-más tevékenységet bízva rájuk. Mindegyik testrész fontos, és mind-egyiknek el kell látnia a saját feladatát. Ám egyik tagnak szüksége van a másokra a test jó működése érdekében: ha nem működnek együtt, rövidesen egyik testrész sem működik. A helyes működés csak a testben mint egészben képzelhető el. Különbözőek a feladatok a testben: vannak, amelyek népszerűek, mások pedig nem. De nem az a fontos, mi népszerű, hanem az, hogy mire van szükség. Nem lehet mindenki lelké-

szi feladattal megbízva, s a gyülekezetet takarító munkája ugyanolyan fontos. A takarító becsülje meg a lelkész munkáját, s a lelkész ugyanúgy a takarítóét. Mindkettő más jellegű feladat, más-más szolgálat a test élete érdekében, de mindegyik szükséges, és csak ez az, ami igazán számít. Ha mindenki jól végzi a kötelességeit, akkor rend és élet van a gyülekezetben.

A tagok munkájának két iránya van: egyénileg azért kell munkálkodniuk, hogy a test létét, jólétét biztosítsák. A tüdő keringteti a levegőt, a szív a vért stb., ezáltal él a test. A tag alárendeltje a testnek, a testért van, nem önmagáért, s egy tag jóléte vagy betegsége kihat az egész testre. Az egész test pedig munkára van rendelve, s akkor tudja elvégezni a munkáját, ha a tagok egészségesek, vagyis jól működnek, harmóniában vannak egymással, és a fej irányítása alatt tevékenykednek.

A jó működés feltételei

Mikor egészséges egy tag, mikor működik jól? Az első fontos feltétel az, hogy egy tag tagnak tekintse magát, akinek feladata a test jólétének biztosítása. Magyarán: egymás szolgálatára hívott el bennünket Isten, a testet pedig a maga egészségében arra rendelte, hogy embereket mentsen meg az örök élet számára. Ez persze nem jelenti azt, hogy az egyes személynek ez nem lenne feladata, ám ha a test példáját tekintjük, akkor látjuk, hogy egy tag munkája során valójában az egész test is dolgozik. Hogy a száj beszélhessen, a háttérben a szívnek, a tüdőnek stb. dolgoznia kell. Ha a kéz mozdul, vele együtt mozdul az alkar, a könyök stb.

Mi egy tag feladata?

Ha látjuk annak fontosságát, hogy tagnak tekintsük magunkat, a következő kérdés az, milyen feladatot kell ellátnia a tagnak, mi a dolga az adott személynek?

Itt érkezünk a lelki ajándékok kérdésköréhez, s itt is óvakodnunk kell a végletektől. Az egyik véglet az, amikor a tag úgy akar a képességeivel szolgálni, hogy nem helyezi azokat a Szentlélek ellenőrzése alá. Aki természeténél fogva éles eszű, az legyen tanító, aki megtalálja a hangot az emberekkel, az legyen diakónus, aki precíz, rendszerető

ember, az legyen a teremdiakónus, és még sorolhatnák. Ezek a tulajdonságok fontosak, de még fontosabb az a kérdés, hogy vajon önmagamra támaszkodom, Isten nélkül elvégezve a feladatomat, vagy igénylem-e a Lélek támogatását abban is, amiben biztosnak érzem magam? „*Ami testtől született, test az; és ami Lélektől született, lélek az.*” (János 3,6) Sokszor az a gond, hogy valaki szeretne „valaki” lenni a gyülekezetben, úgy gondolja magáról, hogy ez vagy az a pozíció éppen jó lenne neki. Ha pusztán a pozícióval járó tekintély, a becsvágy vonzza, máris világos, hogy jobb nem megadni neki, amit kíván.

A másik véglet, amelyet el kell kerülnünk, hogy kijelentjük: valamit nem tudunk megtenni, ezért nem vállaljuk. Az egyik oldalon nem ismerjük fel a hiányosságunkat, a másikon csak a hiányt nézzük. Mindkét oldalon az „énünk” működik, de az „én”-nek nincs helye a testben. Pál apostol beszél arról, hogy kívánjuk a lelki ajándékokat, de azt soha nem mondja, hogy válogassunk az Isten által ránk bízott feladatok között. A lelki ajándékokat Isten adja és teszi nyilvánvalóvá. Nem azért lesz valaki próféta, mert önmagát jelöli annak, vagy a gyülekezet megválasztja prófétának, hanem Isten nyilvánvalóvá teszi, hogy az illető próféta, a gyülekezet pedig ezt felismeri.

A fő kérdés mindig az, hogy akár érzek magamban képességet, akár nem, Isten mit akar rám bízni? Isten a feladataink által munkálja bennünk a Lélek ajándékait. Elképzelhető, hogy a gyülekezet megbíz valakit egy feladattal, de az illető nem érzi magát alkalmasnak rá. Helytelen, ha a természetes képességei alapján dönti el, hogy elfogadja a feladatot vagy nem, és kihagyja Istent a számításból. „Jaj, hát én nem tudok kiállni emberek elé beszélni” – halljuk sokszor, ha valakit pl. egy gyülekezeti szolgálatra kérnek fel. Ha nem áll ki, soha nem is fog tudni. De megakadályozhatja Istent abban, hogy kimunkálja benne azt a lelki ajándékot, amelynek lehetőségét ő még nem látja magában. Ha adódik egy feladat, azt el kell végezni. Isten a lelki ajándékok által fejleszti a testet, és ha elutasítom az Ő felkérését, akkor egy ajándék elvesz a gyülekezet számára – s ez sokkal félelmetesebb felelősség, mint az, hogy nem tartok olyan órát, mint Spurgeon vagy Wesley. Pontosan olyat nem is kell. De minden ember más és más, eltérő tapasztalatokkal, különböző háttérrel, és Isten általad mondathat ki olyan tapasztalatokat és olyan igazságokat, melyeket más által nem, vagy nem abban a formában tudna. Legyen Pál apostol a példánk, aki ezt mondta: „*Semmitől sem vonogattam magamat, ami hasznos.*” (Apostolok cselekedetei 20,20) Emlékezzünk vissza Róma 12,3-ra, ahol Pál apostol azt írta, hogy a hit mértéke szerint bölcselkedjünk.

Bármi is a feladatunk, kezdjük el a munkát, és ha van hitünk abban az Istenben, aki látóvá tesz és nyelvet ad, akkor el is tudjuk végezni a kötelességünket, s így lesznek nyilvánvalóvá lelki ajándékaink. Nem szükséges előre keresgelnünk és mérlegelnünk, hogy mit tudunk és mit nem tudunk. De a feladatnak Istentől származónak kell lennie!

Harmónia a testben

A tagok működéséről beszéltünk eddig, s természetesen egy tag megfelelő munkája függ a többiekkel való együttműködésétől, és ez átvezet bennünket a harmónia kérdéséhez.

A test, a tagok harmóniája elengedhetetlen a jó működéshez. Akkor van összhang egy testben, ha a tagok jól kapcsolódnak egymáshoz, kering közöttük és bennük az élet, s együttműködnek egymással. A test életét a Fej uralma biztosítja, s a szeretet és egymás kölcsönös megbecsülésének megléte bizonyítja. A tag aláveti magát a testnek, az pedig gondoskodik a tagról. Ha igaz szeretet köti össze a tagokat, nincs probléma sem az egyikkel, sem a másikkal.

Gondoljuk el, mi történne egy testtel, ha hirtelen eltűnne a benne lévő összetartó erő. Ha nincs kapcsolat a tagok között, akkor csak egy halom szerv van, de nincs test. A kívülállók pedig megérik, van-e egészség, élet, szeretet a testben. Ha mindenki önző módon csak magáért él, s megelégszik néhány formáság betartásával, akkor nem lesz növekedés, hanem lassú felbomlás, s végül a gyülekezetben bekövetkezik a lelki halál.

Krisztus szavai szerint mi vagyunk a világ világossága. Általában úgy gondolkodunk erről, hogy a tanítás az a világosság, amelyet tovább kell adni az embereknek. Ám János apostol ezt mondja Jézusról: „*Őbenne volt az élet, és az élet volt az emberek világossága.*” (János 1,4) Krisztus élete bizonyosságot tett a tanításáról, de ez a tanítás csak egy része volt az életének! Azt élte, amit tanított, nem volt törés a kettő között. A Szentírásban a víz az élet jelképe, Krisztus életéé. „*Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem szomjúhozik; hanem az a víz, amelyet én adok néki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbenne.*” (János 4,14) „*És a Lélek és a menyasszony ezt mondják: Jöjj! És aki hallja, ezt mondja: Jöjj! És aki szomjúhozik, jöjjön el; és aki akarja, vegye az élet vizét ingyen.*” (Jelenések 22,17) **Krisztus testében keringő életének** megnyilvánulási formája a szeretet, tapintat, a másik javának keresése, elhordozása, segítése, vagyis a szol-

gálat. *„Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.”* (János 13,35) Az esetek jelentős részében pusztán a tanításról akarjuk megismertetni magunkat, s meg is van ennek a maga helye, de ez nem minden. Valaki úgy fogalmazott, hogy sokszor „bizonyoságtévési görcs” van bennünk, ahelyett, hogy a Krisztusban való élet irányítana bennünket, ami megmutatná, meddig mehetünk el a tanítással adott esetben. *„Még sok mondanivalóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok”* – mondta egy alkalommal Jézus a már sok mindent ismerő saját tanítványainak is (János 16,12).

Az összetartás hiányán túl más is megbonthatja a test működését, harmóniáját. Előfordul, hogy egy tag nem hagyja, hogy a test élete irányítsa, hanem ő akarja irányítani önmagát, elnyomva másokat – a többiek pedig a rosszul értelmezett szeretet nevében megengedik, hogy uralkodják, és visszahúzódnak. Így az egyik tag túlfejlődik, a többiek elsatnyulnak, s egy torzszülött jön létre. Ha pedig egy tag kivonja magát a testből, és elhal, elsatnyul, akkor a test csonkává válik. Mindkét eset rossz következményeket hordoz a testre nézve, nyilvánvaló, hogy arányos fejlődésre van szükség.

Az I. Korinthus 12. fejezet idézett szakasza néhány tévedést is bemutat:

1. „Mivel nem kéz vagyok, nem vagyok a testből való.” (15. vers) Ezzel valaki alábecsüli magát, és mások munkáját irigyli. Nem szabad mások képességei után vágyakoznunk, vagy őket utánoznunk. A kéz ne akarjon láb lenni, a fül ne akarjon szem lenni, mert ki-ki a maga helyén a leghasznosabb a test számára, s minden tagra nagy szükség van. Ha ezt felismerjük, akkor nem csüggedünk el, mert nem lehetünk olyanok, mint mások. Ugyanakkor lenéznünk sem szabad más tagokat, azt gondolva, hogy mi jobbak és hasznosabbak vagyunk náluk.

2. „Nincs rád szükségem.” (21. vers) Ez pedig kevélységre vall. Aki így beszél, azt hiszi, hogy egymaga mindent megtehet, és megveti a többieket; vagy nem képes belátni, hogy az adott tagra igenis szükség van a testben, s ha a Krisztus ezt a tagot a testbe illesztette, senki sem emelhet kifogást ez ellen. Nem az egyik tagnak kell eldöntenie, szükség van-e a másokra, hanem Krisztusnak, a Főnek, hiszen Ő osztja ki a különböző feladatokat, egyedül Ő látja át az egész test működését.

Sajnos sokszor találkozunk azzal, hogy testvéreink visszavonulnak a gyülekezeti élettől, kivonják magukat a közösségi feladatokból.

Ennek sok oka lehet, legtöbbször az van a háttérben, hogy megbotránkoznak emberekben, cselekedetekben. Egyetlen emberrel sem találkoztam még, aki ennek a visszavonulásnak lelki hasznát látta volna, megerősödött volna hitében és az Üdvözítővel való közösségében. Számos ember van viszont, aki hosszabb távon elerőtlenedett, majd hogyanem hitetlen lett e döntése következményeként. Legyen bármilyen a gyülekezet, a testvéri közösség, visszavonulni helytelen. Isten a közösségi életet rendelte a növekedés talajául, még akkor is, ha nem minden a legtokéletesebb egy közösségben. Vajon alapvetően engem kell, hogy szolgáljanak, vagy nekem kell szolgálnom? Ha Isten valahová odaállított, azt a helyet csak akkor hagyhatom el, ha teljesen bizonyos, hogy ezt Ő kívánja tőlem, akkor viszont a távozás megerősíti a Vele való személyes közösségben. A tapasztalat is azt mutatja, hogy ha egy tag kivonja magát a test életéből, el fog satnyulni. Jó hír viszont, hogy vissza lehet térni, újra meg lehet erősödni.

Krisztus a Fő

Mіндеzekon túl alapvető fontosságú, hogy Krisztus irányítása alatt működjön a test. Meg kell értenünk, hogy a fej Krisztus, és nem lehet más. Sem a lelkész, sem más tisztviselő, sem valamelyik tag. A gyülekezet irányítása Krisztus jogköre, ezt ember nem bitorolhatja büntetlenül. Ha más teszi magát a fej helyébe, a test okvetlenül kárt szenved. Megáll a növekedés, lebénul a munka, megáll az élet. Az ember, még ha a legjobb szándékú is, nem képes a test irányítására, csak Krisztus. Ehhez természetesen az szükséges, hogy élő kapcsolat legyen a fej és a tagok között, másképpen nem is jön létre a test, s ha ez megvan, természetes módon áramlik az élet a tagok között. Nem elég az, hogy elméletben belátjuk a test életének szükségességét, és Krisztus nélkül is működtetni akarjuk. Hagyományokkal, keretekkel, szokásokkal, lelkiismereti nyomással úgy mond „összevarrjuk” a tagokat, aztán reménykedünk benne, hogy a test életre kel. Ez nem az élet útja, hanem a halálé. Élet csak Krisztustól, a Főtől ered. Itt érthetjük meg, miért vallott kudarcot annyi reformációs próbálkozás a gyülekezetek életében, amelyek önmagukban nem voltak rosszak. Ha nincs igény a tagokban arra, hogy Krisztus testének tagjai legyenek, az Ő személyes vezetése alatt, ha nem látják ennek szükségességét vagy fontosságát, és meg vannak elégedve az állapottal, akkor minden reformációs próbálkozás szükségszerűen

kudarcot vall. A különálló tagokat nem lehet külső beavatkozással testté formálni.

Ismerjük azt a jelenséget, hogy ha egy békacombba áramot vezetnek, akkor mozogni kezd. Ha kikapcsolják az áramot, akkor vége. Van tag, van mozgás, de nincs élet. Így van ez időnként a megújulási próbálkozásokkal is: jönnek újabb kampányok, programok, mennyiséggel is megpróbálhatjuk helyettesíteni a minőséget, de hiába. Kelthetünk büntudatot egymásban, gyakorolhatunk nyomást a másokra, hogy dolgozzon, de ez nem élet, csak áram. Egy ideig hat, azután vége. A Krisztus testében viszont igazi élet van a Szentlélek által. Ki-ki felismeri és ellátja feladatát, a tagok munkája eredményes lesz, s örömet jelent, nem terhet. Spontán módon megnyilvánul a szeretet a tagok között, minden külön erőfeszítés nélkül, nem önmagukért élnek ezután, hanem a testért.

Ha lelki látásunk lesz arról, hogy egy keresztény csupán egy tag a testben, nem lehetünk többé büszkék és gőgösek. Minden a látásunkon múlik. Akik felismerik, hogy ők csupán tagok, kétségtelenül értékelik a testet, és tisztelni fogják a többi tagot is. Nem a saját erényeikre és eredményeikre tekintenek többé, hanem maguk elé helyezik a többiekét. Minden tagnak megvan a feladata, és minden tag tevékenysége a testet szolgálja.

Mit üzen Jézus a végidő egyházának?

Az üdvtörténet utolsó egyházának szánt üzenetet Jézus János apostol által küldte: „*A Laodiceabeli gyülekezet angyalának is írd meg: Ezt mondja az Ámen, a hű és igaz bizonyosság, az Isten teremtésének Fejedelme: Tudom a te cselekedeteidet, hogy te sem hideg nem vagy, sem forró; bárcsak hideg volnál, vagy forró. Így, mivel langymeleg vagy, sem hideg, sem forró, ki foglak vetni téged az én számból. Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, meggazdagodtam és semmire nincs szükségem; és nem tudod, hogy te vagy a szánandó és a beteg, szegény, vak és mezítelen. Azt tanácsolom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gazdaggá légy; és fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenséged rütsága; és szemgyógyító irral kend meg a szemeidet, hogy láss. Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyíttem: légy buzgóságos azért, és térj meg. Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő énvelem. Aki győz, megadom annak, hogy az én királyiszékembe üljön velem, amint én is győztem és ültem az én Atyámmal az Ő királyiszékében. Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek.*” (Jelenések 3,14–22, pontosított fordítás szerint)

Ez az igeszakasz az utolsó keresztény korszakot és egyházat jellemzi, és ez a korszak a XIX. század III. negyedétől Krisztus második eljövételéig tart. Ez az az időszak, amelyben mi is élünk. A XIX. század elmúlt, Krisztus még nem jött el, tehát a mi korunkról van szó. Tegyük fel a kérdést: általánosan a Krisztust váró népről van szó, az egyházzal? Igen, az egyházzal is, és az egyháztagokról is. A legmeggrázóbb ebben a szakaszban, hogy a jelképes kifejezés szerint Krisztus az egyházon kívül van. A Megváltó annyiban van jelen mind az egyes hívők, mind az egyház életében, amennyiben követik a beszédét, igénylik a jelenlétét, és engedelmeskednek Neki – mind egyénileg, mind gyülekezeti, egyházi szinten. Krisztus Lelke nem tudja áthatni saját egyházát, az emberi ellenállás miatt. Pál az Efézusi levél 5. fejezetében elmondta, milyen egyházat szeretne Isten, ehhez a dicsőséges képhez viszonyítva az ige tanúságtétele szerint a laodiceai egyház beteg, szánandó, szegény, vak és

mezítelen. Igen-igen messze van a kettő egymástól, ég és föld a különbség. Az egyház nem úgy működik, ahogyan Isten szeretné – de hát hogyan is lenne képes a jóra, ha Krisztus az ajtaján kívül van? Laodicea emberi látásra épül, tagjai nem Istenben, hanem önmagukban vagy más emberekben bizakodnak, azt gondolják magukról, hogy gazdagok, és mindenük megvan. De „nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útjaitok az én útjaim, így szól az Úr! Mert amint magasabbak az egek a földnél, akképpen magasabbak az én útjaim útjaitoknál, és gondolataim gondolataitoknál!” (Ésaiás 55,8–9) Az Úr egyháza, az Úr egyháza, az Úr egyháza ez²⁰ – mondják sokan. Az? Igen, de olyan egyház, amelynek meg kell tisztulnia. Nem kaphattuk még meg a „tisztta fehér gyolcsot”, jelen állapotunkban nem vagyunk alkalmasak sem a mennyre, sem földi feladataink Isten szerinti elvégzésére. Laodicea egyháza vak annak meglátására, hogy mit kívánna tőle Isten valójában. Ami az egyház birtokában van, az legtöbbször pusztán ismeret, önmagában nem jelent gazdagságot. A gazdagságot a hitben való kipróbáltság, az Úr jelenléte, személyes vezetése, belső emberünket megszólító beszéde jelentené. Nem az a probléma, hogy ne volna lehetőségünk méríteni Krisztusból – hiszen a kegyelem ajtaja nyitva áll –, hanem az, hogy túlságosan sok elemet hordoz magában az egyház (és az egyházat alkotó egyének is), ami nem Krisztustól és Krisztusból való, s ez nem engedi meg, hogy az Úr belépjen az ajtón. Az ajtó az emberi értelmet is jelenti az igében,²¹ s ebből a szempontból nézve a dolgokat világos, hogy amíg természetes képességeinkből fakadó, jónak látszó²² gondolatainkat tekintjük alapnak, Krisztus elvei nem juthatnak érvényre. **Nemcsak mint egyéneknek, hanem mint testületnek, egyháznak is** szükségünk van a fehér ruhára, amelyen sem folt, sem ránc nincsen, szükségünk van az állhatatos hit aranyára és a szemgyógyító írra.

Személyesen nekünk szólnak Jézus szavai

De nem csupán az egyházzal mint szervezettel szól az üzenet, hanem rólunk is, egyénenként. A laodiceai állapot általánosan jellemzi az Úr népét, és mindenkire érvényes bizonyos mértékig. De gondoljuk meg: akár csak kicsit, akár nagyon lázas valaki: mindenképpen beteg. A

²⁰ Vö. Jeremiás 7. fejezet.

²¹ Lásd János 10. fejezetéből a jó pásztorról szóló részt.

²² Vö. Példabeszédek 14,12.

kór benne van a szervezetében, és ha nem akarja elfogadni a gyógyszert, előbb-utóbb eluralkodik rajta, és a halálát okozza. Mindegy, hogy kicsit langyos vagy nagyon langyos valaki, mindenképpen ki kell lépnie ebből az állapotából. Ellen White írta 1904-ben, több mint száz évvel ezelőtt: „*A laodiceai üzenet kinyilatkoztatja gyülekezetünk állapotát.*”²³ Feltehetjük a kérdést: vajon azóta alapvetően javult-e a helyzet, javult-e a Krisztusra váró nép lelkiállapota?

Ki üzen nekünk a Szentírás lapjairól? „*Az Ámen, a hű és igaz bizonyosság, az Isten teremtésének Fejedelme.*” Az ámen azt jelenti: „így van”, „így legyen”. Imádságaink végén ezzel az ünnepélyes szóval a hitünket, a teljes bizalmunkat fejezzük ki Isten iránt, és az iránt, hogy meghallgatta a kéréseinket. Az „Ámen”, az „Így van” üzen nekünk, a hű és igaz bizonyosság, Isten teremtésének Fejedelme. Ha valaki ismer minket, a Teremtőnk biztosan. Nincs tehát értelme vitatkoznunk vagy ellenkeznünk Vele.

Jézus segíteni akar

A második dolog, amit rendkívül fontos meglátnunk, hogy ez az üzenet – a mi fülünknek talán keménynek tűnő kijelentéseivel együtt – a szeretet és a segíteni akarás üzenete. Jézus sokkal igazabb barátunk annál, hogy pillanatnyi kényelmünk kedvéért elhallgassa az életünkben lévő rosszat, mert Ő az örök érdekeinkre tekint. Jézus ezt mondja: „*akiket én szeretek*”. Nem lehet kétségünk afelől, hogy Jézus szereti népét. Tanácsot ad, zörget a szívünk ajtaján, felkínálja a fehér ruhákat, a hit aranyát, a gyógyszert, a győzelmet. Isten ezt mondja: „*Mit kellett volna még tennem szőlőmmel, amit meg nem tettem vele?*” (Ésaiás 5,4) Mit kellene még Istennek felkínálnia számunkra? Nincs ennél több. Ezután már csak az emberen múlik, él-e azzal, amit felajánlottak neki. „*Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz.*” (Zsidókhöz írt levél 13,8) Krisztus szeretete állandó: ugyanaz, mint amikor teremtett, ugyanaz, amikor az életét adta értünk, és ugyanaz ma is, amikor ezt a jellemzést adja az állapotunkról. Soha, egy pillanatig sem szabad kételkednünk az Ő szeretetében. Ez a szeretet menteni akar. Az üzenet nem a teljes elvetés üzenete, hanem a rostálásé: akik forróvá lesznek, azokat Krisztus a magáénak vallhatja, de a langymelegeket ki fogja vetni a szájából. A gyógyszer, a lehetőség mindenkié, csak lesznek, akik nem élnek vele.

²³ *Szemle*, 1904. dec. 15., idézi: „*A Te Igéd igazság*” – Biblia-kommentár, 237. l.

Ezt olvastuk: „*Tudom a te cselekedeteidet, hogy te sem hideg nem vagy, sem forró; vajha hideg volnál, vagy forró. Így, mivel langymeleg vagy, sem hideg, sem forró, ki foglak vetni téged az én számból.*”

A rostálással, a kivetéssel kapcsolatban Ellen White ezt írja: „Láttam egyeseket, akik erős hittel és szívet tépő kiáltásokkal küzdöttek Istennel. (...) Miközben az imádkozók tovább folytatták komoly könyörgésüket, Jézustól egy-egy fénysugár hullott rájuk, hogy szívüket erősítse és arcukat felderítse. Láttam azt is, hogy egyesek nem vettek részt a fohászokban, és közömbösnek látszottak. Nem álltak ellen az őket körülzáró sötétségnek, s az sűrű felhőként borult rájuk. Isten angyalai elhagyták ezeket a lelkeket, s inkább a komoly imádkozók segítségére siettek, akik minden erejükkel ellenálltak a gonosz angyaloknak, s akik úgy igyekeztek önmagukon segíteni, hogy szüntelenül Istenhez kiáltottak. De az angyalok elhagyták azokat, akik nem fordultak Istenhez, s nem is láttam többé őket.

Kérdeztem a szemlélt rostálás jelentőségét, s azt hallottam, hogy azt a hú tanúbizonyosság Laodiceáról szóló határozott bizonyossága idézte elő. Ez mély benyomást gyakorol majd azok szívére, akik elfogadják, s arra indítja őket, hogy céljukat magasra tűzve a teljes igazságot hirdessék. Sokan képtelenek lesznek elviselni ezt a határozott bizonyosságot, szembeszállnak vele, s ez idézi elő Isten népe között a rostálást.” (Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, A rostálás című fejezet)

Tehát min múlik az, hogy ki hullik ki a rostán, és ki marad Isten népe között? Aki elfogadja, megszívleli Jézus üzenetét, küzd és imádkozik, célként a krisztusi jellemet tűzi maga elé, az marad meg, az győz. Aki elveti az üzenetet, képtelen elviselni a róla szóló bizonyosságot, s nem hajlandó megvizsgálni az életét, eléggé jónak gondolva magát, az sötétségben marad. Csak a forrók lesznek Krisztuséi, aki langyos marad, örökre elvész.

Forrók, hidegek, langyosak

Jézus szerint jobb, ha valaki hideg vagy forró, mint ha langyos. Kik a hidegek? A megtéretlen emberek, akik bevallottan nem hisznek Istennel. Ez az állapot nem mutatja magát másnak, mint ami. Azonban itt nem a megkeményedett emberekről van szó! Hanem azokról, akik nem hisznek, nem vallják az Isten igazságát, de sorsuk nem reménytelen az üdvösség szempontjából.

Kik a forrók? Erre is könnyű válaszolni. Jézusról mondta Keresztelő János, hogy Ő Szentlélekkel és tüllel fog keresztelni. Az Énekek énekében a szerelemről azt mondja az Ige, hogy „*lángjai a tűznek lángjai, az Úrnak lángjai*” (Én 8,6). Gyakran használatos jelkép a menyegző is, ahol Krisztus a vőlegény, az egyház a menyasszony. A földi életben mit mondhatunk: a vőlegény szereti a menyasszonyt jobban, vagy a menyasszony a vőlegényt? Nincs értelme egy ilyen kérdésnek. Ebben a hasonlatban sem lenne szabad, hogy különbség legyen a vőlegény és a menyasszony szeretete között. A forrók azok, akikben megvan az első szeretet, amelynek elvesztését Jézus már efézusi levelében is megróta. Ez már az őskereszténység óta probléma. A forrók azok, akiket egyaránt fűt az Isten iránti és a többi ember iránti szeretet, s ez tetteikben is tükröződik.

A langyos állapot viszont tragédia. A mindennapi életben, ha valamit fel akarunk melegíteni, az előbb hideg, majd langyos, végül forró. De a hitéletben nem így van, emlékezzünk csak vissza a megtérésünkre: előbb hidegek voltunk, azután forrók. A langyos állapot kisiklás, visszafejlődés.

A hidegek Isten akaratát nem ismerik, nem hiszik, nem cselekszik. A forrók ismerik, **hisznek benne**, cselekszik. A langymelegek ismerik, **elhiszik**, de nem cselekszik Isten akaratát.

„A laodiceai üzenet mindazokra alkalmazható, akiknek nagy világosságuk és sok kedvező lehetőségük volt, de nem becsülték meg ezeket... Milyen éles fényben mutatja be a laodiceai üzenet azokat, akik azt gondolják, minden igazságot ismernek, büszkék az Isten Igéjében való jártasságukra, miközben annak megszentelő erejét nem tapasztalták az életükben. Isten szeretetének lángja nincs a szívükben, márpedig éppen ez a bizonyos buzgó szeretet az, amely a gyülekezetet a világ világosságává teszi.” (Idézi Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise I.*, 199–200. l.)

Az üzenet így szól: „*Így, mivel langymeleg vagy, sem hideg, sem forró, ki foglak vetni téged az én számból.*” Mit jelent az, hogy Jézus kivetí szájból a langyos keresztényeket? De tegyük fel inkább így a kérdést: Jézus megvallja, megvallhatja-e azokat, akik nem is törekszenek a javulásra, akik kiegyeztek a rosszal az életükben?

„A Krisztus szájból való kivetés azt jelenti, hogy imáikat nem hallgatja meg, Isten iránti szeretetük megnyilatkozásait nem közvetíti, Isten Igéjéből való tanításaikat nem fogadja el, nem ismeri el lelki tevékenységüket, nem támogatja könyörgéseiket Isten előtt azzal a kéréssel, hogy azok kegyelmesen meghallgattassanak.” (Ellen. G. White: *Bizonyosságtételek II.*)

Aki megelégszik a langyos kereszténységgel, aki nem törekszik a krisztusi jellemre, a Vele való tökéletes közösségre, az első szeretet visszaszerzésére, az halálos veszélyben van. Jézus rávilágít az okra, amely miatt valaki a langyos állapotba kerül: „*Mivel ezt mondd: Gazdag vagyok, meggazdagodtam és semmire nincs szükségem; és nem tudod, hogy te vagy a szánandó és a beteg, a szegény, vak és meztelen.*” Valaki egyszer ezt mondta: „Én nem vagyok laodiceai állapotban, hiszen soha nem mondtam magamról, hogy gazdag vagyok, meggazdagodtam, semmire nincs szükségem...” A szavainkkal nem mondjuk, de a tetteinkkel annál fényesebben hirdetjük, ha nem Isten szerint élünk. Az önelégültség, a büszkeség, az addigi eredményekkel való megelégedettség, önmagam titkos felmagasztalása az az ok, amely törvényszerűen kiváltja a langyos állapotot. És ezzel együtt jár a félelmetes vakság. Nem is látja az ember, hova jutott. Laodicea tényleg azt gondolja, hogy lát, gazdag, mindene megvan. Valamikor volt fehér ruhája, és azt hiszi, most is megvan. A vakság miatt nehéz elfogadni ezt az üzenetet, megszívlelni Jézus szavait. Mert felületesen rábólintani talán nem nehéz, hiszen Jézus mondja mindezt. Ideig-óráig talán próbálunk egy kicsit változtatni, erőlködünk, de azután visszasüllyedünk az ingoványba. Ha nem ébredünk föl, ha nem vágyunk teljes szívből a szabadulásra, ha nem fogadjuk el a szemgyógyító irt, az Ige világosságát, nem törődünk igazán vele, amikor megszólít, akkor mindez azt jelenti, hogy szavainkkal nem is, de cselekedeteinkkel ezt mondjuk: „*Gazdag vagyok, meggazdagodtam és semmire nincs szükségem.*” Ismerem az Igét, Krisztus értem is meghalt, nincs szükségem semmire. A langyos keresztény jó keresztény addig, amíg valamiről döntenie nem kell. Megtart bizonyos külső formákat, eljár gyülekezetbe, imádkozik, olvas Bibliát. Talán mondja is, hogy bizony nagyon igazak Jézus szavai a laodiceai üzenetben, de a szívéig, a belső emberéig már nem ér el Jézus. Nincs benne krisztusi szeretet. Kívül él – belül tetszhalott. Benn nem nagyon mozdul már semmi. Nincs erő. Nincs igaz élet. Nincs igazi kapcsolat Istennel. Az imádság a belső szobában talán napról napra ugyanaz, és napról napra rövidebb ideig tart. Egyfajta látszat még van, a külső cselekedetekben. Az »én« kiszorította Krisztust. ÉN meggazdagodtam, ÉN gazdag vagyok, ÉNNEKEM semmire nincs szükségem. Ami nekem kényelmes, amit jónak látok, azt cselekszem. Amit a próféták, apostolok mondtak, az már nem teljesen korszerű, most más világ van... Megvannak a bűneim, de hát azok nem olyan nagyok. Egy kis ez, egy kis az... Egy kis szeretetlenség, egy kis megszólás, lenézés, testvérietlenség... nem olyan nagy dolgok. Na de a más hibái! Azok tűrhetetlenek.

nek! A langyos keresztény jól tudja, kinek mi a hibája. Csak a saját hibáival nem foglalkozik, mert az nem kényelmes dolog. Úgy gondolja: Nekem jó így. Ismerem az Igét, Krisztus meghalt értem. Elég ez...

Büszkeség és vakság

Hóseás könyvében ezt olvassuk: „*Izrael ellen az ő büszkesége tesz tanúbizonyosságot.*” (Hóseás 5,5/a) Ha nem lenne más megnyilvánulása a bűnnek, önmagában a büszkeség is egyértelművé teszi, hogy Isten népe letért az Úr útjáról. Laodicea népe büszke és gazdagnak hiszi magát, holott a cselekedetei ellene tanúskodnak. Nincs istenfélelem, amely az Ige szerint a gonosz gyűlölése, a gonosztól való eltávozás (Jób 28,28; Példabeszédek 8,13). Ha azt mondjuk, nem szakíthatunk a bűneinkkel, emögött nem az van-e, hogy ragaszkodunk hozzájuk? Jobban szeretjük esetleg a langyos kényelmet, mint a kényelmetlen önmegtagadást? „*A dolognak summája, mindezeket hallván, ez: az Istent féljed, és az Ő parancsolatait megtartsd, mert ez az embernek földolga!*” (Prédikátor 12,15) „*Féljétek az Istent*” – ez a világnak szóló utolsó kegyelmi üzenet első mondata (Jelenések 14,7). Hogyan adhatjuk ezt tovább az embereknek, ha mi magunk nem féljük Istent, ha nem gyűlöljük a gonoszt, és nem távozunk el a bűntől? Ha nem vagyunk istenfélők, az Úr nem tud bennünket felhasználni, sőt emiatt nem is tud beengedni az Ő örök országába. Először nekünk kell elfogadnunk és megélnünk az örökkévaló evangéliumot, melyet a három angyal hirdet. Egy lelkigondozó azt mondta: „*Én ugyan nem tudok úgy élni, ahogyan kellene, de mutatni tudom az utat, hogy merre menjenek mások. Útjelzőnek jó vagyok.*” Micsoda fals gondolkodás! A rábízottak éppen az ő gyengeségeiben fogják követni őt, és azt a következtetést vonják le, hogy ha neki nem sikerült tisztának lennie, holott (látszólag) közelebb van Istenhez (mivel a szolgálója), akkor ez nekünk sem fog sikerülni. A következő gondolatuk pedig ez lesz: Ha neki szabad rosszat tenni, szabad nekem is. „*Azért ezt mondja a Seregek Ura a próféták felől: Ímé, én ürmöt adok enniük és mérget adok inniük, mert a jeruzsálemi prófétáktól ment ki az istentelenség minden földre.*” (Jeremiás 23,15)

Egy másik ok lehet a tiszta élet gondolatának visszautasítására az, ha az ember meg van elégedve önmagával. Ha elég jó vagyok, miért is kellene még jobbá lennem? Meg nem fogalmazott gondolatként ott él a szívben, hogy aki bűnös, annak meg kell tisztulnia, de én nem vagyok az. Nem vagyok bűnös, hiszen az Ige azt mondja, hogy az Úr engem

nem ítél el, mert Krisztus elvette a bűneimet. Róma 8,1 ezt mondja: „Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak.” Bocsánatot kértem Istentől, tehát biztonságban vagyok.

Igen, de az áldásokat csak úgy igényelhetjük, ha az előfeltételek is megvalósulnak az életünkben. Mert az ige úgy folytatódik, hogy azoknak nincs kárhoztatásuk, „*akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint*”. Márpedig a bűn elkövetése éppen a test szerint járás. A bűnbocsánatnak is feltétele van, mégpedig a másoknak való megbocsátás. Ha én neheztelek valakire, hogyan gondolom, hogy Isten ezt nem rója fel nekem? Ha az indítékait kritizálom, ha megszólom, lenézem a felebarátomat, vajon Isten ezt nem veszi figyelembe? Micsoda vakság! Képtelen gondolkodás! „*Nem tudod, hogy te vagy a vak, a mezítelen...*” Azt tesszük, ami Isten szemében utálatos, mégis azzal dicsekszünk, hogy az Ő népe vagyunk... „Mi már nagyon jól ismerjük a laodiceai üzenetet – mondta egy prédikátor. – Jól tudunk róla prédikálni, beszélgetni, elismerjük, rá is bólintunk, hogy valóban ez a helyzet, és hogy tényleg laodiceai állapotban vagyunk... Ez már a vég.” Tényleg az, ha semmi nem változik. A vakság vaksága, ha vaknak mondjuk magunkat, mégsem megyünk az Orvoshoz.

Mi jó következhet a laodiceai állapotból? Képes lesz-e megállni az ilyen ember a nagy nyomorúság idején? Megcsaljuk magunkat, és semmi jót nem tudunk tenni, mert a hitéletünket Jézus nem képviseli. Ez a vakság tragédia.

Péter apostol ezt írja második levele első fejezetében: „*Kegyelem és békeség adassék néktek bőségesen az Istennek és Jézusnak, a mi Urunknak megismerésében. Mivelhogy az Ő isteni ereje mindennel megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való, annak megismerése által, aki minket a saját dicsőségével és hatalmával elhívott; amelyek által igen nagy és becses ígéretekkel ajándékozott meg bennünket; hogy azok által isteni természet részeseivé legyetek, kikerülvén a romlottságot, amely a kívánságban van e világon. Ugyanerre pedig teljes igyekezetet is fordítván, a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, a tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé tűrést, a tűrés mellé kegyességet, a kegyesség mellé atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet. Mert ha ezek megvannak és gyarapodnak bennetek, nem tesztek titeket hivalkodókká, sem gyümölcstelenekké a mi Urunk Jézus Krisztus megismerésére nézve. Mert akiben ezek*

nincsenek meg, **az vak**, rövidlátó, elfelejtkezvén a régi bűneiből való megtisztulásáról.”

Aki vak, langyos állapotban van, mit nélkülöz tehát? Először is nem veszi komolyan, hogy isteni természet részesévé kell válnia minden hívőnek. Lehet, hogy mint elméleti igazságot elfogadja, de a cselekedeteiben nem tükröződik, nem fordít erre teljes igyekezetet. „*Kérjétek és adatik néktek; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyitvatik néktek.*” (Máté 7,7) Pedig Isten mindennel megajándékozott bennünket, ami az életre és a kegyességre való. A langyos kereszténységből hiányzik a hit, az Istenben való bizalom, a jó cselekedetek, amelyek alapja nem az »én«, hanem az Isten iránti szeretet, hiányzik a tudomány, vagyis az Ige mély, igaz ismerete. A langyos keresztény nem engedi, hogy az Ige bevilágítson a lelke mélyére, nem ítéli meg önmagát, nem hagyja, hogy hibáit a Lélek felfedje. Emellett nincs az életében mértékletesség, nincs tűrés, nincs kegyesség, nincs atyafiakhoz való hajlandóság, és nincs szeretet. Laodicea langyos hívője képmutató, vak. Úgy mutatja, mintha ezek megvolnának az életében, de valójában nincsenek, nem gyarapodnak az emberben, így „hivalkodóvá” – mai szóhasználattal tétlenné – és gyümölcsteleenné válik a hívő Jézus Krisztus megismerésére nézve. És ez a megismerés nem elméleti ismeretet jelent, hanem megélést, tapasztalati megismerést.

Jézus felhívása

Mire van szüksége annak, akiben az előbbiek nincsenek meg? Jézus erre kér: „*Légy buzgóságos azért, és térj meg!*” Az első megtérés, amikor megismertük Istent és elfogadtuk az igazságot, csak az út kezdete volt. Jelentős állomás volt, de még nem a cél. A cél a krisztusi jellem, a tökéletes közösség Jézussal. Minden egyes rossz tulajdonságunkból, bűnünkől meg kell térnünk: el kell fogadnunk, hogy amit Isten mond nekünk a saját bűnünkkel kapcsolatban, az igaz. Az Igében minden kijelentés fontos: ha Isten azt mondja, hogy „*egymást tiszta szívből, buzgón szeressétek*” (I. Péter 1,22), és mégis neheztelek valakire, akkor ezért bocsánatot kell kérnem Istentől, bűnbánatot kell tartanom, győznöm kell a harag felett.

Laodicea problémája a vakság, a szegénység, az elesettség, a meztelenség. Krisztus minderre gyógyszert kínál. Ezt mondja: „*Azt tanácsolom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gaz-*

daggá légy; és fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenséged rútsága; és szemgyógyító írral kend meg a szemeidet, hogy láss.”

Jézus tanácsol, mert szeret, mert még meg tud menteni bennünket. Nem kényszerít: ha akarjuk, Tőle vehetünk ingyen ajándékként aranyat, ruhákat, szemgyógyító írt. Ha belátjuk, hogy szükségünk van rá, hogy Nélküle nem vagyunk gazdagok, sőt szánandóak és szegények vagyunk, akkor meg tud gyógyítani. Tőle van mindenünk, **nincs semmi, ami a sajátunk lenne, amit saját erőből értünk el, csak a bűneink. Nincs mire büszkének lennünk. Mink van, amit ne kaptunk volna?**

Mit jelentenek ezek a jelképek? A tűzben megpróbált arany a ki-próbált, a megpróbáltatásokban megedzett állhatatos hitet jelenti, „*a szeretet által munkálkodó hitet*” (Galata 5,6).

A fehér öltözet Krisztus igaz életét, jellemét jelenti, amelyet szintén Ő ad. Előbb nekünk adja ajándékként, és azután részesít az igaz életben. A Megváltó azt akarja, hogy a jó teljesen átítasson bennünket, és eljussunk a jellem tökéletességére, az Ő akarata szerinti, valóban igaz életre. Azért kell ez, hogy „*ne láttassék ki a mezítelenség rútsága*”. „*Mert tudjuk, hogy ha e mi földi sátorházunk elbomol, épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökkévaló házunk a mennyben. Azért is sóhajtozunk ebben, óhajtván felöltözni erre a mi mennyei hajlékunkat; ha ugyan felöltözötten is mezíteleneknek nem találtatunk!*” (II. Korinthus 5,1–3). Ha mezítelennek találtatunk, krisztusi jellem híján nem mehetünk be az örök életre. Az önerőből, saját igyekezetből elért jószág látszata alól kilátszik az önzés, a rossz. Ezzel a keresztyén ember szégyent hoz önmagára, az igazságra, és Krisztusra. Az indítékaink, szívünk megtisztítását csak Isten végezheti el bennünk – ha akarjuk, ha hagyjuk, hogy az Ige hasson ránk, ha törődünk azzal, hogy Isten milyenek lát bennünket valójában. Az Ige a szemgyógyító ír, a fény, amely eloszlatja a lelki sötétséget. Ha Isten gyógyszert kínál, az nagy örömhír, mert azt jelenti, hogy a betegség nem reménytelen, van lehetőség a gyógyulásra.

Lehet, hogy a diagnózis nyomasztóan hat ránk, és a gyógyszer keserű, mégis be kell venni, ha meg akarunk gyógyulni. Fájdalmas lehet megszabadulni lényünk egy darabjától, az önzésünktől, önelégültségünktől, ha összenőttünk vele. De ha nem hiszünk az orvosnak, ugyan ki gyógyít meg? Ha nem bízunk Krisztusban, hogy igazat mond, akkor tényleg eláruljuk, hogy nincs hitünk iránta, csak vélt gazdagságunk van. Vagy így, vagy úgy, mindenképp el kell fogadnunk, hogy szegények

vagyunk. Ha pedig szegényként Jézushoz megyünk, Ő betölt minket mennyei gazdagsággal.

Hol van Jézus Laodicea életében? Megváltónk ezt mondja: „*Ímé az ajtó előtt állok és zörgetek; ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő énvelem.*” Tehát Jézus akkor tud bennünk élni, megnyilvánulni, ha meghalljuk a szavát, és kinyitjuk ezt a képletes ajtót. Ha félretesszük a nagyra nőtt »én«-t, aki eltakarja Krisztust. Ha elfogadjuk, amit Ő felkínál, akkor lehet meghitt közösségünk Vele. Hit, igaz élet, az Ige világossága: ezekre van nagy szükségünk. Krisztus az ajtó előtt áll más értelemben is: nemsokára befejezi az ítéletet Isten házában, és másodszor is eljön erre a világra. Rövid az idő, de a megtérésre elegendő. A Megváltó kopogtat szívünk, értelmünk ajtaján. Rajtunk áll, hogy beengedjük-e. Az örök sorsunk múlik azon, hogyan döntünk. Krisztus nem önkényuralkodóként akar beköltözni a szívünkbe, hanem velünk akar vacsorázni, szövetségként, barátként érkezik. Együtt akar élni velünk, ne késlekedjünk hát a bebocsátással. Gondoljuk meg: Krisztus távol van tőlünk, vagy közel van? Laodicea hívője úgy érzi, hogy Krisztus közel van, hiszen hallja a hangját... Igen, közel, de az ajtó mögött. Ha nem tudjuk, mi a különbség az ajtó mögül tompán hangzó szó, és a bebocsátott Krisztus szava között, akkor bizony tényleg ki kellene már nyitni azt a bizonyos ajtót... S kicsoda fonák helyzet ez: az embernek kellene keresnie Istent, keresnie, kérnie, zörgetnie (Máté 7,7–8). Ehelyett Krisztus az, aki zörget a szívünk ajtaján, aki keresi az embert, hogy az örökkévaló szeretet karjával magához ölelje.

Jézus Krisztus ezt mondta: „*Aki győz, megadom annak, hogy az én királyiszékembe üljön velem, amint én is győztem és ültem az én Atyámmal az Ő királyiszékeben.*” Jézus az Atya képmása, együtt uralkodnak. Aki pedig Jézussal uralkodhat, annak Jézus képmásává kell lennie. A Megváltó itt elmondja, honnan tudhatjuk, hogy győztünk, hogy legyőztük a laodiceai állapotunkat: onnan, hogy az Ő képmásává lettünk. „*Mondta néki Filep: Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és elég nekünk! Mondta néki Jézus: Annyi idő óta veletek vagyok, és mégsem ismertél meg engem, Filep? Aki engem látott, látta az Atyát; mi módon mondod azért te: Mutasd meg nekünk az Atyát?*” (János 14,8–9)

Jézus, az Atya egyszülött Fia, aki maga is Isten, aki egy az Atyával, teljes joggal mondhatta ezt. Aki látta Krisztust, látta az Atyát is, kétség nélkül. Jézus ugyanabban az emberi természetben jött el, mint

amilyen természetünk nekünk is van. Ugyanolyan körülmények között, amelyek közt mi élünk, győzött. Bár emberként élt itt, belső világában visszatükrözte a mennyei Atya jellemét, mivel Őbenne élt, közösségük tökéletes volt. Nekünk pedig Krisztus képmásaivá kell lennünk, az Ő jellemét kell visszatükröznünk. Figyeljük meg a láncolatot: ha Krisztust tükrözzük, aki az Atya jellemét mutatta be, akkor egyúttal az Atya jellemét is kinyilvánítjuk. Tegyük kezünket a szívünkre: ha valaki megkérne, hogy mutassuk meg Istent, melyikünk merészné ezt mondani: „Látni akarod Istent? Aki engem lát, aki az én jellememet megismeri, látja az Atyát.” Aligha mernénk ilyen kijelentést tenni.

Pedig a cél ez. És nem az örökkévalóságban – noha mindig lesz hová fejlődni –, hanem már itt, ezen a Földön. Az ülhet Krisztus királyi székébe, az részesülhet a kései eső áldásában, akinek a jellemén egyetlen folt, egyetlen ránc sem lesz, aki visszatükrözi Jézust. Itt tartunk már?

Ha nem tartunk itt, akkor Laodiceában vagyunk. Akkor ránk vonatkozik az üzenet, s még elérendő cél a győzelem. Lássuk meg, hogy szükségünk van a fehér ruhára, a jellem tisztaságára, a hit aranyára, a szemgyógyító írra, hogy észrevegyük minden hibánkat, ne mentegessük és szépítsük a bűneinket. *„Akinék van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek.”* Akinék van lelki felfogóképessége, hallja meg, mint üzen a Lélek a gyülekezeteknek, és cselekedje azt, amit Jézus kér. Szükségünk van arra, amit Jézus ingyen kegyelemből, szeretetétől indítva adni akar nekünk. Nyújtsuk ki a kezünket érte, mert az üdvösségünk múlik rajta. Lesz gyógyulás, lesznek sokan, akik elfogadják Isten szavát.

„És hallám mintegy nagy sokaság szavát, és mintegy sok vizek zúgását, és mintegy erős mennydörgések szavát, mondván: Aleluja! mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a mindenható. Örülünk és örvendezzünk, és adjunk dicsőséget Néki, mert eljött a Bárány menyegzője, és az Ő felesége elkészítette magát, és adatott annak, hogy felöltözzék tiszta és ragyogó fehér gyolcsba; mert a fehér gyolcs a szentek igazságos cselekedetei.” (Jelenések 19,6–8)

János apostol a győzteseket szemlélte: az egyház elkészítette magát, megtisztult az Ige által, nem maradt rajta sem szeplő, sem folt, sem semmi afféle. Elfogadta Isten feddését, megszívlelte tanácsát, kért és kapott kegyelmet és erőt. A Szentlélek által felöltözött tiszta és ragyogó fehér ruhába, Jézus tökéletes jellemét tükrözi vissza.

Szívleljük meg Jézus felhívását, és keressük Őt, amíg tart a ma, míg a kegyelem ajtaja nyitva áll, míg lehetőségünk van rá. Keressük és találjuk meg a teljes gyógyulást a mi Urunk Jézus Krisztusban!

Felhasznált irodalom

Biblia, Károli Gáspár fordítása, Magyar Bibliatársulat, Budapest, 1997.

Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Bibliaiskolák Közössége, 2001.

Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, Budapest, 2000.

Ellen G. White: *Tapasztalatok és látomások*, Inter-Euro Publishing, Col-wille, USA.

Ellen G. White: *Bizonyságtételek II.*, Bibliaiskolák Közössége, Budapest, 1989.

Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Advent Kiadó, Budapest, 1990.

Ellen G. White: *Előtted az élet*, Advent Kiadó, Budapest, 1992.

Ellen G. White: „*A Szentlélek eljő reátok*”, Advent Kiadó, Budapest, 1998.

Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Bibliaiskolák Közössége, Budapest, 2001.

„*A Te Igéd igazság*”, Adventista írásmagyarázat 7/a kötet.

Bibliai dogmatika, Sola Scriptura Lelkészképző és Teológiai Főiskola, Budapest, 1999.

Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise I-II.*, Bibliaiskolák Közössége, Budapest, 1998.

Robert J. Wieland: *Az 1888-as üzenet*, Keresztény Advent Közösség, Budapest, 1997.

A. T. Jones: *A harmadik angyal üzenete*, magánkiadás

Watchman Nee: *A győzedelmes élet*, Living Stream Ministry, Anaheim, USA, 2000.

Watchman Nee: *A normális keresztyén élet*, Evangéliumi Kiadó, Budapest, 1993.

Watchman Nee: *Tizenkét teli kosár*, Evangéliumi Kiadó, Budapest, 1996.

Watchman Nee: *A dicsőséges gyülekezet*, Living Stream Ministry, Anaheim, USA, 2000.

Watchman Nee: *Krisztus titka*, Living Stream Ministry, Anaheim, USA, 2000.

Oswald Chambers: *Krisztus mindenek felett*, Evangéliumi Kiadó, Budapest, 1992.

Roy Hession: *Jézus erőterében*, Harmat Kiadó, Budapest, 1999.

Rácz Zoltán: *Jezsuiták tegnap és ma*, Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1974.